

Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка

Василь Ільницький

Рух Опору у Карпатському краї (1940–1950 рр.)

Методичні матеріали до семінарських занять

для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 01 «Освіта» спеціальності
014 «Середня освіта (Історія)»

**Дрогобич
2024**

УДК 94(477.8):355.425.4"19" (072)
I-48

Рекомендовано до друку вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана
Франка (протокол № 16 від 27.09.2017 р.)

Рецензенти:

Тельвак В. В., доктор історичних наук, професор, професор кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка;

Козій О. І., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка;

Зимомря І. М., доктор філологічних наук, професор, академік АН Вищої школи України, завідувач кафедри теорії та практики перекладу Ужгородського національного університету.

Відповідальний за випуск

Футала В.П., доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри нової та новітньої історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Ільницький В.І.

I-48 Рух Опору у Карпатському краї (1940–1950 рр.) : методичні матеріали до семінарських занять для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 «Освіта». Спеціальності 014 «Середня освіта (Історія)». Дрогобич : Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2024. 92 с.

Навчально-методичний посібник містить плани семінарських занять, методичні поради до них, перелік рекомендованих джерел і літератури, завдань для контрольних робіт, тематику індивідуальних завдань.

ЗМІСТ

Вступ	4
Тематика семінарських занять та методичні рекомендації.....	6
Тема 1. Засади функціонування українського визвольного руху.....	6
Тема 2. Основні напрями діяльності українського визвольного руху.....	13
Тема 3. Українсько-польський міжнаціональний конфлікт 1943–1944 рр.....	19
Тема 4. Стратегія і тактика ОУН і УПА у другій половині 1940-х рр.....	25
Тема 5. Повсякденне життя та побут учасників українського визвольного руху.....	35
Тема 6. Радянська репресивно-каральна система у боротьбі проти українських націоналістів.....	42
Питання і завдання для поточного і підсумкового контролю.....	52
Тематика індивідуальних завдань.....	55
Вибрана бібліографія.....	56
Зразок титульної сторінки.....	91

ВСТУП

Дисципліна “Рух Опору у Карпатському краї (1940–1950 рр.)” вивчається за вибором студентів у другому семестрі при підготовці фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта спеціальності 014 Середня освіта (Історія) у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка.

За сучасних суспільно-історичних умов в Україні активізувалися процеси формування національної пам'яті, посилюється інтерес до надбань минулого, зокрема, до визвольної боротьби за незалежність. Особливо це стосується Організації українських націоналістів (ОУН) та Української повстанської армії (УПА), історія яких тривалий час фальсифікувалася, замовчувався національно-захисний характер їхньої діяльності.

Актуальність теми зумовлена також потребою розкрити регіональні особливості українського визвольного руху середини ХХ ст. Вивчення діяльності окремого краю ОУН поєднує у собі декілька аспектів методологічного та науково-пізнавального характеру, які виводять наукові праці за рамки звичайного дослідження. Умовний мікрорівень пов'язується із загальною проблематикою. Враховуючи загальні принципи, регіональні студії дають можливість з'ясувати специфіку місцевої історії, всебічно розкрити деталі суспільно-політичного явища, події. Без ретельного аналізу функціонування ОУН і УПА в регіонах неможливе об'єктивне комплексне вивчення діяльності українського визвольного руху. Дослідження історії ОУН і УПА конкретного регіону сприяють реконструкції конкретних аспектів літопису українського визвольного руху, зокрема, його керівного складу, організації роботи, структури, форм і методів боротьби проти репресивно-каральної системи у 1945–1954 рр.

Предмет курсу – український визвольний рух, польське підпілля, радянський партизанський рух.

Мета курсу – поглибити та розширити знання студентів з проблеми формування та функціонування основних напрямів Руху Опору у Карпатському краї в 1940–1950-х рр.

При вивченні дисципліни основним завданням є проаналізувати стан наукової розробленості проблеми, з'ясувати джерельну базу дослідження; окреслити теоретико-методологічні засади; розкрити структуру, чисельність та керівний склад Карпатського краю ОУН;

охарактеризувати військово-політичну діяльність Карпатського краю ОУН; з'ясувати формування, чисельність, забезпечення та напрями боротьби ВО УПА “Говерля”; висвітлити повсякденне життя та побут повстанців і підпільників; дослідити форми та методи боротьби радянських силових структур проти українського визвольного руху у Карпатському краї ОУН.

Виклад матеріалу має проблемно-хронологічний характер. Під час вивчення використовуватимуться наочні матеріали як джерельного характеру (документи, світлини), так сучасні науково-популярні фільми з цієї тематики.

Методичний посібник відповідає затвердженій вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка програмі навчальної дисципліни “Рух Опору у Карпатському краї (1940–1950 рр.)” для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта спеціальності 014 Середня освіта (Історія).

Курс включає серію практичних занять, головним завданням яких є навчити студентів працювати із першоджерелами – документами, спогадами, періодикою того часу, історіографією проблеми. Підсумковим результатом курсу є залік.

Тематика семінарських занять та методичні рекомендації

Тема 1.

Засади функціонування українського визвольного руху (2 год)

ПЛАН

1. Організаційно-кадрова робота і зв'язки.
2. Характеристика кадрового потенціалу крайового проводу ОУН.

Список рекомендованих джерел та літератури

Джерела

1. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історичний аналіз. У двох книгах. Книга друга. Документи та матеріали. Київ : Либідь; Військо України, 1994. 688 с.
2. ОУН в світлі постанов Великих Зборів, Конференцій та інших документів з боротьби 1929–1955. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1955. 372 с.
3. Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939–1955 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.

Література

1. Бофони: грошові документи ОУН і УПА / авт.-упоряд. Олег Клименко ; за ред. Володимира Даниленка. Київ : Університет банківської справи Національного банку України, 2008. 192 с.
2. Веденєєв Д. Двобій без компромісів. Протиборство спецпідрозділів ОУН та радянських сил спецоперацій. 1945–1980-ті роки : монографія / Дмитро Веденєєв, Геннадій Биструхін. Київ : К.І.С., 2007. 568 с.
3. Виханський Б. Дублянська околиця Самбірщини. Дрогобич : Коло, 2004. 400 с.
4. Деревінський В. Агітаційно-пропагандивна діяльність ОУН і УПА під час виборів до Верховної Ради СРСР у 1946 році. *Визвольний шлях*. 2001. Кн. 12. С. 64–71.
5. Дмитерко О. Організація усної пропаганди ОУН і УПА (1944–1950-і рр.). *Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей Волинського державного університету*. 2002. Вип. 7. С. 27–32.

6. Ідзьо В. Господарська діяльність ОУН за свідченнями окружного Провідника господарки Дмитра Богуша-“Економа”. Львів : “Сполом”, 2008. 48 с.
7. Ільницький В. Дрогобицька округа ОУН: структура і керівний склад (1945–1952 рр.). Дрогобич : Вимір, 2009. 368 с.
8. Ільницький В. Карпатський край ОУН в українському визвольному русі (1945–1954) : монографія // Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України ; Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич : Посвіт, 2016. 696 с.
9. Ільницький В. Провід ОУН Карпатського краю. Торонто ; Львів : Видавництво “Літопис УПА”, 2012. Літопис УПА. Серія “Події і люди”. Кн. 21. 128 с.
10. Ільницький В. Українсько-польське протистояння на теренах Дрогобиччини (1943–1944 рр.): документи ОУН і УПА. Дрогобич : Посвіт, 2008. 60 с.
11. Іщук О. Діяльність Проводу ОУН (б) на Північно-західних українських землях у 1948–1952 рр. Київ, 2009. 46 с.
12. Касьянов Г. До питання про ідеологію Організації українських націоналістів (ОУН) : аналітичний огляд. Київ : Інститут історії України НАН України, 2003. 63 с.
13. Кентій А. Нарис боротьби ОУН-УПА в Україні (1946–1956 рр.). Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. 111 с.
14. Кентій А. Українська повстанська армія в 1942–1943 рр. Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. 287 с.
15. Кентій А. Українська повстанська армія в 1944–1945 рр. Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. 220 с.
16. Мороз В. Зеновій Тершаковець – крайовий провідник ОУН. *Родина Тершаківців: учений, політик, подвижник національної ідеї : матеріали науково-практичної конференції* / відп. ред. Іван Гель. Львів : [б.в.], 2005. С. 41–67.
17. Мороз В. Підпільна преса ОУН і УПА на території Львівської області. *Визвольний шлях*. 2001. Кн. 9. С. 44–48.
18. Мороз В. Структура референтури пропаганди ОУН на Дрогобиччині (1944–1950-і рр.). *Дрогобицький краєзнавчий збірник*. Дрогобич : НВЦ “Каменярь”, 2002. Спецвипуск. С. 188–198.
19. Мороз В. Технічні засоби пропаганди в діяльності ОУН. *Український визвольний рух* / Центр досліджень визвольного руху, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. Львів, 2004. Збірник 3: до 75-ліття Організації Українських Націоналістів. С. 205–234.

20. Організація Українських Націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси / за ред. С. Кульчицького. Київ : Інститут історії України НАН України, 2005. 496 с.
21. Ткаченко С. Повстанческая армия: (тактика борьбы) / под общ. ред. А.Е. Тараса / Минск : Харвест ; Москва : АСТ, 2000. 512 с.
22. Трофимович В. Пропагандистська діяльність ОУН і УПА (1944–1950 рр.). *Шляхами історії : Науковий збірник історичного факультету ЛНУ ім. І. Франка*. Львів : [б.в.], 2004. С. 409–422.
23. Федорівський С. Нотатки повстанця. Нью-Йорк : Прометей, 1962. 207 с.
24. Футала В. Боротьба радянської влади з національно-визвольним рухом на території Дрогобицької області у 1942–1946 рр. *Дрогобицький краєзнавчий збірник*. Дрогобич : НВЦ “Каменяр”, 2002. Спецвипуск С. 170–181.

Методичні поради

При розгляді *першого питання* заняття необхідно проаналізувати основні напрями роботи організаційної референтури та засади формування зв'язку.

Потрібно звернути увагу, що у відповідь на щоденні виклики (недостатність керівних кадрів, надмірну розгалуженість ланок) ОУН була змушена змінити організаційні форми. Рішення щодо реорганізації краю Західні Українські Землі було прийняте Проводом ОУН, ймовірно, у листопаді 1944 р. У результаті реорганізації, що розтягнулася до весни 1945 р., відбулися зміни в поділах країв і областей. Структура краю відповідала структурі, прийнятій у підпіллі ОУН, і передбачала поділ на округи, надрайони, райони, кущі і станиці, при цьому організаційно-структурно поділяючись за напрямками праці на референтури. Провід ОУН Карпатського краю, як і кожної його територіальної одиниці (округа, надрайон, район), складався з провідника і референтур, які здійснювали роботу за конкретними напрямками (організаційний, пропагандивний, СБ, військовий, господарчий, УЧХ). Створення нових адміністративних одиниць проходило на основі попередньої структури. На початку свого існування Карпатський край ОУН мав повний склад усіх референтур. Однак з роками боротьби окремі напрями ліквідовували, а їхні функції передоручалися іншим референтурам або

скорочувалися. Оскільки з кожним роком все більше відчувалася нестача кадрів, зокрема кваліфікованих, структура спрощувалася, штат референтур скорочувався, передовсім у низових звенах, деякі з яких фактично припинили існування (військова, господарча, організаційна, УЧХ).

Пам'ятайте, що упродовж свого існування як ОУН, так і УПА зазнали не лише політичної, але й організаційно-структурної реорганізації. Саме здатність підпілля швидко, відповідно до зміни умов боротьби здійснювати реорганізацію своїх структур дало можливість десять років протистояти утвердженню радянського режиму. На теренах Карпатського краю діяльність українського підпілля мала свої особливості: укомплектованість референтур кадрами і дещо пізнішу, порівняно з іншими регіонами, структурну перебудову, триваліше функціонування відділів УПА (розформовані восени 1949 р.).

Зверніть увагу, що хоча кадрове наповнення структурних ланок Карпатського краю, округ ОУН та підрозділів ВО "Говерля" не забезпечувало повною мірою вимог інструкцій керівництва, але було достатнім для виконання поставлених завдань. З часом проблема кадрів, насамперед кваліфікованих, все більше загострювалася. Частково її вирішували організація вишколів, демобілізація відділів УПА ВО "Говерля", перехід на Дрогобиччину влітку 1947 р. підпільників із Закерзоння після проведення військово-політичної акції "Вісла". Особливої уваги заслуговує перманентна організація різних вишколів з метою підготовки керівників провідів різних рівнів, уведення до практики роботи системи переміщення кадрів та суміщення посад у проводах різних рівнів (за горизонталлю і вертикаллю) задля підсилення чи удосконалення їх роботи. Неабияке значення мала карність керівників різних рівнів округи, що сприяло поліпшенню морального клімату серед керівництва.

Організаційно-кадровою роботою та зв'язками займалася організаційна референтура. Її керівник виконував обов'язки заступника провідника, контролюючи виконання обов'язків іншими референтами та підлеглими проводами, дотримання організаційних

інструкцій та наказів, займався підбором та розміщенням кадрів, роботою зв'язку. Однак через зменшення кадрів апарат організаційної референтури що у попередній період була розбудована на високому рівні, від весни 1945 р. у надрайонах і районах поступово скорочувався, відтак і сама референтура (крім крайового проводу і окремих окружних проводів) припинила існування. Після цього за зв'язки, облік і загальний вишкіл кадрів відповідали провідники та організаційні референти якщо такі ще залишилися в окремих проводах. Паралельно із загальною системою зв'язків керівники всіх окремих підпільних осередків налагоджували ті зв'язкові лінії, які були необхідні для їхньої роботи.

Згадайте про важливість такого напряму організаційно-кадрової роботи, як організація вишколів. Керівники постійно мали перевіряти стан навчання на особистих зустрічах, зокрема використовували для навчання зимові місяці.

Пам'ятайте, що важливою складовою у функціонуванні підпілля був зв'язок, який забезпечував життєдіяльність ОУН та УПА. Ретельно налагоджена, конспіративна лінія підпільного зв'язку давала змогу не лише поєднувати два територіальні звена, але й швидко отримувати вказівки для повноцінної й ефективної діяльності. Розкрийте принципи відбору кандидатур на зв'язкових, вимоги до них. Зв'язки здійснювалися як для з'єднання підпільних структур та осередків на території Карпатського краю, так і для координації діяльності з іншими крайовими, окружними, надрайонними проводами. Розкрийте існування зв'язків із Проводом ОУН, зв'язкові лінії до керівництва Проводу ОУН та доволі тісні зв'язки із закордонним керівництвом. У контексті цього визначіть особливе місце Карпатського краю у поєднанні повстанців на теренах УРСР із керівництвом ОУН за кордоном. Виокреміть основні види зв'язку, які існували у підпіллі. Наведіть приклад функціонування кількох курерських ліній зв'язку у Карпатському краї ОУН.

У *другому питанні* необхідно освоїти методику виявлення та встановлення кадрового наповнення крайового, окружних, надрайонних, районних і міських проводів ОУН. Варто відзначити,

що аналізувати соціальні особливості повстанців складно через незначну кількість необхідних джерел. Дотичні документи, насамперед персональні реєстри, збереглися частково, зокрема і через першочергове знищення у випадку загрози потрапляння до рук ворога. З цієї ж причини їх кодували, щоб не піддавати небезпеці родини повстанців і не дати радянським органам безпеки змоги з'ясувати особу повстанців (це загрожувало можливістю виявлення шляхів їх знищення). Конспірація не дає змоги відтворити соціальні характеристики повстанців і шляхом дослідження інших джерел, бо навіть справжні імена багатьох із них залишаються невідомими. Студентам важливо зрозуміти принципи з'ясування справжніх прізвищ та імен, місць народження керівників підпільних організацій. Аналогічно навчитися готувати біографічні відомості щодо командного складу воєнної округи, тактичних відтинків, керівників куренів, сотень, чотових. При цьому слід враховувати, що детальної інформації про багатьох, зокрема і щодо діяльності в ОУН і УПА не вистачає. Оскільки багато підпільників і повстанців, які займали керівні посади, відомі тільки за псевдонімами, що зумовлено значними прогалинами у джерельній базі і суперечністю у наявних матеріалах. Студент повинен здійснювати пошук оптимальних шляхів їхньої реконструкції. Якщо персональний склад на рівні округи та надрайонів вдається відтворити доволі точно, то на районному – набагато складніше. Подібна ситуація і у ВО “Говерля” – кадровий склад (за прізвищами, іменами) у штабах ВО, ТВ, керівництві куренів сотень вдається встановити чітко, натомість щодо чотових виникають серйозні труднощі. Непростим питанням також є ідентифікація осіб, особливо районного рівня та чотових, які відомі лише за псевдонімами. Окрім цього, одна і та сама особа, перебуваючи на різних посадах у низці підрозділів (у межах однієї структурної одиниці), нерідко використовувала різні псевдоніми. Звести та ідентифікувати їх можна лише завдяки зіставленню джерел різного походження.

Для створення соціального портрета повстанця і підпільника, які займали керівні посади, визначить вікову структуру керівного

складу підпілля Карпатського краю, повстанців ВО “Говерля” місця народження, освітній рівень провідників і референтів крайового та окружних проводів, географію освітніх закладів, де здобували освіту майбутні провідники підпілля, фах, який вони здобули, виявіть інформацію про вступ до лав ОУН і УПА, з’ясуйте обставини загибелі або виходу із підпілля, подальшу долю, виявіть відсоток нагороджених найвищими відзнаками (Золотим хрестом бойової заслуги, Золотим хрестом заслуги, Срібним хрестом бойової заслуги, Срібним хрестом заслуги, Бронзовим хрестом бойової заслуги, Бронзовим хрестом заслуги), військовими званнями (для керівників підпілля). Зупиніться на кадрових ротаціях, суміщеннях у керівництві крайового, окружних проводів Карпатського краю ОУН. Важливо охарактеризувати морально-психологічний та фізичний стан учасників українського визвольного руху (саме від цього залежала ефективність протистояння), зупинившись на чинниках (факторах), які на нього впливали.

Тема 2.

Основні напрями діяльності українського визвольного руху (2 год)

ПЛАН

1. Пропагандивна діяльність.
2. Служба безпеки.
3. Бойова діяльність.

Список рекомендованих джерел та літератури

Джерела

1. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історичний аналіз : у двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга друга. Документи та матеріали. 688 с.
2. Матеріали та документи Служби безпеки ОУН (б) у 1940-х рр. / зібрали й упорядкували О.Є. Лисенко та І.К. Патриляк. Київ, 2003. 254 с.
3. ОУН в світлі постанов Великих Зборів, Конференцій та інших документів з боротьби 1929–1955. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1955. 372 с.
4. Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939–1955 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.
5. Україна в Другій світовій війні. Збірник німецьких архівних матеріалів : у 3 т. / зібрав і упоряд. В. Косик. Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України ; Львівський державний ун-т ім. І. Франка ; Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України. Т. 2: (1941–1942), 1998. 384 с.; Т. 3: (1942–1943), 1999. 384 с.

Література

1. Антонюк Я. Діяльність служби безпеки ОУН : історико-краєзнавче видання. Луцьк : Волинська книга, 2007. 176 с.
2. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз : у двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга перша. 432 с.
3. Деревінський В. Ставлення ОУН (б) і УПА до сусідніх народів та національних меншин. Київ : Інститут історії України НАН України, 2006. 149 с.

4. Ільницький В. Карпатський край ОУН в українському визвольному русі (1945–1954) : монографія / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України ; Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич : Посвіт, 2016. 696 с.
5. Ільюшин І. ОУН-УПА і українське питання в роки Другої світової війни (в світлі польських документів). Київ, 2000. 198 с.
6. Ільюшин І. Протистояння УПА і АК (Армії крайової) в роки Другої світової війни. На тлі діяльності польського підпілля в західній Україні. Київ, 2001. 289 с.
7. Кентій А. Нариси історії Організації українських націоналістів (1920–1941 рр.). Київ : Інститут історії України НАН України, 1998. 201 с.
8. Киричук Ю. Український національний рух 40 – 50-х рр. ХХ ст. : ідеологія та практика. Львів : Добра справа, 2003. 464 с.
9. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні. Париж – Нью-Йорк – Львів : Наукове т-во ім. Шевченка у Львові, 1993. 670 с.
10. Організація Українських Націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси / за ред. С. Кульчицького. Київ : Інститут історії України НАН України, 2005. 496 с.
11. Патриляк І. Військова діяльність ОУН (б) у 1940–1942 рр. Київ, 2004. 513 с.
12. Політичний терор і тероризм в Україні. ХІХ–ХХ ст. : історичні нариси / Д.В. Архієрейський, О.Г. Бажан, Т.В. Бикова та ін. ; відповід. ред. В.А. Смолій. Київ : Наукова думка, 2002. 952 с.
13. Русначенко А. Народ збурений : Національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940–50-х рр. Київ : Університетське видавництво “Пульсари”, 2002. 519 с.
14. Савчин М. Концепція національної революції ОУН (30–40 рр.) Дрогобицький краєзнавчий збірник. Дрогобич : НВЦ “Каменярь”, 2002. Спецвипуск. С. 20–38.

Методичні поради

У *першому питанні* на основі аналізу значного масиву документів підпілля варто простежити особливості та напрями пропагандивної роботи. Студент повинен пам'ятати, що у Карпатському краї пропаганда мала значні досягнення, чому сприяла та обставина, що тут базувався Головний осередок пропаганди (ГОСП). Сформувавши структуровану та ефективну організацію, зокрема, пропагандивну референтуру, взявши за основу та

доповнивши концепцію національно-визвольної революції, підпілля розгорнуло дієву агітаційно-пропагандивну діяльність, передовсім щодо місцевого українського населення загалом та окремих його соціальних груп і навіть представників інших національностей – зокрема. Для виконання усіх цих завдань важливе значення мала діяльність у Карпатському краї впродовж 1945–1950-х рр. понад 30 підпільних друкарень. Окремим напрямом пропагандивної діяльності була етнонаціональна політика. Забезпеченню її ефективності надавалося важливого значення, з огляду на те, що від цього залежав приплив до лав борців українського визвольного руху представників інших національностей. Вагомим чинником була успішна контрпропагандивна боротьба з ідеологічним апаратом репресивно-каральної системи.

Розкрийте структуру референтури пропаганди, покажіть її розгалуженість та чітку ієрархію. Коротко зупиніться на завданнях, які стояли перед працівниками референтури пропаганди: самостійно творити, а також здійснювати редагування друкованої продукції, яка з'являлася в окружних і надрайонних проводах. Розкрийте основні функції, за якими передбачався розподіл обов'язків у референтурі крайового проводу ОУН: масової (усної) пропаганди, редакційно-видавничої, вишкільної, інформаційної, технічно-адміністративної. Покажіть основні форми проведення пропагандивної роботи ОУН у Карпатському краї: друкована (газети, журнали, листівки, брошури, заклики і т. д.); масова усна пропаганда (агітація); поширення чуток, або т. зв. “шептана” пропаганда (цією формою займалися переважно жінки, старші люди і навіть діти на ринках, вокзалах та в інших людних місцях). Опишіть діяльність осередків, в яких друкувалася та розмножувалася література. Виділіть особливості оунівської пропаганди до основних соціальних об'єктів у Карпатському краї були: молодь, батьки, учителі, інтелігенція, селяни, червоноармійці, працівники органів МВС, військові особи, що працювали у радянських спецслужбах або співпрацювали з ними, а також представники національних меншин. Окремо необхідно зупинитися на важливому

напрямі пропагандивної роботи – антивиборчих кампаніях до ВР СРСР, УРСР, місцевих органів влади народних суддів і засідателів.

Важливо пам'ятати, що у Карпатському краї ОУН підпілля, взявши на озброєння ідеологію українського націоналізму, у процесі боротьби за незалежність України витворило пристосовану до умов і часу концепцію національної революції. У процесі зменшення чисельності збройних акцій пропаганда почала становити ще вагомішу частину визвольної боротьби, а коли поразка національно-визвольного руху стала очевидною, вона спрямовувалася на перспективу. Тобто, наприкінці 1940-х рр. боротьба українського визвольного руху і радянської тоталітарної системи поступово переміщувалася зі збройної у площину “психологічної війни”, за якої пропаганда й масова агітація набувають першочергового значення. Водночас зміцнювався апарат референтури пропаганди, зокрема, за рахунок скорочення організаційної, господарчої, військової референтур та УЧХ.

У *другому питанні* потрібно розкрити одну з ключових ролей в ОУН референтури Служби безпеки (СБ), до безпосередніх обов'язків якої входило ведення слідства і суду, розшук, арешти, бойові та каральні функції, розвідувальна, контррозвідувальна робота, виявлення і ліквідація агентури, провокаторів, радянських активістів, документування порушень радянською адміністрацією законності тощо. Служба безпеки ОУН, відповідно до основних напрямів функціонування, складалася з підреферентур (субреферентур): слідчої, бойової, вишкільної і технічної. Референт СБ, як і всі інші, підпорядковувався за організаційною лінією провідникові відповідного терену, а за діловою – референтові СБ вищого проводу. Відбувалося суміщення посад, як і в інших підрозділах, наприклад, слідчого і технічного референта. Через брак слідчих їхню роботу міг виконувати будь-який працівник референтури, з бойовиками включно. Крім ділової роботи, референтура СБ і підпорядковані їй структурні відділи здійснювали бойові, диверсійні та саботажні акції з метою знищення агентури, працівників радянського і репресивно-карального апарату.

Важливо відзначити, що ліквідацію осіб, яких вважали зрадниками, здійснювали не самовільно, а після неодноразових попереджень (колгоспники, агенти, учасники ВБ, комсомольці, уповноважені з колективізації тощо), проведення слідства і оголошення вироку. При дальшому висвітленні необхідно сказати, що розгалужена агентурно-інформативна мережа СБ забезпечувала отримання величезного масиву інформації з усіх сфер суспільно-політичного життя. Важливо наголосити, що референтура СБ на усіх рівнях вела ретельну документацію усієї своєї діяльності. Покажіть один із важливих напрямів роботи рефрентури СБ – підготовку нових і постійне підвищення класифікації кадрового складу. Референтура СБ самостійно готувала кадри, здатні працювати з агентурою в умовах глибокого підпілля і керувати нею, вивчала методи і тактику роботи органів МВС-МДБ та інших спецслужб, створювала розгорнуту агентурну сітку, яка вела внутрішню і зовнішню розвідки з усіх сфер суспільно-політичного, економічного й громадського життя. Референтура СБ забезпечувала життєдіяльність організації, намагаючись протистояти масштабним заходам репресивно-карального апарату, спрямованого проти українського визвольного руху, з використанням не тільки військових чи військово-чекістських операцій, але й широкої мережі агентури, провокаційно-компрометаційних заходів, цілої системи спеціальних засобів, у тому числі і діяльність сумнозвісних спецгруп.

Висвітлюючи *третє питання* студент повинен з'ясувати, що, крім відділів УПА, збройні дії у Карпатському краї провадили самооборонні кущові відділи (СКВ), боївки СБ і жандармерії, охоронні відділи, адміністративні боївки, що задля проведення окремих акцій часто об'єднувалися; апарат щільно взаємодіяв з іншими функціональними структурами ОУН, зокрема, з референтурою пропаганди. Взаємоузгодженість дій усіх структурних одиниць давала змогу тривалий час протистояти репресивно-каральній системі. Для порівняння, у Львівському краї ОУН діяли СКВ, адміністративні боївки (функціонували до 1945 р.), охоронні відділи, боївки СБ, а також

теренові сотні (діяли на базі СКВ або паралельно з ними). Необхідно зупинитися на особливостях Коломийщини, де вдалося створити запасні сотні УПА (т. зв. резерв, який складався переважно зі старших віком людей), які в боях практично участі не брали. Упродовж 1945 – 1946 рр. СКВ були розпущені, а їхню роль виконували АБ (адміністративні боївки) чи БСБ (боївки Служби безпеки), що створювалися при районних, надрайонних, окружних проводах; їхня діяльність частково дублювала функції СКВ. Відмінність полягала у тому, що кожна референтура могла мати власну боївку. До функцій СКВ входило: здійснення бойових акцій проти органів радянської адміністрації, збройні напади на військові частини, винищувальні батальйони, радянські установи, працівників, перешкоджання органам НКВС проводити виселенські акції сімей, активних членів ОУН і УПА, зривати мобілізацію, захист і охорона керівництва ОУН і УПА, пропаганда серед населення, мобілізація нових членів, будівництво криївок, пошук зброї і бойових припасів. Для цього використовувалися різні форми боротьби: засідки, напади на адміністративні споруди та представників репресивно-карального апарату. Пам'ятайте, що діяльність СКВ ускладнювала намагання сталінського режиму закріпитися на терені. Студент повинен виявити і довести певні особливості в масштабах діяльності у відповідних територіальних структурах. Зокрема, найпотужніші підпільні і повстанські структури існували у Станиславівській, Коломийській і Калуських округах, дещо слабші позиції мала Дрогобицька, найслабшим виглядав рух у Буковинській окрузі, а практично відсутнім був на Закарпатті. Натомість відділи УПА найдовше проіснували у Коломийській та Дрогобицькій округах.

Тема 3.

Українсько-польський міжнародний конфлікт 1943–1944 рр. (2 год)

ПЛАН

1. Причини, передумови та початок польсько-українського міжнародного конфлікту 1943 – 1944 рр.
2. Структурна-організація польського підпілля.

Список рекомендованих джерел та літератури

Джерела

1. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історичний аналіз : у двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга друга. Документи та матеріали. 688 с.
2. Польсько-українські стосунки в 1942–1947 роках у документах ОУН та УПА : у 2 т. / відп. ред. та упоряд. В. В'ятрович. Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2011. Т. 1. 792 с.
3. Польсько-українські стосунки в 1942–1947 роках у документах ОУН та УПА : у 2 т. / відп. ред. та упоряд. В. В'ятрович. Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2011. Т. 2. 576 с.
4. ОУН в світлі постанов Великих Зборів, Конференцій та інших документів з боротьби 1929–1955. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1955. 372 с.
5. Сергійчук В. Трагедія Волині. Причини й перебіг польсько-українського конфлікту в роки Другої світової війни. Київ : ПП Сергійчук М.І., 2009. 200 с.
6. Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939–1955 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.
7. Україна в Другій світовій війні. Збірник німецьких архівних матеріалів : у 3 т. / зібрав і упоряд. В. Косик. Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України Львівський державний ун-т ім. . Франка; Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України. 1998. 2: (1941–1942). 384 с.; 1999. Т. 3: 1942–1943). 384 с.

Література

8. Антонюк Я. Діяльність служби безпеки ОУН : історико-краєзнавче видання. Луцьк : Волинська книга, 2007. 176 с.
9. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз : у двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга перша. 432 с.
10. Ільющин І. ОУН-УПА і українське питання в роки Другої світової війни (в світлі польських документів). Київ, 2000. 198 с.
11. Ільющин І. Протистояння УПА і АК (Армії крайової) в роки Другої світової війни. На тлі діяльності польського підпілля в західній Україні. Київ, 2001. 289 с.
12. Ільющин І. Українська повстанська армія і Армія Крайова. Протистояння в Західній Україні (1939–1945 рр.). Київ : Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2009. 399 с.
13. Іщук О. Генерал Микола Арсенич: життя та діяльність / О. Іщук, В. Огороднік. Коломия : “Вік”, 2010. 196 с.
14. Киричук Ю. Ставлення ОУН-УПА до депортації українського і польського населення в 1944–1947 рр. *Республіканець*. № 4. С. 24–26.
15. Киричук Ю. Український національний рух 40–50-х рр. ХХ ст.: ідеологія та практика. Львів : Добра справа, 2003. 464 с.
16. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні. Париж – Нью-Йорк – Львів : Наукове т-во ім. Шевченка у Львові, 1993. 670 с.
17. Організація Українських Націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси / за ред. С. Кульчицького. Київ : Інститут історії України НАН України, 2005. 496 с.

Методичні поради

У *першому питанні* необхідно розкрити причини, передумови та початок польсько-українського міжнаціонального конфлікту 1943 – 1944 рр. Важливо наголосити на особливій актуальності проблеми польсько-українського конфлікту. Щодо Польщі і поляків підкреслювалося: ОУН не прагне захоплення польських земель, а протидіє акції тільки “тих польських угруповань, що змагають до відновлення польської окупації українських земель”, а тому “ліквідація протиукраїнських акцій з боку поляків є передумовою унормування взаємин між українською і польською націями”. У

програмних документах Другої конференції від квітня 1942 р. декларувалося відстоювання ОУН концепції перебудови Європи на засаді вільних національних держав під гаслом “Свобода народам і людині”, що може бути досягнуто шляхом створення широкого фронту боротьби поневолених народів. Подібні, але більш акцентовано висловлені ідеї, були закладені в постановах Третього надзвичайного великого збору ОУН (1943) та Української головної визвольної ради (липень 1944).

Потрібно висвітлити особливості спільної історії українського і польського народів. Оскільки неправильно стверджувати, що українсько-польський конфлікт почався в 1940–1950-і рр. Своїм корінням він сягає ще XIV–XV ст. При розкритті причин польсько-українського конфлікту виокремити фактори, які зумовили початок кровопролиття у роки Другої світової війни (німецька та радянська політика). Розкрийте позиції української та польської сторони щодо можливості співпраці. У роки німецько-радянської війни українсько-польське протистояння, яке досягло піку у 1943–1944 рр., відбувалося як на військово-організаційному (між українським націоналістичним і польським підпіллям), так і побутовому рівнях (між українським і польським населенням, передовсім сільським). Участь у ньому брали й ті українці та поляки, які з різних міркувань подалися на службу до німецької влади (українська та польська поліції). Проілюструйте конкретними прикладами польсько-українське збройне протистояння, виділіть у цьому контексті провокаційну політику. Розкрийте проблеми підрахунку істориками чисельності втрат із польської та української сторін. При цьому пам’ятайте, що на сьогодні немає точних даних про кількість загиблих поляків та українців загалом і в Карпатському краї зокрема. Безумовно, будь-які цифри є неповними і потребують подальших досліджень.

Коротко потрібно зупинитися на питанні налагодження польсько-української співпраці. Зокрема, ОУН ще з 1941 р. пропонувала полякам співпрацю. Однак польські політичні кола, побоюючись можливості створення Української Держави, такі пропозиції відхиляли. Польська сторона від початку Другої світової не була

налаштована на рівноправний діалог з українцями. Польський еміграційний уряд розглядав український визвольний рух як антипольську акцію, а тому українських націоналістів трактував як ворогів. Керівництво АК розглядало продовження українсько-польських переговорів як тактичний маневр для нейтралізації українського визвольного руху. Уже наприкінці 1944 – на початку 1945 р. польське підпілля робило кроки до координації своїх дій з ОУН і УПА та іншими антирадянськими формаціями у західних областях України і за кордоном. У лютому 1944 р. переговори між українським і польським підпіллям поновилися, однак згодом виявилось, що поляки використовували їх для нейтралізації українців на час проведення операції “Буря”. Наступні перемовини між представниками Польського еміграційного уряду та Української головної визвольної ради у Римі закінчилися безрезультатно. У листопаді-грудні 1944 р. переговори відновилися та періодично продовжувалися упродовж 1945 р. і першої половини 1946 р. Назвіть конкретні практичні результати польсько-українських переговорів.

Розкриваючи *друге питання* потрібно відзначити, що із початком німецько-радянської війни у Карпатському краї ОУН активно діяв організований польський підпільний рух, незважаючи на ефективну роботу СД і Сіпо та значний розмах німецьких репресій. Простежте структурні трансформації у польському підпіллі. Розкрийте адміністративно-територіальний поділ польського підпілля. Студент повинен зазначити, що на теренах західної України польське підпілля об’єднувалося у третій обшар Армії Крайової, до якого входили три округи (на чолі яких стояли коменданти з штабами) – Львів, Станіславів, Тернопіль. Відповідно округи поділялися на підокруги, інспектораті (штаб яких складався із коменданта, його заступника організаційного та інформаційного і двох виводів), які включали два – три обводи (на чолі стояв комендант, інколи виконував функції організаційного обводу, його заступник, інформаційний з двома виводами), райони (з населенням понад 10 000 осіб), що охоплювали великі міста. Якщо на території

інспекторату обводу не було, то до інспекторату безпосередньо входили райони АК. Штаб району очолював комендант району, організаційний та інформаційний райони АК з двома виводами. До району входили три дільниці, до дільниці – три платони, кожний з яких складався із двох-трьох дружин, а дружини розбивалися на три-чотири патрулі, до яких входили три члени АК. На чолі дільниці, платона і дружини стояв комендант. Покажіть також внутрішньо-організаційний поділ АК на території західної України: фінансово-господарський, саперний, диверсійний, лижний, санітарний. Розкрийте паралельно наявну із АК жіночу сітку, так зв. “Військову службу кубит”, яка будувалася за такою жсамою структурою, як і чоловіча АК, та була допоміжною на випадок активних дій. Охарактеризуйте чисельні показники польських організацій. Потрібно виокремити особливості структурного поділу АК на теренах Карпатського краю. Порівняйте активність АК у кожній із областей західної України. Наприклад, АК у Карпатському краї себе проявляла слабше в порівнянні з тереном Львівської і Тернопільської області, де вони мали свої бойові групи.

Студент повинен зупинитися на позиції частини членів польських підпільних організацій, які вбачали доцільність у співпраці із радянською адміністрацією. Однак, як зауважує В. В’ятрович, ставка на співпрацю з СРСР виявилася хибною: землі Західної України ввійшли до складу СРСР, НКВС заарештувало деконспірованих вояків АК, а польському підпіллю було завдано такого удару, від якого воно вже ніколи не оправилося.

Покажіть основні напрями діяльності АК у Карпатському краї у 1944–1945 рр.: організацію активної боротьби на зрив евакуації польського населення у Польщу і мобілізацію осіб призовного віку до польської армії, мобілізацію кадрів, озброєння і направлення у відділи АК, створення т. зв. ліквідаційних груп і здійснення терористичних актів над представниками радянського військового командування і поляками – противниками емігрантського уряду, підготовку кадрів диверсантів для проведення диверсій на початку антирадянського повстання, військову розвідку і контррозвідку,

підтримку радіозв'язку з емігрантським урядом, передачу йому розвідувальної інформації, отримання вказівок, широку усну і друковану антирадянську пропаганду.

Висвітліть один із напрямів роботи радянських репресивно-каральних органів – боротьбу із польським підпіллям (у відділах ББ НКВС були створенні спеціальні відділення). Зокрема, необхідно навести чисельні показники залученої агентури, відкритих агентурних справ, результати роботи органів УНКВС західних областях України по агентурних розробках, вилученому озброєнні, вибухівці, пропагандистській літературі, друкарському обладнанні, папері. Назвіть типові приклади агентурних розробок польських підпільних організацій.

Висвітліть чисельні показники (етапи) виселення польського населення із УРСР та евакуацію українського населення із території Польщі в УРСР. Покажіть хід та масштаби проведеної акції “Вісла”, в результаті якої близько 150 000 українців переселили на західні території Польщі.

Тема 4.
Стратегія і тактика ОУН і УПА у другій половині
1940-х рр. (4 год)
Заняття 1

ПЛАН

1. Участь представників Східної України у національно-визвольному русі.
2. Співпраця іноземців із українським визвольним рухом.
3. Вчителі у національно-визвольному русі.

Заняття 2

4. Основні форми праці з місцевим населенням.
5. Антирадянська боротьба.

Джерела

1. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історичний аналіз : у двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга друга. Документи та матеріали . 688 с.
2. Матеріали та документи Служби безпеки ОУН (б) у 1940-х рр. / зібрали й упорядкували О.Є. Лисенко та І.К. Патриляк. Київ, 2003. 254 с.
3. ОУН в світлі постанов Великих Зборів, Конференцій та інших документів з боротьби 1929–1955. Б.м. : Видання Закордонних частин ОУН, 1955. 372 с.
4. Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939–1955 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.
5. Україна в Другій світовій війні. Збірник німецьких архівних матеріалів : у 3 т. / зібрав і упоряд. В. Косик. Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України ; Львівський державний ун-т ім. І. Франка; Ін-т української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України., 1998. Т. 2: (1941–1942). 384 с.; 1999. Т. 3: (1942–1943). 384 с.

Література

1. Антонюк Я. Діяльність служби безпеки ОУН : історико-краєзнавче видання. Луцьк : Волинська книга, 2007. 176 с.

2. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз : двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга перша. 432 с.
3. Деревінський В. Ставлення ОУН (б) і УПА до сусідніх народів та національних меншин. Київ : Інститут історії України НАН України, 2006. 149 с.
4. Ільницький В. Карпатський край ОУН в українському визвольному русі (1945–1954) : монографія / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України ; Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич : Посвіт, 2016. 696 с.
5. Ільюшин І. Протистояння УПА і АК (Армії крайової) в роки Другої світової війни. На тлі діяльності польського підпілля в західній. Київ., 2001. 289 с.
6. Кентій А. Нариси історії Організації українських націоналістів (1920–1941 рр.). Київ : Інститут історії України НАН України, 1998. 201 с.
7. Киричук Ю. ОУН і УПА у загальносвітовому контексті: паралелі, порівняння, аналогії, уроки. *Українська повстанська армія в боротьбі проти тоталітарних режимів*. Львів : [б.в.], 2004. С. 32–50.
8. Киричук Ю. Український національний рух 40–50-х рр. ХХ ст.: ідеологія та практика. Львів : Добра справа, 2003. 464 с.
9. Організація Українських Націоналістів і Українська Повстанська Армія : історичні нариси / за ред. С. Кульчицького. Київ : Інститут історії України НАН України, 2005. 496 с.
10. Патриляк І. Військова діяльність ОУН (б) у 1940–1942 рр. Київ, 2004. 513 с.
11. Політичний терор і тероризм в Україні. ХІХ–ХХ ст. : історичні нариси / Д.В. Архієрейський, О.Г. Бажан, Т.В. Бикова та ін. ; відповід. ред. В.А. Смолій. Київ : Наукова думка, 2002. 952 с.
12. Русначенко А. Народ збурений: національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940–50-х рр. Київ : Університетське видавництво “Пульсари”, 2002. – 519 с.
13. Савчин М. Концепція національної революції ОУН (30–40 рр.) *Дрогобицький краєзнавчий збірник*. Дрогобич : НВЦ “Каменяр”, 2002. Спецвипуск. С. 20–38.

Методичні поради

У *першому питанні* необхідно показати участь представників Східної України у національно-визвольному русі. Варто відзначити, що вдало продумана і налагоджена стратегія інформування широких

верств суспільства про український визвольний рух сприяла переходові до лав націоналістів солдатів і офіцерів-східняків із Радянської армії, поповненню лав повстанців досвідченими, вишколеними бійцями. Тільки виявлених, ідентифікованих за встановленими місцями народження, проживання, у Карпатському краї ОУН впродовж 1945–1954 рр. на різних керівних посадах (від району і вище) діяли 16 “східняків”: шість – в окружних проводах, по п’ять – у надрайонних і районних. Загалом у самому підпіллі Карпатського краю ОУН перебували декілька десятків східняків, які виконували різноманітні функції – від охоронців до провідників різного рівня. Набагато більше їх було у відділах УПА – майже у кожному, що діяли у Карпатському краї ОУН. Встановити їхню чисельність у відділах УПА ВО 4 “Говерля” неможливо через відсутність комплексу джерел. Водночас на різних керівних посадах у відділах УПА було також близько 20 вихідців зі східних областей. Розкрийте активну співпрацю націоналістів із вчителями-східняками, розробку спеціальних пропагандистських листівок, закликів. Наведіть приклади співпраці східняків із українським визвольним рухом. Активна підтримка східняків, а також вдало продумана стратегія і тактика ідеологічно-пропагандивної роботи з ними, сприяли включенню їх у боротьбу. Реалізуючи ефективну пропагандивну кампанію, у Карпатському краї вдалося залучити до співпраці представників різних адміністративних, військових, освітніх, медичних, промислових, виробничих установ. Націоналісти працювали зі всіма східняками незалежно від професії (вчитель, інженер, робітник), посади (директор, начальник, працівник МВС, дільничний уповноважений) та походження. Звичайно, акцент робився на вчителів, оскільки вони були найбільш освіченими і могли активно вести націоналістичну пропаганду як серед української молоді, так і серед мешканців східних областей УРСР. Участь східняків не обмежувалася винятково організаційною роботою, мали місце й неформальні відносини.

Розкрийте засади реалізація схеми “Орлик”, першочерговим завданням якої визначалося створення осередків ОУН по всій УРСР. Згадайте інструкційні вказівки щодо проведення цієї роботи. Назвіть

механізми реалізації цієї програми у Карпатському краї та її особливості. Розкрийте на конкретних прикладах практичну реалізацію східноукраїнського напрямку роботи (у “глибину” та у “ширину”). Наведіть приклади бойових операцій націоналістичного підпілля у східних областях. Висвітліть заходи радянських спецслужб, спрямовані на боротьбу із поширенням націоналістичного впливу у східні області України.

Ще одним штрихом до характеристики роботи підпілля Карпатського краю ОУН є кампанія з допомоги голодуючим зі східних областей України. Допомогу голодуючим східнякам надавали мешканці бідних карпатських сіл, підпільники, які самі відчували нестачу харчів, тому більше обмежували себе і власні сім’ї у харчах. Це є справжнім підтвердженням ставлення західноукраїнського населення і націоналістів до східняків.

У *другому питанні* необхідно наголосити, що етнонаціональна політика ОУН базувалася на принципі толерантного ставлення до представників усіх національностей; їх вважали союзниками, а тому стосунки з ними слід було будувати на тих самих засадах, що й між українцями, ставити перед ними такі ж завдання, як і перед власним народом, сприяти формуванню активу політичних організацій. Реалізації етнонаціональної політики надавалося важливого значення. При цьому ставилося завдання не лише спростовувати міфи, поширювані радянською пропагандою, але й створити спільний фронт боротьби проти тоталітаризму, за відновлення незалежних національних держав, а відповідно, залучити мешканців усіх регіонів України і представників інших національностей до лав українського визвольного руху. Основним принципом відносин із представниками інших національностей поставало визнання прагнення українського народу до відновлення незалежної держави. Зі свого боку, українські націоналісти підтримували прагнення інших поневолених націй до відновлення їхніх національних держав. Вдало продумана концепція спільного фронту поневолених народів Сходу Європи та Азії сприяла залученню до українського визвольного руху представників різних

національностей: бельгійців, євреїв, італійців, казахів, караїмів, росіян, румунів, сербів, угорців, узбеків та ін. Конкретними прикладами спростуйте радянський міф про ксенофобську, расистську політику українського визвольного руху. Покажіть значення і місце, яке відводилося рейдам на територію сусідніх країн у процесі реалізації етнонаціональної політики ОУН. Тобто необхідно зупинитися на неодноразових рейдах, які здійснювалися відділами ВО “Говерлі” з теренів Карпатського краю до Польщі, Румунії, Чехословаччини. Рейдуючі відділи УПА, окрім постійного спілкування з місцевим населенням, зустрічей, мітингів, поширювали ідеї визвольної боротьби, закликали ставати до лав українського визвольного руху, захищати населення від репресій.

Розкриваючи *третє питання*, необхідно показати роботу, яку здійснювали націоналісти з учителями, наголошуючи при цьому, що ця робота велася не тільки через те, що це була впливова категорія осіб, але й тому, що їхня діяльність формувала свідомість молодого покоління. Українські націоналісти не тільки працювали з учнівською молоддю самостійно, але й прагнули, щоб вчителі щоденно навчали і виховували справжніх патріотів, у майбутньому – борців за власну державу. Форми участі та роботи вчительства в українському національно-визвольному русі були різноманітні – від простої підтримки до безпосередньої участі у боротьбі (зі зброєю в руках). На конкретних прикладах розкрийте форми участі вчителів в українському визвольному русі. Студенти повинні висвітлити і те, що підпільники проводили пропагандистську роботу серед вчителів, намагаючись здобути їхню прихильність, але й за можливості здійснювали конкретні заходи для підтримки (не тільки матеріальна та моральна допомога). При підготовці до питання студенти повинні довести, що робота з учительством велася постійно, вона була ретельно спланованою й відзначалася масштабністю, а відтак давала результати. Потрібно підкреслити, що вчительство прихильно ставилося до націоналістів, що особливо турбувало спецоргани. Про окремі випадки вони навіть інформували вище керівництво. Назвіть

конкретні приклади участі осіб із педагогічною освітою у керівних ланках підпільних і повстанських структурах. Які масштаби цього явища, у яких напрямках (референтурах) працювали?

У *четвертому питанні* потрібно висвітлити форми українського визвольного руху із місцевим населенням. Варто відзначити, що після закінчення Другої світової війни, усвідомлюючи перспективу затяжної боротьби, керівництво підпілля почало опрацьовувати варіанти збереження і поповнення кадрів. 1946 р. український визвольний рух у Карпатському краї почав переходити від масової повстанської боротьби до глибоко законспірованої підпільної. Зміна тактики українськими націоналістами наприкінці 1940 – на початку 1950-х рр. полягала в удосконаленні та коригуванні основних напрямів діяльності. У розробці й реалізації своєї стратегії і тактики ОУН враховувала можливу перспективу Третьої світової війни. Забезпечення мало бути всебічним, щоб можна було обійтися без зв'язку з тереном. Зміна також виявилася у випрацюванні трьох тактичних схем: “Дажбог” – схема переходу в глибоке підпілля, припинення відкритої диверсійно-терористичної боротьби, що дозволило б зберегти кадри для подальшої тривалої діяльності в умовах радянської дійсності. “Олег” передбачав активну роботу серед тих, хто мешкає легально, насамперед молоді, підбір і підготовку майбутніх кадрів ОУН. Тактична схема “Орлик” охоплювала поширення антирадянської націоналістичної діяльності на східні області України. Коротко зупиніться на засадах переходу до глибоко законспірованої діяльності.

Окремого, детальнішого вивчення заслуговує проблема реалізації тактичної схеми “Олег”. Виокреміть принципові засади реалізації цієї схеми. Розкрийте принципи підбору, вербування та подальшої роботи в ОУН молоді та осіб, які проживали легально, створення із них організацій. Зупиніться на питанні створення широкої сітки легальних організацій у вищих, середніх навчальних закладах, а також школах ФЗН. Виокреміть основні етапи та напрями реалізації тактичної схеми “Олег”. Наведіть приклади функціонування

організацій із осіб, які проживають легально у різних областях Карпатського краю, назвіть особливості. Розкрийте заходи радянської репресивно-каральної системи, щодо виявлення та боротьби із такими організаціями. Наведіть чисельні показники виявлених організацій та репресованих осіб за приналежність до них. Тобто плани ОУН щодо поширення впливу на місто, неохоплені регіони (Закарпаття, східні області) отримали реалізацію через різні молодіжні групи, членами яких були вихідці із села, які навчалися у закладах загальної середньої і вищої освіти.

Розкрийте напрям роботи українського визвольного руху із місцевим населенням. На конкретних прикладах доведіть його ефективність. Реалізуючи ефективну пропагандивну кампанію у Карпатському краї вдалося залучити до співпраці представників різних адміністративних, військових, освітніх, медичних, промислових, виробничих установ. Наведіть чисельні показники заарештованих радянськими силовими органами вихідців із східних областей України

У п'ятому питанні потрібно розкрити особливості формування, трансформації та існування повстанських структур. Зокрема, процес створення УПА-Захід, яка охоплювала територію Галичини і співвідносилася із краєм Західні Українські Землі, була створена на основі Української Народної Самооборони (УНС, діяла від літа 1943 р.). Охарактеризуйте керівний склад повстанських структур УПА-Захід, ВО 4 "Говерля" і тактичних відтинків. Необхідно знати внутрішньо-організаційну структуру військового штабу, обов'язки керівників кожного напрямку роботи. Пам'ятайте, що кожен відділ діяв на визначеній території, отримуючи безпосередні завдання своїх командирів. Водночас право віддавати завдання кожному відділу і підвідділу мав провідник, починаючи від району і вище, на території якого вони дислокувалися. Тобто, командири мали подвійне звітування – штабу ВО "Говерля" та окружному провідникові ОУН. Сотні на території воєнної округи підпорядковувалися крайовому (обласному) прововоді й військовому референтові крайового (обласного) проводу, який очолював штаб УПА воєнної округи. Сотні

УПА, які оперували на території окружних організацій, підпорядковувалися окружним проводам і військовим референтам. Однак командир відділу самостійно керував бойовою одиницею, розв'язував питання реорганізації, кадрових ротацій, підвищення стрільців у військових ступенях, заохочення і покарання, проте акції мав узгоджувати з провідником ОУН відповідного терену, який відповідав за політичну ситуацію. Виділіть інші обов'язки якими наділявся провідник терену стосунку відділів УПА. Саме через командира тактичного відтинку, який за посадою був зверхником для всіх членів ОУН підзвітного терену у військових справах, здійснювалася співпраця між ОУН і УПА. Командир ТВ водночас очолював військову референтуру окружного проводу ОУН.

Встановіть кількість сотень у кожному тактичному відтинку та їхню чисельність, нумерацію, керівний склад. Охарактеризуйте розвідувальні, контррозвідувальні функції та обов'язки підтримки правопорядку ВПЖ. Покажіть процес організації власних вишкільних курсів на території Карпатського краю для підготовки офіцерських (старшинських) і сержанських (підстаршинських) кадрів.

Окремо зупиніться на важливому значенні політвиховників в УПА, які виконували завдання ідеологічної та виховної роботи з бійцями та населенням, зміцнювали морально-психологічний стан не тільки кожного бійця, але й місцевого мешканця, де дислокувався той чи той повстанський підрозділ. Політвиховники підвищували бойовий дух стрільців, а відповідно і бойову здатність армії, переконували кожного повстанця у необхідності та правильності боротьби, виховували самопосяту, дисциплінованість, налагоджували зв'язок повстанців із народом. У вишкільних програмах на політичні заняття відводилося найбільше навчальних годин. За інструкціями, політвиховники постійно координували свою роботу та співпрацювали з референтом пропаганди ОУН на відповідному терені, підпорядковувалися йому по діловій лінії. Політвиховники діяли, починаючи від чот і закінчуючи ГВШ (інколи навіть у роях, за умови самостійної діяльності таких підрозділів).

Важливо розкрити актуальну проблему – забезпечення новостворених відділів УПА зброєю і амуніцією, медикаментами. Адже від цього залежала здатність не лише вести щоденну збройну боротьбу, але й підтримувати фізичне і моральне здоров'я стрільців. Виокреміть основні джерела забезпечення зброєю, амуніцією, медикаментами. Простежити подолання проблеми збройного забезпечення, що полягала у втраті придатності зброї, вичерпання набоїв до неї тощо, ставала особливо гострою, тому зброю іноземного зразка замінювали новоздобутою радянською, до якої завжди можна було знайти набої та комплектуючі.

Висвітліть стратегію і тактику повстанської та підпільної формацій. Виокреміть основні етапи збройної боротьби УПА (період кінця 1944 – першої половини 1945 р. – найбільша кількість і масштабність бойових дій, діяльність переважно куренями; кінець 1944 – початок 1945 р. відділи УПА ВО 4 “Говерля” перейшли на діяльність меншими структурними ланками, переважно сотнями; починаючи від 1946 р., український визвольно-революційний рух почав переходити від масової повстанської до глибокої підпільної боротьби, діяльність чотами). Важливо підкреслити, що відповідно до ситуації і необхідності з розформованих відділів УПА командири і стрільці переходили до організаційної сітки, здійснювалася конспірація усіх сфер життя і діяльності. Основний акцент робився на тому, щоб перешкодити зміцненню органів влади на території. При цьому повстанці докладали зусиль, аби кожна акція супроводжувалася не лише виступами пропагандистів, але й поширенням значної кількості друкованої продукції (листівок, відозв, закликів тощо).

Розкрийте особливості проведення бойових акцій: 1) акції на інституції радянської пропаганди (різного рівня клуби, кінопересувні установи, зрив мітингів, зборів, антивиборча кампанія тощо); 2) проти господарських заходів радянської адміністрації (знищення колгоспів, майна, засобів колективізації, супротив вивезенню корисних копалин, лісу тощо); 3) відплатні акції проти адміністративних та репресивно-каральних органів (установ і

окремих осіб); 4) заходи, спрямовані на звільнення арештованих чи підготовлених до депортації; 5) знищення інфраструктури, засобів зв'язку та комунікації (мостів, телефонних ліній, пошти, колій, поїздів тощо) і пропагандистських акцій відділами УПА ВО 4 “Говерля”, простежте зміну інтенсивності відповідно до етапів боротьби. Формою реалізації усіх цих акцій були атентати, засідки, наскоки, відкриті бойові зіткнення, рейди, напади на райцентри, саботаж тощо. Охарактеризуйте основні види рейдів, підрахуйте їхню чисельність: 1) поворотні, 2) рейди внутрішні з окресленими завданнями в нових умовах; 3) бойово-пропагандивні; 4) закордонні. Водночас можемо виокремити основні територіальні спрямування рейдів (у межах УРСР і за кордон). З внутрішніх рейдів, варто згадати переходи відділів УПА ВО 4 “Говерля” на Тернопільщину, Закарпаття, Чернівеччину тощо.

Тема 5.

Повсякденне життя та побут учасників українського визвольного руху (2 год)

ПЛАН

1. Родина повстанця.
2. Використання підпільниками криївок у протистояннях із репресивно-каральною системою.
3. Значення конспіративних заходів у діяльності підпілля.
4. Співпраця Греко-католицької церкви з українським визвольним рухом.

Список рекомендованих джерел та літератури

Джерела

1. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історичний аналіз : у двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга друга. Документи та матеріали. 688 с.
2. Депортації: Західні землі України кінця 30-х – початку 50-х рр. Документи, матеріали, спогади : у трьох томах. / упоряд. Юрій Сливка. Львів : Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України, 1996. Т. 1. 1939–1945 рр. 750 с.
3. Депортації: Західні землі України кінця 30-х – початку 50-х рр. Документи, матеріали, спогади : у трьох томах. / упоряд. Юрій Сливка. Львів : Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України, 1998. Т. 2. 1946–1947 рр. 540 с.
4. ОУН в світлі постанов Великих Зборів, Конференцій та інших документів з боротьби 1929–1955. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1955. 372 с.
5. Сергійчук В. Український здвиг : Прикарпаття. 1939–1955 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.

Література

1. Боляновський А. Українські військові формування в збройних силах Німеччини (1939–1945) / Львівський національний університет імені Івана Франка ; Канадський інститут українських студій Альбертського університету. Львів, 2003. 686 с.

2. Деревінський В. Ставлення ОУН (б) і УПА до сусідніх народів та національних меншин. Київ : Інститут історії України НАН України, 2006. 149 с.
3. Дзьобак В. Конфлікти в ОУН (б) і їх вплив на український Рух Опору (1941 – 1944 рр.). Київ : Видавничий дім “Інфоцентр”, 2005. 266 с.
4. Ільницький В. Карпатський край ОУН в українському визвольному русі (1945–1954) : монографія / Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України ; Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич : Посвіт, 2016. 696 с.
5. Кентій А. Нариси історії Організації українських націоналістів (1920–1941 рр.). Київ : Інститут історії України НАН України, 1998. 201 с.
6. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні. Париж – Нью-Йорк – Львів : Наукове т-во ім. Шевченка у Львові, 1993. 670 с.
7. Кучерепа М. Історія Волині: 1939–1941 рр. : начальний посібник. Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2006. 456 с.
8. Мірчук П. Нарис історії ОУН. 1920–1939 рр. / авт. кол. Олександр Дарованець, Володимир Мороз, Володимир Муравський, Микола Посівнич. Видання третє, доповнене. Київ : Українська видавнича спілка, 2007. 1008 с.
9. Організація Українських Націоналістів і Українська Повстанська Армія : історичні нариси / за ред. С. Кульчицького. Київ : Інститут історії України НАН України, 2005. 496 с.
10. Політичний терор і тероризм в Україні. ХІХ–ХХ ст. Історичні нариси / Д.В. Архієрейський, О.Г. Бажан, Т.В. Бикова та ін. ; відповід. ред. В.А. Смолій. Київ : Наукова думка, 2002. 952 с.
11. Руккас А. Бойові дії загонів ОУН у вересні 1939 р. *Дрогобицький краєзнавчий збірник*. Дрогобич : НВЦ “Каменярь”, 2002. Спецвипуск. С. 385–395.
12. Русначенко А. Народ збурений : національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940–50-х роках. Київ : Університетське видавництво “Пульсари”, 2002. 519 с.
13. Савчин М. Концепція національної революції ОУН (30–40 рр.). *Дрогобицький краєзнавчий збірник*. Дрогобич : НВЦ “Каменярь”, 2002. Спецвипуск. С. 20– 8.
14. Стародубець Г. Українське повстанське запілля (друга пол. 1943 – поч. 1946 рр.) : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. 527 с.

Методичні поради

У *першому питанні* необхідно розкрити питання родинних стосунків, сімейного життя у середовищі українських повстанців. При цьому потрібно наголосити, що у боротьбі з підпіллям репресивно-каральна система, застосовуючи нелюдські методи і засоби, боролася з українським визвольним рухом шляхом репресій проти їхніх родин, що суперечило міжнародним конвенціям і морально-етичним засадам. Тобто, радянсько-партійні органи вели боротьбу не лише із безпосередніми учасниками визвольного руху, але і з їхніми родинами. Фактично офіційна влада на державному рівні проводила терористичну політику.

Студент має відтворити ситуацію, в якій опинилося західноукраїнське населення в 1940–1950-х рр. Доцільно показати масштаби репресій радянської адміністрації проти родин націоналістів. Водночас потрібно підкреслити, що родини підпільників були готові та усвідомлено ішли на такі жертви. З'ясуйте умови, за яких дозволялося одружуватися. Наголошуючи, що любов і підтримка рідних та близьких людей у важких умовах підпілля мала виняткове морально-психологічне значення. Дотримуючись спільних поглядів, дружини повстанців ішли на будь-які жертви, щоб не лише підтримувати, бути поруч, але й вести спільну боротьбу. Підрахуйте чисельності жінок, які брали участь в українському визвольному русі. Пам'ятайте репресивно-каральні органи переважно впливали на підпільників через їхні родини. Для цього проводили арешти, вербування, шантаж, брали у заручники, депортували рідних і близьких. Натомість члени ОУН і командири УПА були звичайними людьми, які кохали, одружувалися, народжували дітей і хотіли жити в незалежній Українській державі. Події того часу залишили тисячі, десятки тисяч сиріт, позбавляли дітей найціннішого – батьківської опіки. З'ясуйте форми використання родичів осіб, які перебували у підпіллі в агентурно-оперативних заходах. Досить часто працювали у підпіллі цілими родинами і, до речі, разом гинули. Були випадки, коли одному із подружжя підпільників доводилося терпіти біль втрати іншого, майже кожному

націоналістові довелося пережити особисту трагедію – чиїсь рідні були виселені до віддалених районів Радянського Союзу, чиїсь загинули.

Висвітлюючи *друге питання* потрібно показати засади форми та масштаби використання криївок у протистояннях із репресивно-каральною системою. Студент повинен відзначити, що складнішим за важкі матеріально-побутові умови (відсутність елементарних побутових вигод, їжі, погане медичне забезпечення) для повстанців було життя у постійному стресі, страху загинути чи потрапити у полон. Втрати серед особового складу, важкі морально-побутові умови підпільного буття впливали на кваліфікацію та настрої, методику роботи. Активна агентурна діяльність серйозно ускладнювала життя повстанців у всіх сферах. У зв'язку із цим особливе місце відігравала конспірація, яка стосувалася всіх без винятку сфер підпільного життя, одне порушення правил призводило до загибелі повстанців. Розформування відділів УПА і перехід до збройного підпілля поставили на порядок денний спорудження розгалуженої мережі криївок, техніка будівництва яких постійно вдосконалювалася, що посилювало їхню життєздатність, зменшувало ймовірність розкриття та знищення. Охарактеризуйте різновиди криївок: житлові, складські, бібліотечні, архівні, для зустрічі і окремих цілей. Опишіть принципи та засади вибору і побудови криївок, використання особливостей ландшафту. Охарактеризуйте побудову найбільш типових криївок, їхні слабкі та сильні сторони. Як вирішувалося питання із продовольчим забезпеченням?

Окремо потрібно зупинитися на особливостях облаштування побуту у криївках. Оскільки учасники українського національно-визвольного руху, свідомо обираючи життя у підпіллі, прирікали себе на подолання численних труднощів, насамперед побутового характеру, що зумовлювалося не тільки відсутністю елементарних побутових вигод, їжі, поганим медичним забезпеченням, але й перебуванням у постійному стресі (страху загинути чи потрапити у полон). Облаштування побутових умов зачіпало як рядових

підпільників, так і вищий командний склад. Розкрийте сувору регламентацію життя у кривці: час на ранкову гігієну, сніданок, заняття самоосвітою, за наявності радіо переслухання останніх новин, відзначення релігійних і національних свят. При цьому потрібно наголосити, що у підпіллі заборонялося вжитання алкоголю (виняток – винятково за медичними показами), прослуховування обмежувалося вживання тютюну.

У *третьому питанні* студенти мають розкрити значення конспірації у діяльності підпілля. Необхідно наголосити та визначити заборони обговорення, які стосувалися таких даних: ім'я, прізвище, місце народження, праця в легальних умовах, родина, місцевості перебування, навчання, власні знайомства у легальному житті, псевда, колишні організаційні функції, зверхники, участь у вишколах, відділах, рейдах, боях, поодинокі виконувані доручення та вчинки, безпосередні зверхники, їхні функції, структура організації, минуле, псевдо, хати, прізвища господарів, підхід до хат, їхнє розташування, призначення, криївки, магазини, їхня побудова, маскування, місце, стан людей, зброї, грошей, медикаментів, харчів, осіб, які підтримували визвольний рух і проживали легально і нелегально, особливостей спілкування з ними, характеристика членів, у тому числі їхні фахові і моральні якості, сам зв'язок і його види підлягали суворій конспірації, переходи, які здійснювали підпільники. Розкрийте принципи конспірації, а також наслідки, які наставали після їхнього порушення. Які існували організаційні покарання осіб, що порушили конспірацію? Наведіть приклади практичної реалізації принципів конспірації у повсякденному житті націоналіста. Виокреміть окремих особливо конспіративних керівників підпілля. Розкрийте особливий напрям роботи спецслужби, яка особливо ретельно полювала не лише за підпільниками, але й за їхніми архівами. Тому різного роду архіви, архівні матеріали, зброю, продукти харчування вимагалось переховувати так, щоб вони не зіпсувалися і не потрапили до рук ворога. Зупиніться на розкритті інструктивних документів, присвячених методиці конспіративної

роботи. Висвітліть засади кодування організаційно-територіального поділу, криптоні, під якими фігурували важливі заходи й тактичні прийоми підпілля. Зупиніться на періодичних чистках у підпіллі, у результаті яких розконспірованих осіб легалізовували (переважно це відбувалося під видані урядові постанови про помилування), декого, хто не був цінним для організації, виключали зі членів ОУН і переводили в симпатики. Охарактеризуйте систему показань за порушення правил конспірації.

У *четвертому питанні* потрібно розкрити співпрацю Греко-католицької церкви із українським визвольним рухом. Розпочати висвітлення питання потрібно із констатації, що боротьбу з українським визвольним рухом влада тісно пов'язувала з ліквідацією Греко-католицької церкви, яка тривалий час виступала рушієм національного відродження, стояла на заваді радянзації краю та була складовою Руху опору. Підрахуйте чисельність осіб із духовною освітою, дітей священнослужителів, які перебували у підпіллі. Покажіть репресивну політику радянської адміністрації щодо духовенства. Назвіть приблизну чисельність заарештованих духівників. Покажіть ставлення компартійних органів як до релігії загалом, так і до церкви зокрема. Простежте процес проведення так званого церковного возз'єдналося (8–10 березня 1946 р.). Ще більшою проблемою для радянської адміністрації була співпраця націоналістів з Церквою, яка на різних рівнях підтримувала підпільний рух. Греко-католицькі монастирі ставали місцем переховування оунівців і своєрідними базами, звідки йшло постачання відділів УПА медикаментами, одягом і продовольством. У монастирях влаштовувалися підпільні шпиталі, в яких лікували поранених повстанців, тут видавалася націоналістична література, організовувалися різноманітні пропагандивні, медичні курси. Варто зазначити, що священники відправляли у відділах УПА літургії, хоронили загиблих повстанців тощо. Крім того, у відділах діяли свої капелани, які вчиняли релігійні обряди. Безумовно, їхня присутність у середовищі націоналістів мала важливе морально-психологічне і

виховне значення. Розкрийте позицію українського визвольного руху щодо духовенства. Зокрема, допомогу греко-католицькому духовенству протистояти репресивно-каральній системі і розголошувати про злочини, здійснювані системою проти них, розробили чіткі вказівки, рекомендації духовенству. Водночас щодо духівників, які перейшли у РПЦ існувала недовіра. Натомість підпільники вели боротьбу проти тих священників, які не просто перейшли в РПЦ, але й ставали на активну співпрацю з репресивно-каральними органами (виступали за підписку на позику, здачу державних поставок та інші заходи й кампанії органів радянської влади). Навіть більше, такі особи активно вели співпрацю зі спецслужбами.

Висвітліть стан співпраці колишнього греко-католицького духовенства із українським визвольним рухом після “возз’єднання”. Зупиніться на репресивній політиці радянської адміністрації щодо священників, які продовжували симпатизувати українським націоналістам.

Тема 6.

Радянська репресивно-каральна система у боротьбі проти українських націоналістів (4 год)

ПЛАН

Заняття 1

1. Застосування авіації радянськими репресивно-каральними органами
2. Використання репресивно-каральними органами спеціальних і компрометаційних заходів у боротьбі проти націоналістів.

Заняття 2

3. Публічні форми покарання.
4. Додаткові заходи для ліквідації визвольного руху (мобілізація, депортація, колективізація, виборчі кампанії (1946 р., 1950 р.) і УРСР (1947 р., 1951 р.).

Список рекомендованих джерел та літератури

Джерела

1. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історичний аналіз: у двох книгах. Київ: Либідь; Військо України, 1994. Книга друга. Документи та матеріали. 688 с.
2. Літопис нескореної України: Документи, матеріали, спогади. Книга 1 / підготували Ярослав Лялька, Петро Максимчук, Іван Патер та ін.; авт. передмови Ярослав Лялька, Роман Бачинський. Львів: Просвіта, 1993. 800 с.
3. Літопис нескореної України: Документи, матеріали, спогади. Книга 2 / підготували Ярослав Лялька, Роман Коритко, Мирон Онишкевич та ін.; авт. передмови Ярослав Лялька. Львів: Галицька видавнича спілка, 1997. 664 с.
4. ОУН в світлі постанов Великих Зборів, Конференцій та інших документів з боротьби 1929–1955. [Б.м.]: Видання Закордонних частин ОУН, 1955. 372 с.
5. Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939–1955 рр. Київ: Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.

6. УПА в світлі документів з боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу 1942–1950 рр. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1957. Ч. 1. 452 с.

Література

1. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз : у двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга перша. 432 с.
2. Веденєєв Д. Військово-політична діяльність ОУН та УПА у світлі міжнародного гуманітарного права. *Український історичний журнал*. 2007. Травень-червень. № 3 (474). С. 46–66.
3. Веденєєв Д. Двобій без компромісів. Протиборство спецпідрозділів ОУН та радянських сил спецоперацій. 1945–1980-ті рр. : монографія / Дмитро Веденєєв, Геннадій Биструхін. Київ : К.І.С., 2007. 568 с.
4. Деревінський В. Агітаційно-пропагандивна діяльність ОУН і УПА під час виборів до Верховної Ради СРСР у 1946 році. *Визвольний шлях*. Суспільно-політичний, науковий і літературний місячник. 2001. Кн. 12. С. 64–71.
5. Ільницький В. Карпатський край ОУН в українському визвольному русі (1945–1954) : монографія / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України ; Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич : Посвіт, 2016. 696 с.
6. Ільницький В. Українсько-польське протистояння на теренах Дрогобиччини (194 –1944 рр.): документи ОУН і УПА. Дрогобич : Посвіт, 2008. 60 с.
7. Кентій А. Нарис боротьби ОУ-УПА в Україні (1946–1956 рр.). Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. 111 с.
8. Кентій А. Українська повстанська армія в 1944–1945 рр. Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. 220 с.
9. Киричук Ю. ОУН і УПА у загальносвітовому контексті: паралелі, порівняння, аналогії, уроки. *Українська повстанська армія в боротьбі проти тоталітарних режимів*. Львів : [б.в.], 2004. С. 3–50.
10. Киричук Ю. Український національний рух 40–50-х років ХХ століття: ідеологія та практика. Львів : Добра справа, 2003. 464 с.
11. Мизак Н.С. УПА-“Захід” і збройне підпілля ОУН у боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу у 1942–1960 рр. Чернівці-Торонто : Прут, 2011. 436 с.
12. Мороз В. Закінчення збройної боротьби ОУН і УПА на українських землях. *Визвольний шлях*. 2004. Кн. 8. С. 72–87.

13. Мороз В. Технічні засоби пропаганди в діяльності ОУН / Український визвольний рух ; Центр досліджень визвольного руху ; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. Львів, 2004. Збірник 3 : До 75-ліття Організації Українських Націоналістів. С. 205–234.
14. Організація Українських Націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси / за ред. С. Кульчицького. Київ : Інститут історії України НАН України, 2005. 496 с.
15. Сеньків М. Західноукраїнське село: насильницька колективізація 40-ві – поч. 50-х рр. ХХ ст. Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 2002. 292 с.
16. Стасюк О. Видавничо-пропагандивна діяльність ОУН (1941–1953 рр.). Львів : Центр досліджень визвольного руху ; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 2006. 384 с.
17. Ткаченко С. Повстанческая армия: тактика борьбы / под общ. ред. А.Е. Тараса. Минск : Харвест; Москва : АСТ, 2000. 512 с.
18. Трофимович В. Пропагандистська діяльність ОУН і УПА (1944–1950 рр.) *Шляхами історії* : науковий збірник історичного факультету ЛНУ ім. І. Франка. Львів : [б.в.], 2004. С. 409–422.

Методичні поради

У *першому питанні* студент повинен з'ясувати масштаби використання авіації у боротьбі проти визвольного руху у Карпатському краї ОУН окупаційними адміністраціями Німеччини, СРСР, Польщі та Чехословаччини. Покажіть особливості та масштаби, наведіть конкретні приклади використання німецькими військовими силами у боротьбі з підпіллям авіації. Особливо ретельно простежте використання авіації радянською стороною. Зокрема, для ведення розвідки в тих районах, де проводилися наземні військові операції, з метою а) виявлення підпільників, таборів і наведення на них військ; б) бомбометання і кулеметно-автоматного вогню для знищення націоналістів; в) вильотів на евакуацію поранених бійців і офіцерів із районів бойових зіткнень; г) оперативно-транспортних польотів для перекидування керівного оперативного командування; д) доставки наказів і термінових документів командирам наземних частин; е) уточнення розташування військ при виході, зайняття вихідних рубежів і переміщення у ході

операції; є) польотів у райони, насичені підпіллям, на літаках, обладнаних потужною міцною звуковою апаратурою, встановленою з метою агітації місцевого населення про добровільну явку, а також проведення інших урядових кампаній. Наведіть конкретні приклади застосування авіації: розвідка, бойові операції, пропаганда. З'ясуйте результативність заходів із використання авіації. Висвітліть форми та методи координації дії між екіпажами літаків. Розкрийте усесторонні контрзаходи, які здійснювали українські повстанці у боротьбі із ворожою авіацією. Назвіть випадки знищення повстанцями ворожої авіації.

При розгляді *другого питання* студент повинен розкрити комплекс спеціальних і компрометаційних засобів, які використовували репресивно-каральні органи у боротьбі проти націоналістів, застосування технологічних, хімічних, бактеріологічних засобів, використання службово-розшукових собак, компрометацій практикованих радянськими спеціальними органами. Якщо при застосуванні спеціальних засобів увага в основному акцентувалася на захопленні підпільників живими з метою подальшого використання для ліквідації визвольного руху в Україні і для оперативних “ігор” із націоналістичними закордонними центрами, то натомість, не маючи можливості фізично знищити націоналіста (особливо керівника), спецслужби до свого арсеналу широко вводили компрометації. Розкрийте особливості, масштаби, принципи та конкретні приклади функціонування радіосигналізаційних апаратів “Тривога”, “Метео”, використання службово-пошукових собак, так званих “приманок” (цінні речі, продовольчі товари, агенти, рідше радянські чиновники), застосування снодійних та отруйних препаратів (різновиди “Нептун”), спеціального снодійного газу миттєвої дії (“Тайфун”), який містився в ручних балонах і вводився у вентиляційні отвори криївок через гнучкий шланг, поширення венеричних та інших недуг, підробка підпільної кореспонденції. Окремо потрібно охарактеризувати компрометаційно-провокаційні операції. Емдебісти часто використовували компрометації та провокації не лише для

знищення конкретних підпільників, але й для того, щоб відвести підозри і законспірувати власного особливо цінного агента. Здійснити підрахунки використання компрометаційно-провокаційних заходів у Карпатському краї, а головне, про їхню результативність, не маємо змоги через відсутність відповідних джерел. Однак наявні фрагментарні дані засвідчують масовість і ефективність використання компрометації окремих членів підпіллям. Наголосимо, що під компрометаційно-провокаційні заходи міг потрапити будь-хто, починаючи від симпатика, рядового підпільника і навіть провідника найвищого рівня. Траплялися випадки компрометації цілих груп підпільників. Поширеною провокацією було адресування звернень від начальників репресивно-карального апарату або від колишніх захоплених підпільників до тих, хто продовжував боротьбу до підпільників певного району, в яких в ультимативній формі вимагалось виходити з повинною. Написані під диктовку оперативників МДБ, ці листи мали на меті не лише припинити опір, але й посіяти взаємну недовіру між націоналістами, сумніви у їхній свідомості, тим самим підвести до думки про недоцільність подальшого опору, а на завершальному етапі боротьби у Карпатському краї ОУН підпорядкувати останніх підпільників створеному чекістами легендованому проводу. Покажіть сильні та слабкі сторони застосування спеціальних та компрометаційних засобів.

У *третьому питанні* потрібно надати аналіз неодноразових звернень радянського уряду до ОУН і УПА. При цьому варто наголосити, що масштабна ідеологічна кампанія не дала бажаного результату, оскільки підпілля у Карпатському краї ОУН продовжувало користуватися широкою підтримкою населення, що забезпечувало йому успіх у протистоянні з радянським тоталітаризмом. Студент повинен з'ясувати, що упродовж усього періоду боротьби будь-які заходи, спрямовані на ліквідацію підпілля у Карпатському краї ОУН, супроводжувала масштабна дискредитаційна, ідеологічна кампанія. Однак, як показали перші

роки протистояння, сподівання органів радянської влади на швидку та повну ліквідацію визвольного руху не виправдалися. Оскільки українські націоналісти мали потужний ідеологічний фундамент, перемогти який для радянської адміністрації було надзавданням; фізичне знищення не давало вагомого результату, а опозиція до влади продовжувала існувати. На його виконання спрямовувався величезний ресурс: преса, радіо, кіно, організація широкомасштабних святкувань різноманітних дат, подій, річниць тощо із залученням значної кількості громадян та відповідною ідеологізацією, заполітизованістю, атмосферою примусу.

Висвітліть одну із форм боротьби спец органів, спрямовану на залякування членів ОУН і УПА та місцевого населення: відкриті судові процеси та страти, виставлення тіл загиблих на загальний огляд, руйнування повстанських могил. Покажіть масштаби, чисельність, тривалість цих явищ. Наголосимо, що особливе місце радянська адміністрація відводила відкритим стратам і судовим процесам над членами ОУН та УПА, оскільки вдало розіграні судові процеси мали на меті дискредитувати діяльність ОУН, сформувані негативне ставлення до націоналістів. Відзначимо, що більшість рішень виносили на догоду вищому керівництву для виконання вказівок із проведення відкритих судових процесів і здійснення вироків. Щодо більшості засуджених реальних підстав для присудження смертної кари не було. Показові страти тривали і надалі. Після арешту для отримання зізнання від підозрюваного в інкримінованих злочинах слідство застосовувало тортури, зокрема, фізичний та психологічний тиск. Часто при цьому вимагали зізнання у злочинах, які підозрюваний не здійснював. Після отримання свідчень та завершення протоколу відбувався закритий суд без участі підсудного. Покажіть факти порушень норм ведення слідства, моральні та фізичні тортури, поспішність виконання прилюдних страт, підготовку звітності про ставлення населення до виконання вироків. Наголосіть, що поряд із відкритими стратами спецслужби практикували такі заходи і без вказівок згори. Розкрийте ще одну одну із форм залякування населення вандалізм щодо могил

повстанців, заходи чекістів щодо заборони будь-яких поминальних процесій, вшанування пам'яті загиблих.

У *четвертому питанні* необхідно розкрити додаткові заходи, спрямовані на ліквідацію українського визвольного руху. Почати доцільно із вивчення етапів і форм проведення примусової мобілізації до лав Червоної армії (поповнити лави радянського війська мали чоловіки 1908–1926 рр. народження, хоча нижня межа опускалася і до 1894 р.н.), завданням якої було не лише заповнити військові підрозділи на фронті, але й певною мірою підірвати живі сили підпілля (позбавити людської і соціальної бази), джерела поповнення кадрів. Розкрийте причини позитивного ставлення на початкових етапах боротьби керівництва ОУН до мобілізації. Простежити зміну ставлення Проводу ОУН до мобілізації. Перелічіть заходи (пропагандистські, збройні) українських націоналістів, спрямовані на зрив мобілізаційної кампанії. З'ясуйте відповідність запланованих темпів мобілізації практичному результату. Оскільки мобілізація в ЧА відбувалася досить повільно, населення противилося та не бажало служити. Виокреміть особливості мобілізації у кожній із областей Карпатського краю. Розкрийте репресивні (не лише психологічний тиск, але й фізичний проти них чи членів їхніх родин) та заохочувальні заходи радянською адміністрацією спрямовані на залучення до лав ЧА. Проаналізуйте комплекс друкованої продукції, індивідуальні розмови спрямовані до червоноармійців. Розкрийте низьку ефективність (через небажання воювати) участі ЧА у протиповстанській боротьбі.

Покажіть широкомасштабну ідеологічно-пропагандистську кампанію, розпочату з масового використання пропагандистських звернень до населення до націоналістів виходили з повинною. Основна мета – внести антагонізм у середовище повстанців, вселити непевність та відчуття безперспективності подальшої боротьби. Коротко зупиніться на чисельних показниках поширюваної друкованої продукції. У повоєнний період вийшло 12 основних постанов з питань ідеологічної боротьби, реалізація яких покладалася

на широко розгалужений апарат. При цьому з метою активізації масово-політичної, пропагандистської роботи обкомів КП(б)У до західних областей України відряджали відповідальних партійних працівників. Радянська ідеологічна машина і в наступні роки не знижувала темпи дискредитації українського визвольного руху. Попри все центральне місце в ідеологічному протистоянні органів радянської влади й українського визвольного руху відігравала преса. Пік агітаційно-пропагандистських операцій припадав на час важливих державних, партійних свят.

Проаналізуйте юридичну базу депортаційних програм: які категорії осіб підпадали її дію, що відбувалося із їхнім майном? Простежте особливості етапування осіб, яких депортували. Наведіть приклади незаконних випадків (осіб, непричетних до визвольного руху) депортацій сімей (як членів сімей націоналістів), які під час етапування супроводжувалися злочинами. Розкрийте функціонування системи заручництва.

У контексті депортаційних кампаній розглядаємо ліквідацію хуторів, віддалених сіл, мешканці яких найбільш завзято виступали проти колективізації та допомагали націоналістам їжею, одягом, схованкою. Хутірська система не дозволяла контролювати селян повністю, тому їх виганяли насильно. Виселення здійснювали і для влаштування стратегічних військових та промислових об'єктів, і для помсти та залякування за акції націоналістів. Сім'ї націоналістів, які проживали легально, ставали, у повному розумінні, заручниками і через загрозу виселення змушені були виходити з повинною. Остання форма мала й певний позитив, оскільки давала можливість відправити з підпілля підозрілих, виснажених, хворих осіб. Виселення активізувалися напередодні важливих урядових кампаній. Навіть більше, уже після проходження відповідного терміну виселеним особам спецслужби намагалася перешкодити у поверненні.

Пам'ятайте, виселення вносило дезорганізацію, розгубленість не тільки серед населення, яке до цього підтримувало націоналістів, але і в багатьох підпільників. Водночас виселення осіб, які підтримували

націоналістів, серйозно впливало на організаційні зв'язки, які втрачалися, і підпільники змушені були їх відновлювати (цим і користалися спецслужби для їхнього перехоплення). Крім депортації до віддалених районів СРСР, як покарання за націоналістичну діяльність члена родини, здійснювалося переселення і відправлення на роботу за межі західних областей республіки. Студентам необхідно згадати про найбільш масштабну депортаційну акцію “операцію Захід” (жовтень 1947 р.). Варто відзначити, що особливо масштабні депортації влада проводила напередодні виборчих кампаній.

Оскільки соціально-економічною базою, джерелами поповнення людських ресурсів та альтернативної інформації для визвольного руху було селянство, радянське керівництво особливу увагу приділяло боротьбі з тими, хто підтримував підпілля і водночас противився створенню колгоспів. Націоналісти розглядали колективізацію західних областей України на рівні осібно вагомої проблеми. Колективізація суттєво підривала соціальну та матеріальну базу українського визвольного руху, тому вони розуміли, що якщо радянській владі вдасться її завершити, то це завдасть підпіллю важкого удару і поставить його на межу знищення. Покажіть, в який спосіб українські повстанці проводили збройну та пропагандивну боротьбу проти переселення та колективізації.

Висвітліть особливості проведення десяти урядових виборчих кампаній (фактично – кожної зими): три – до Верховної Ради СРСР (10.02.1946, 12.03.1950, 14.03.1954), дві – до Верховної Ради УРСР (9.02.1947, 25.02.1951), три – до місцевих органів влади (21.12.1947, 17.12.1950, 22.02.1953), дві – народних суддів і народних засідателів (30.01.1949, 16.12.1951), які відбувалися у період функціонування Карпатського краю. Кожну з них необхідно розглянути як добре сплановану військово-політичну акцію, покликану разом з іншими соціалістичними нововведеннями здійснити прискорену радянізацію. Невід’ємною частиною цих кампаній була боротьба з українським визвольним рухом, не знищивши який, режим не міг розраховувати на перемогу.

Покажіть заходи, які проводив український визвольний рух для бойкоту виборів, організацію політичного та збройного опору. Розкрийте особливості та масштаби проведення кожної із виборчих кампаній. Висвітліть масштабні порушення та фальсифікації, які відбувалися під час виборів (фізичний та моральний тиск, фальсифікація результатів голосування).

ПИТАННЯ І ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет, завдання, проблематика, категоріальний апарат, хронологічні рамки курсу.
2. Теоретико-методологічні засади.
3. Джерельна база та історіографія курсу.
4. Адміністративно-територіальний та внутрішньо-організаційний поділ ОУН (б).
5. Організаційно-кадрова робота і зв'язки.
6. Характеристика кадрового потенціалу крайового проводу ОУН.
7. Пропагандивна діяльність.
8. Функціонування Служби безпеки
9. Бойова діяльність.
10. ОУН (м) та інші організаційні форми Опору.
11. Збройна антинімецька боротьба.
12. Українська головна визвольна рада.
13. Зміна тактики (кінець 1940 – початок 1950-х рр.). Впровадження тактичних схем “Дажбог”, “Олег”, “Орлик”.
14. Етнонаціональна політика та політика щодо вихідців з Центральної та Східної України.
15. Основні форми праці з населенням.
16. Участь іноземців в українському визвольному русі.
17. Санітарна і суспільна опіка.
18. Господарське забезпечення.
19. Духовенство і духовна опіка.
20. Польсько-український міжнаціональний конфлікт 1943–1944 рр.
21. Структурна організація польського підпілля.
22. Спроби налагодження співпраці між українським та польським підпіллям.
23. Організація Української народної самооборони.
24. Підготовка старшинських та підстаршинських кадрів.
25. Особливості формування Воєнної округи 4 “Говерля” та Воєнної округи 5 “Маківка”.
26. Стратегія і тактика багатofронтної боротьби.
27. Політвиховна робота.

28. Підготовка та проведення рейдів.
29. Військово-польова жандармерія.
30. Збройне і матеріальне забезпечення УПА.
31. Підрахунок чисельного складу ВО-4 “Говерля”.
32. Напади підрозділів УПА на обласні, міські та районні центри у ВО-4 “Говерля”.
33. Мінування як засіб боротьби повстанців проти радянської влади.
34. Соціальний портрет українського повстанця.
35. Морально-психологічний і фізичний стан націоналістів.
36. Організація побуту в підпільних і повстанських структурах.
37. Конфліктні ситуації.
38. Ставлення ОУН і УПА до колективізації.
39. Обставини втечі підпільників з-під варти.
40. Участь представників Східної України у визвольному русі.
41. Співпраця іноземців із українським визвольним рухом.
42. Участь вчителів у визвольному русі.
43. Використання підпільниками криївок у протистояннях із репресивно-каральною системою.
44. Значення конспіративних заходів у діяльності підпілля.
45. Співпраця Греко-католицької церкви з українським визвольним рухом.
46. Родина повстанця.
47. Український визвольний рух у Закерзонні.
48. ОБЗВУ та інші незалежні та автономні від ОУН(б) антирадянські організації.
49. Опозиційна підпільна діяльність у початковий період “хрущовської відлиги” (1955 – 1957).
50. Організація та структура карально-репресивних органів.
51. Силкові форми і методи боротьби із українським визвольним рухом.
52. Інформаційно-ідеологічні засоби боротьби.
53. Застосування публічних форм покарання.
54. Організація агентурної мережі.
55. Застосування авіації радянськими репресивно-каральними органами.
56. Використання репресивно-каральними органами компрометаційних заходів у боротьбі проти націоналістів.
57. Депортаційна політика як засіб утвердження радянської адміністрації.

58. Основні напрями співпраці репресивно-каральних органів у боротьбі з визвольним рухом.
59. Репресивна політика радянської влади проти родин повстанців.
60. Створення та діяльність агентурно-бойових груп.
61. Формування та діяльність парамілітарних формувань.
62. Порушення “соціалістичної законності” при утвердженні радянської адміністрації.
63. Використання радянськими репресивно-каральними органами спецзасобів у боротьбі проти визвольного руху.
64. Ідентифікація тіл загиблих націоналістів.
65. Додаткові заходи для ліквідації визвольного руху (мобілізація, депортація, колективізація, виборчі кампанії (1946 р., 1950 р.) і УРСР (1947 р., 1951 р.)).

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Історична розвідка про діяльність національно-визвольного руху на території міста чи села.
2. Виготовлення карт, таблиць, схем до тем курсу.
3. Збір свідчень учасників національно-визвольних змагань 1940–1950-х рр.
4. Біографії визначних учасників визвольного руху краю.
5. Укладення мартирологу повстанського руху 40–50-х рр. ХХ ст.

Вимоги: обсяг індивідуального завдання 14–16 сторінок (на аркушах формату А4). Структура: титульна сторінка, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел та літератури, посторінкові бібліографічні посилання.

Кількість балів, що виставляється за індивідуальне завдання, враховує ступінь розкриття теми, використання достатньої кількості джерел та літератури з теми (не менше п'яти позицій), наявність наукових посилань, дотримання вимог до оформлення (структура індивідуального завдання обов'язково включає: вступ; основні розділи; висновки; список використаних джерел та літератури, посторінкові бібліографічні посилання). Студент повинен здати викладачу виконану роботу за два тижні до завершення теоретичного навчання.

ВИБРАНА БІБЛІОГРАФІЯ

I. ОПУБЛІКОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. АБН в світлі постанов Конференцій та інших матеріалів з діяльності 1941–1956 рр. [Б.м.] : Вид. ЗЧ ОУН, 1956. 368 с.
2. Бандера С. Перспективи Української Револуції : репринтне вид. Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 1998. 656 с.
3. Без права на реабілітацію. Сборник публикаций и документов, раскрывающих антинародную фашистскую сущность украинского национализма и его апологетов : в 2-х книгах. Издание второе, исправленное и дополненное / сост. и соавторы : Александр Войцеховский, Жорж Дыгас, Георгий Ткаченко. Киев, 2006. Книга 1. 385 с.
4. Без права на реабілітацію. Сборник публикаций и документов, раскрывающих антинародную фашистскую сущность украинского национализма и его апологетов : в 2-х книгах. Издание второе, исправленное и дополненное / составители и соавторы: Александр Войцеховский, Жорж Дыгас, Георгий Ткаченко. Киев, 2006. Книга II. 300 с.
5. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історичний аналіз : у двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга друга. Документи та матеріали. 688 с.
6. Відновлення Української держави в 1941 році. Нові документи і матеріали. Київ : Українська видавнича спілка, 2001. 198 с.
7. Депортації: Західні землі України кінця 30-х – початку 50-х рр. Документи, матеріали, спогади : у трьох томах / упоряд. Юрій Сливка. Львів : Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України, 1996. Т. 1. 1939–1945 рр. 750 с.
8. Депортації: Західні землі України кінця 30-х – початку 50-х рр. *Документи, матеріали, спогади* : у трьох томах / упоряд. Юрій Сливка. Львів : Інститут українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України, 1998. Т. 2. 1946–1947 рр. 540 с.
9. Дяків-Горновий Осип. Ідея і чин. Повна збірка творів. Нью-Йорк – Торонто – Мюнхен : Товариство колишніх вояків УПА, 1968. 408 с.
10. Ленкавський С. Український націоналізм / за ред. Олександра Сича. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2003. Том 2. Твори. 524 с.
11. Ліквідація УГКЦ (1939–1946). Документи радянських органів державної безпеки. Київ : ПП Сергійчук М.І., 2006. Т. 1. 920 с.
12. Ліквідація УГКЦ (1939–1946). Документи радянських органів державної безпеки. Київ : ПП Сергійчук М.І., 2006. Т. 1. 804 с.
13. Літопис нескореної України : документи, матеріали, спогади / підготували Ярослав Лялька, Петро Максимчук, Іван Патер та ін. ; авт. передмови Ярослав Лялька, Роман Бачинський. Львів : Просвіта, 1993. Книга 1. 800 с.
14. Літопис нескореної України : документи, матеріали, спогади. / підготували Ярослав Лялька, Роман Коритко, Мирон Онишкевич та ін. ; авт. передмови Ярослав Лялька. Львів : Галицька видавнича спілка, 1997. Книга 2. 664 с.
15. Літопис Української Повстанської Армії. Т. 8: Українська Головна Визвольна Рада : документи, офіційні публікації, матеріали / ред.-кол. Євген Штендера, Петро Потічний. Торонто : Видавництво «Літопис УПА», 1980. Книга перша: 1944–1945. 320 с.
16. Літопис Української Повстанської Армії. Том 9: Українська Головна Визвольна Рада. Документи, офіційні публікації, матеріали / ред.-кол. Євген Штендера, Петро Потічний. Книга друга : 1946–1948. Торонто : Видавництво «Літопис УПА», 1982.. 520 с.
17. Літопис Української Повстанської Армії. Том 10: Українська Головна Визвольна Рада. Документи, офіційні публікації, матеріали / ред.-кол. Євген Штендера, Петро Потічний. Книга третя: 1949–1952. Торонто : Видавництво «Літопис УПА», 1984. 424 с.

18. Літопис Української Повстанської Армії Т. 16: Підпільні журнали закерзонської України 1945–1947 / ред. Петро Потічний. Торонто : Видавництво «Літопис УПА», 1987. 608 с.
19. Літопис Української Повстанської Армії. Т. 18: Група УПА «Говерля. / упоряд. Петро Содоль. Торонто : Видавництво «Літопис УПА», 1990. Кн. 1: Документи, звіти та офіційні публікації. 328 с.
20. Літопис Української Повстанської Армії. Т. 19: Група УПА «Говерля». Спомини, статті та видання історично-мемуарного характеру / упоряд. Петро Содоль. Торонто – Львів : Видавництво «Літопис УПА», 1992. Кн. 2. 360 с.
21. Літопис Української Повстанської Армії. Т. 24: Ідея і чин: Орган Проводу ОУН, 1942–1946. / ред.-кол. Юрій Маївський, Євген Штендера. Торонто; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 1996. 342 с.
22. Літопис Української Повстанської Армії. Т. 26: Українська Головна Визвольна Рада./ ред. Петро Потічний. Торонто; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2001 Книга 4: Документи і спогади. 658 с.
23. Літопис Української Повстанської Армії. Т. 41: Кирило Осьмак – Президент Української Головної Визвольної Ради (Документи і матеріали) / ред. Наталія Осьмак, Петро Потічний. Торонто; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2004. 880 с.
24. Літопис Української Повстанської Армії. Том 45: Генерал Роман Шухевич – «Тарас Чупринка» Головний Командир УПА / ред. Петро Потічний, Микола Посівнич. Торонто; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2007. 572 с.
25. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 1: Видання Головного Командування УПА / упоряд. Олександр Вовк, Василь Галаса, Юрій Черченко. Київ ; Торонто : [б.в.], 1995. 482 с.
26. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 2: Волинь і Полісся: УПА та запілля 1943–1944. Документи і матеріали / упоряд. Олександр Вовк, Іван Павленко. Київ ; Торонто : [б.в.], 1999. 724 с.
27. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 3: Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля : директивні документи ЦК Компартії України. 1943–1959 / упоряд. Олександр Вовк, Іван Павленко, Юрій Черченко. Київ ; Торонто : [б.в.], 2001. 650 с.
28. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 4: Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС-МВС, МДБ-КДБ (1943–1959) / упоряд. Анатолій Кентій, Володимир Лозицький, Ірина Павленко. Київ ; Торонто : [б.в.], 2002. Книга перша: 1943–1945. 596 с.
29. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 5: Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС-МВС, МДБ-КДБ (1943–1959) / упоряд. Анатолій Кентій, Володимир Лозицький, Ірина Павленко. Київ ; Торонто : [б.в.], 2002. Книга друга: 1946–1947. 572 с.
30. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 6: Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС-МВС, МДБ-КДБ (1943–1959) / упоряд. Анатолій Кентій, Володимир Лозицький, Ірина Павленко, Катерина Абрамова. Київ ; Торонто : [б.в.], 2003. Книга третя: 1973. 523 с.
31. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 7: Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС-МВС, МДБ-КДБ (1943–1959) / упоряд. Михайло Деркач, Анатолій Кентій, Володимир Лозицький, Ірина Павленко. Київ ; Торонто : [б.в.], 2003. Книга четверта: 1949–1959. 716 с.
32. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 8: Волинь, Полісся, Поділля: УПА та запілля. / упоряд. Олександр Вовк, Сергій Кокін ; редак. Олександр Вовк. Київ ; Торонто : [б.в.], 2006. 1944–1946. Документи і матеріали. 1448 с.
33. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 9: Боротьба проти повстанського руху і націоналістичного підпілля: протоколи допитів заарештованих

радянськими органами державної безпеки керівників ОУН і УПА / упоряд. Олександр Іщук, Сергій Кокін. Київ ; Торонто : [б.в.], 2007. 1944–1945. 912 с.

34. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 10: Життя і боротьба генерала «Тараса Чупринки» (1907–1950). Документи і матеріали / упоряд. Сергій Богунов, Віктор Даниленко, Анатолій Кентій, Сергій Кокін, Володимир Лозицький, Микола Посівнич. Київ ; Торонто : [б.в.], 2007. 832 с.

35. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 11: Мережа ОУН(б) і запілля УПА на території ВО «Заграва», «Турів», «Богун» (серпень 1942 – грудень 1943 рр.). Документи / упоряд. Володимир Ковальчук. Київ ; Торонто: [б.в.], 2007. 848 с.

36. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 12: Воєнна округа УПА «Буг»: Документи і матеріали. 1943–1952 / упоряд. Володимир Мороз, Олександр Вовк. Книга 1. Київ ; Торонто: [б.в.], 2009. 800 с.

37. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 13: Воєнна округа УПА «Буг»: Документи і матеріали. 1943–1952 / упоряд. Володимир Мороз, Олександр Вовк. Книга 2. Київ ; Торонто : [б.в.], 2009. 1232 с.

38. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 14 : УПА і запілля на ПЗУЗ. 1943–1955. Нові документи / упоряд. Володимир Ковальчук, Ігор Марчук. Київ ; Торонто : [б.в.], 2010. 640 с.

39. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 15: Боротьба проти повстанського руху і націоналістичного піпілья: протоколи допитів заарештованих радянськими органами державної безпеки керівників ОУН і УПА. 1945–1954 / упоряд. С. Власенко, С. Кокін, В. Лозицький. Київ ; Торонто : [б.в.], 2011. Книга 2. 840 с.

40. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 16: Волинь і Полісся у невідомій епістолярній спадщині ОУН і УПА. 1944–1954 рр. / упоряд. Володимир Ковальчук, Валерій Огороднік. Київ ; Торонто : [б.в.], 2011. 1024 с.

41. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 17: Осип Дяків-«Горновий». Документи і матеріали / упоряд. Володимир Мороз. Київ ; Торонто : [б.в.], 2011. 1016 с.

42. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 18: Діяльність ОУН та УПА на території Центрально-Східної та Південної України / упоряд. Олександр Пагіря, Володимир Іванченко. Київ ; Торонто : [б.в.], 2011. 1160 с.

43. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 19 : Підпілля ОУН на Буковині : Документи і матеріали. 1943–1951 / упоряд. Дмитро Проданик. Київ ; Торонто : [б.в.], 2012. 840 с.

44. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 20: Воєнна округа УПА «Лисоня». 1943–1952. Документи і матеріали / упоряд. Сергій Волянчук. Київ ; Торонто : [б.в.], 2012. 848 с.

45. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 21 : Ярослав Старух. Документи і матеріали / упоряд. Володимир Мороз. Київ ; Торонто : [б.в.], 2012. 1008 с.

46. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 22: Станиславівська округа ОУН: документи і матеріали 1945–1951 / упоряд. Дмитро Проданик, Степан Лесів. Київ ; Торонто : [б.в.], 2013. 1376 с.

47. НКВД-МВД СССР в борьбе с бандитизмом и вооруженным националистическим подпольем на Западной Украине, в Западной Белоруссии и Прибалтике (1939–1956): сборник документов / составители: Владимирцев Н.И., Кокурин А.И. Москва : Объединенная редакция МВС России, 2008. 640 с.

48. ОУН в світлі постанов Великих Зборів, Конференцій та інших документів з боротьби 192–1955. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1955. 372 с.

49. ОУН в 1941 році. Документи : в 2-х частинях / упоряд. О. Веселова, О. Лисенко, І. Патриляк, В. Сергійчук ; відп. ред. С. Кульчицький. Київ : Інститут історії України НАН України, 2006. Частина 1. 336 с.

50. ОУН в 1941 році. Документи : в 2-х частинах / упоряд. О. Веселова, О. Лисенко, І. Патриляк, В. Сергійчук ; відп.ред. С. Кульчицький. Київ : Інститут історії України НАН України, 2006. Частина 2. 337 603 с.
51. ОУН і УПА в 1943 році. Документи / упоряд. О. Веселова, В. Дзьобак, М. Дубик, В. Сергійчук; відп.ред. С. Кульчицький. Київ : Інститут історії України НАН України, 2008. 347 с.
52. ОУН і УПА в 1943 році. Документи / упоряд. О. Веселова, В. Дзьобак, М. Дубик, В. Сергійчук ; відп.ред. С. Кульчицький. Київ : Інститут історії України НАН України, 2008. 347 с.
53. ОУН і УПА в 1944 році. Документи : в 2 ч. / упоряд. О. Веселова, С. Кокін, О. Лисенко, В. Сергійчук; відп. ред. С. Кульчицький. Київ : Інститут історії України НАН України, 2009. Ч. 1. 292 с.
54. ОУН і УПА в 1944 році. Документи : в 2 ч. / упоряд. О. Веселова, С. Кокін, О. Лисенко, В. Сергійчук; відп. ред. С. Кульчицький. Київ : Інститут історії України НАН України, 2009. Ч. 2. 256 с.
55. Польсько-українські стосунки в 1942–1947 роках у документах ОУН та УПА : у 2 т. / відп. ред. та упоряд. В. В'ятрович. Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2011. Т. 1. 792 с.
56. Польсько-українські стосунки в 1942–1947 роках у документах ОУН та УПА : у 2 т. / відп. ред. та упоряд. В. В'ятрович. Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2011. Т. 2. 576 с.
57. Радянські органи державної безпеки у 1939 – червні 1941 р. / упоряд. В. Даниленко, С. Кокін. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 1312 с.
58. Ремесло повстанця. *Збірник праць підполковника УПА Степана Фрасуляка-«Хмеля»* / ред. і упоряд. Р. Забілий. Львів : Центр досліджень визвольного руху, 2007. 424 с.
59. Роман Шухевич у документах радянських органів державної безпеки (1940–1950). Київ : ПП Сергійчук М.І., 2007. Т. 1. 640 с.
60. Роман Шухевич у документах радянських органів державної безпеки (1940–1950). Київ : ПП Сергійчук М.І., 2007. Т. 2. 584 с.
61. Сергійчук В. Десять буремних літ. Західноукраїнські землі у 1944–1953 рр. Нові документи і матеріали. Київ : Дніпро, 1998. 944 с.
62. Сергійчук В. Український здвиг: Волинь. 1939–1955 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.
63. Сергійчук В. Український здвиг: Закерзоння. 1939–1947 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2004. 836 с.
64. Сергійчук В. Український здвиг: Наддніпрянщина. 1941–1955 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. 836 с.
65. Сергійчук В. Український здвиг: Поділля. 1939–1955 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.
66. Сергійчук В. Український здвиг: Прикарпаття. 1939–1955 рр. Київ : Українська Видавнича Спілка, 2005. 840 с.
67. «... Создают невыносимые условия для врага и сех его пособников...». Красные партизаны Украины, 1941–1944: малоизченные страницы истории. Документы и материалы / авт.-сост.: А. Гогун, А. Кентий. Київ : Украинский издательский союз, 2006. 430 с.
68. Степан Бандера у документах радянських органів державної безпеки (1939–1959). Київ : ПП Сергійчук М.І., 2009. Т. 1. 680 с.
69. Степан Бандера у документах радянських органів державної безпеки (1939–1959). Київ : ПП Сергійчук М.І., 2009. Т. 2. 640 с.
70. Степан Бандера у документах радянських органів державної безпеки (1939–1959). Київ : ПП Сергійчук М.І., 2009. Т. 3. 648 с.
71. УГВР в світлі постанов Великого Збору та інших документів з діяльності 1944–1951 рр. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1956. 356 с.

72. Українська головна визвольна рада / упор. Петро Потічний, Микола Посівнич. Торонто ; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2009. Літопис УПА. Серія «Події і люди». Кн. 7. 128 с.
73. Український націоналізм : Антологія / упоряд. Віктор Рог. Київ : Українська видавнича спілка ім. Юрія Липи, 2009. Т. 1. 384 с.
74. Український національно-визвольний рух на Прикарпаття в ХХ столітті. Документи і матеріали / відп. ред. проф. Микола Кугутяк. Івано-Франківськ : КПФ «ЛІК», 2009. Том. 2. Книга 1 (1939–1945). 600 с.
75. Український національно-визвольний рух на Прикарпаття в ХХ столітті. Документи і матеріали / відп. ред. проф. Микола Кугутяк. Івано-Франківськ : КПФ «ЛІК», 2010. Том. 2. Книга 2 (1945–1946). 696 с.
76. Український національно-визвольний рух на Прикарпаття в ХХ столітті. Документи і матеріали / відп. ред. проф. Микола Кугутяк. Івано-Франківськ : КПФ «ЛІК», 2011. Том. 2. Книга 3 (1947–1957). 768 с.
77. УПА в світлі документів з боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу 1942–1950 рр. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1957. Ч. 1. 452 с.
78. УПА в світлі документів з боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу 1942–1950 рр. Бойові дії УПА за 1943–1950 рр. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1960. Ч. 2. 444 с.
79. Хмель С.Ф. Українська партизанка. [Б.м.] : Видання Закордонних частин ОУН, 1959. 274 с.
80. 65-та річниця проголошення Акту відновлення Української Держави 30 червня 1941 року : збірник матеріалів і документів. Київ : Українська видавнича спілка, 2006. 136 с.

II. ІСТОРИКО-МЕМУАРНА ЛІТЕРАТУРА

81. Андрусак М. Брати грому. Коломия : Вік, 2005. 832 с.
82. Борис М. Нескорена Долинщина. Літопис визвольних змагань. Мартирологи, біографії, спогади, документи, фотографії. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2002. 700 с.
83. Вишневський О. Минуле – пережите і побачене (спогади на схилі літ – від першої особи). Дрогобич : ПП «Швидкодрук», 2011. 122 с.
84. Гошко М. П. Моє рідне селище Дашава. Історичний нарис. [Б.м.], 2006. 210 с.
85. «Грім» полковник УПА Микола Твердохліб. Спогади і матеріали / упор. Грицьків Р. *Літопис УПА. Серія «Події і люди»*. Торонто – Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2008. 128 с.
86. Гриник М. Село Медвежа. Для Пам'яті поколінь. Дрогобич : Коло, 2004. 143 с.
87. Гром Г. Нагуєвичі. Дрогобич : ВФ «Відродження», 2002. 288 с.
88. Грушак Б.І. В борні за волю України. Дрогобич : Посвіт, 2007. 200 с.
89. Гуцило Б. Воскресла Бренів. Пам'ять у світі. Дрогобич : Коло, 2002. 362 с.
90. Данилишин О. Дзвони пам'яті. Штрихи національно-визвольної боротьби Жидачівщини 1939–1950-ті рр. Ужгород : Видавництво «Тітрапі», 2007. 384 с.
91. Данилишин О.М. Дзвони пам'яті. Штрихи національно-визвольної боротьби Жидачівщини 1939–1950-ті рр. Друге видання, доповнене і перероблене. Львів : Астролябія, 2007. 448 с.
92. Данилишин О. Повстанськими стежками Жидачівщини. Підрозділи, бої, бункери, криївки... Дрогобич : Коло, 2012. 514 с.
93. Данів З. Історія села Крушельниці. Львів : Літопис, 1999. 224 с.
94. Джурак М.П. ОУН і УПА на Буковині: спогади, свідчення і матеріали про визвольну боротьбу. Чернівці : Золоті литаври, 2010. Книга І. Путильський район. 844 с.
95. Довганіч О.Д. До Бузулука – через табори ГУЛАГу: з історії засудження, покарання та бойового шляху закарпатських втікачів у СРСР в 1939–1941 рр. Ужгород : Гражда, 2009. 268 с.

96. Зачко О. Спогади з минулого. Дрогобич : Коло, 2007. 240 с.
97. «Здобудеш... або загинеш...» (Спогади ветеранів ОУН-УПА та наукові статті про національно-визвольну боротьбу в 1940–1950-х рр. на Дрогобиччині) / упоряд. Юрій Кишакевич. Дрогобич : НВЦ «Каменярь»ДДПУ, 2003. 172 с.
98. «Здобудеш... або загинеш...» (Спогади ветеранів ОУН-УПА про національно-визвольну боротьбу в 1940–1950-х рр. на Дрогобиччині). Книга 2 / упоряд. Юрій Кишакевич, Микола Галів. Дрогобич : Ред.-вид. відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2007. 190 с.
99. Зілінський В.В борні за Україну (Мостищина). Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2006. 752 с.
100. Іванцюра І. Доброгостів : історико-географічний мемуарний нарис. Дрогобич : Коло, 2001. 212 с.
101. Історія села Добряни. Львів, 2001. 166 с.
102. Николин І. Історія Олексич. Львів : ЗУРЦ, 1997. 146 с.
103. Партизанськими дорогами з командиром «Залізняком» / упоряд. Ігор Гнаткевич. Дрогобич : ВФ «Відродження», 1997. 156 с.
104. Порендовський В.І. У кігтях СТЕПЛАГУ: Кенгір 1949–1954 : спогади. Львів : Сполом, 2005. 270 с.
105. Проць Б. Бережниця : історико-краєзнавчий нарис. Самбір : Видавництво «ПП Ригус А.М.», 2003. 120 с.
106. Проць Б. Книга пам'яті Кульчиць : історико-краєзнавчий нарис. Самбір : «ПП Ригус А.М.», 2001. 210 с.
107. Проць Б. Книга пам'яті Ралівки : історико-краєзнавчий нарис. Самбір : Самбірська міська друкарня, 2006. 140 с.
108. Проць Б. Книга пам'яті Самбора : краєзнавчий нарис. Самбір : Самбірська міська друкарня, 2009. 312 с.
109. Проць Б. Кружики – село над Дністром : краєзнавчий нарис. Івано-Франківськ : ЛІК, 2000. 112 с.
110. Проць Б. Самбірщина і самбірчани : історико-краєзнавчий нарис. Самбір : Самбірська міська друкарня, 2008. 316 с.
111. Сав'юк П. Моршин – село, Моршин – місто-курорт. Стрий : «Щедрик», 2009. 222 с.
112. Струк В., Струк С. Історія села Любинці : нарис. Любинці, 2004. 219 с.
113. Шандрович З. В боях за волю України. Львів : ТзОВ «Леопрінт», 2002. Кн. 1. 460 с.
114. Шандрович З. В боях за волю України. Самбір : Видавництво «ПП Ригус А.М.», 2006. Кн. 2. 474 с.
115. Шевчик М.Г. Село Містковичі у спогадах. Львів : НВФ «Українські технології», 2010. 130 с.
116. Шлях горіння. Спогади ветеранів ОУН і УПА про національно-визвольну боротьбу в 1940–1950-х рр. / упоряд. Микола Галів, Василь Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2008. 520 с.
117. Щеглюк В.Р. «...Як роса на сонці» : політичний роман-хроніка, написаний на основі спогадів колишнього діяча ОУН-УПА Л.С. Павлишина. Львів : УПІ ім. Ів. Федорова; Фенікс Лтд, 1992. 159 с.

ІІІ. МОНОГРАФІЇ, СТАТТІ ТА ПУБЛІЦИСТИЧНІ ВИДАННЯ

118. Андрощук М. Записки повстанця / Микола Андрощук-«Вороний»; ред. Ігор Марчук. Торонто; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2011. *Літопис УПА. Серія «Події і люди»*. Кн. 13. 128 с.
119. Андрусяк Є. Спогад. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. 128 с.
120. Андрусяк М. Командири відділів 21-го (Коломийського) тактичного відтинку УПА «Гуцульщина» : історико-біографічне дослідження. Коломия : Вік, 2005. 80 с.
121. Андрухів І., Гаврилюк С. Тисмениця. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. 486 с.

122. Андрухів І., Француз А. Станіславщина: двадцять буремних літ (1939– 1959). Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз. Рівне – Івано-Франківськ : Видавнича фірма «Таля», 2001. 335 с.
123. Андрухів І.О., Француз А.Й. Правда історії. Станіславщина в умовах терору і репресій: 1939–1959 рр.: історико-правовий аспект. Документи і матеріали. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2008. 448 с.
124. Антонюк Я. Діяльність служби безпеки ОУН : історико-краєзнавче видання. Луцьк : Волинська книга, 2007. 176 с.
125. Арсенич П. Діяльність УПА та збройного підпілля ОУН на Прикарпатті (до 65-річчя створення УПА). Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2007. 216 с.
126. Безносюк О. Винищувальні батальйони в боротьбі проти збройних формувань ОУН і УПА на теренах Станіславщини в 1944–1945 рр. *Галичина. Всеукраїнський науковий і культурно-освітній краєзнавчий часопис*. Івано-Франківськ, 2008. № 14. С. 364–370.
127. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні 1917–1953. Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз: у двох книгах. Київ : Либідь; Військо України, 1994. Книга перша. 432 с.
128. Боляновський А. Дивізія «Галичина». Історія. Львів, 2000. 528 с.
129. Боляновський А. Українські військові формування в збройних силах Німеччини (1939–1945). Львівський національний університет імені Івана Франка ; Канадський інститут українських студій Альбертського університету. Львів, 2003. 686 с.
130. Бофони: грошові документи ОУН і УПА / авт.-упоряд. Олег Клименко ; за ред. Володимира Даниленка. Київ : Університет банківської справи Національного банку України, 2008. 192 с.
131. В'ятрович В. Рейди УПА теренами Чехословаччини. Торонто – Львів : Видавництво Літопису УПА, 2001. 204 с.
132. Вегеш М.М., Делеган М.В., Довганич О.Д. та ін. Вони боронили Карпатську Україну : нариси історії національно-визвольної боротьби закарпатських Українців. Ужгород : Карпати, 2002. 709 с.
133. Веденєв Д. Одиссея Василя Кука. Военно-политический портрет последнего командующего УПА. Київ : К.І.С., 2007. 208 с.
134. Веденєв Д., Биструхін Г. «Повстанська розвідка діє точно й відважно...». Документальна спадщина підрозділів спеціального призначення Організації українських націоналістів та Української повстанської армії. 1940–1950-ті рр. : монографія. Київ : К.І.С., 2006. 568 с.
135. Веденєв Д., Биструхін Г. Двобій без компромісів. Протиборство спецпідрозділів ОУН та радянських сил спецоперацій. 1945–1980-ті рр. : монографія. Київ : К.І.С., 2007. 568 с.
136. Гайда Ю., Шуптар В. Турківщина: історія населених пунктів : монографічний опис. Ужгород : Патент, 2002. 608 с.
137. Гнеп М.І. Заставнівщина. Історичні нариси. Чернівці : Видавництво «Золоті летаври», 2007. 176 с.
138. Голинський В. Рудки. Дрогобич : Коло, 2010. 166 с.
139. Городенщина : історико-мемуарний збірник / гол. ред. Никифорок В. ; ред. кол. Марунчак М., Роїк Ю. та ін. Нью-Йорк – Вінніпег – Городенка : Видавничо-поліграфічне товариство «Вік», 2002. Другий том. 788 с.
140. Грабовецький В. Історія Калуша. Дрогобич, 1997. 223 с.
141. Гривул Т. До питання конфлікту в ОУН 1940–1941 рр. *Український визвольний рух / Центр досліджень визвольного руху*. Львів : Вид-во «МС», 2003. Збірник 3 «До 75-ліття Організації Українських Націоналістів». С. 160–171.
142. Дем'ян Г. Повстанський рух ОУН і УПА в 1940–1960-х. *Сколівщина*. Львів, 1996. С. 136–196.

143. Деревінський В. Ставлення ОУН (б) і УПА до сусідніх народів та національних меншин. Київ : Інститут історії України НАН України, 2006. 149 с.
144. Дзьобак В. Конфлікти в ОУН (б) і їх вплив на український Рух Опору (1941–1944 рр.). Київ : Видавничий дім «Інфоцентр», 2005. 266 с.
145. Діяльність Служби безпеки ОУН на Дрогобиччині: документи і матеріали (1944–1951) : посібник / упорядники В. Ільницький, М. Галів ; передмова – В. Ільницький, примітки – М. Галів. Дрогобич : ПП «Швидкодрук», 2009. Кн. 1. 264 с.
146. Дмитерко О. Організація усної пропаганди ОУН і УПА (1944–1950-і рр.). *Збірник навчально-методичних матеріалів і наукових статей Волинського державного університету*. 2002. Вип. 7. С. 27–32.
147. Дрогобиччина – земля Івана Франка : збірник географічних, історичних та етнографічно-побутових і мемуарних матеріалів. / гол. ред.-кол. Лука Луців. Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1978. Т. 2. 246 с.
148. Дрогобиччина – земля Івана Франка : збірник географічних, історичних та етнографічно-побутових і мемуарних матеріалів. Нью-Йорк – Париж – Сідней – Торонто, 1986. Т. 3. С. 439–444.
149. Дрогобиччина – земля Івана Франка / гол. ред.-кол. Лука Луців. Дрогобич : Бескид, 1993. Том 1. 857 с.
150. Дрогобиччина – земля Івана Франка. / упоряд. Михайло Шалата. Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 1997. Том 4. 776 с.
151. Друга світова війна в історичній пам'яті України (за матеріалами Українського інституту національної пам'яті) / упоряд.: Л. Герасименко, Р. Пилявець. Київ ; Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2010. 247 с.
152. Єфименко В. Кадровий склад спеціального підрозділу ОУН (Б): спроба аналізу. *З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. Науково-документальний журнал*. 1999. № 1/2 (10/11). С. 443–456.
153. Єфименко В. Організація діяльності спецпідрозділу ОУН(Б) на західноукраїнських землях після Другої світової війни. *З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. Науково-документальний журнал*. 2001. № 2 (17). С. 502–519.
154. Єфименко В. Тактика і методи роботи працівників спеціального підрозділу ОУН(Б). *З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. Науково-документальний журнал*. 2000. № 2/4 (13/15). С. 504–514.
155. Жилюк В.М. Діяльність ОУН та УПА на Житомирщині у 1941–1955 рр. : монографія. Рівне : Волинські обереги, 2008. 308 с.
156. Ідзьо В.С. Господарська діяльність ОУН за свідченнями окружного Провідника господарки Дмитра Богуша-«Економа». Львів : Сполом, 2008. 48 с.
157. Ільницький В. Антиповстанська боротьба радянської адміністрації у Карпатському краї ОУН (1945–1950-і рр.): ідеологічний аспект. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 39. Том 1. С. 23–32.
158. Ільницький В. Антирадянська підпільна діяльність на теренах Дрогобицької області у початковий період “хрущовської відлиги” (1955–1957 рр.). *Проблеми гуманітарних наук : наукові записки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / ред.-кол. Т. Біленко (головний редактор), Р. Попп, С. Макаруч та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2010. Випуск двадцять шостий. Історія. С. 172–182.
159. Ільницький В. Біографічний довідник керівного складу Управління НКДБ-МДБ Дрогобицької, Закарпатської, Станіславської, Чернівецької областей УРСР (1944–1950). Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 282 с.

160. Ільницький В. Бойова діяльність націоналістично-го підпілля у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Сумський історико-архівний журнал: науковий журнал з історії та архівознавства України*. Суми : Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка. № XXIX. С. 69–77.

161. Ільницький В. Боротьба ОУН та УПА проти виборчих кампаній до Верховних Рад СРСР (1946 р.) і УРСР (1947 р.) у Дрогобицькій області. *Український націоналізм: історія та ідеї : науковий збірник* / за ред. О. Багана. Дрогобич : Посвіт, 2009. Вип. I. С. 35–49.

162. Ільницький В. Боротьба радянської адміністрації проти українського визвольного руху у Карпатському краї ОУН засобами колективізації (1945–1952). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2017. Вип. 5. С. 191–198.

163. Ільницький В. Боротьба радянської репресивно-каральної системи проти українського визвольного руху у Дрогобицькій області 1948–1949 рр. (за матеріалами Державного архіву Львівської області). *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки*. Луцьк, 2009. № 13. С. 224–31.

164. Ільницький В. Боротьба радянської репресивно-каральної системи проти українського визвольного руху (друга половина 1940-х – 1950-ті роки): особливості застосування агентурно-бойових груп. Росія – Україна: зради, союзи, війни / відп. ред. М. Литвин. Львів : «Астон», 2022. С. 546–569.

165. Ільницький В. Вибори до Верховних рад СРСР (1946 р., 1950 р.) і УРСР (1947 р., 1951 р.) як одна із форм радянізації у Карпатському краї ОУН. *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / ред. кол. Л. Тимошенко (голов. ред.), Л. Винар, Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич : Коло, 2012. Вип. XVI. С. 361–383.

166. Ільницький В. Використання агентурно-бойових груп у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Ozbrojený protikomunistický odpor v krajinách strednej a východnej európy (1944–1953) / Zostavovateľ: Michal Šmigel'. Vanská Bystrica : Belianum, 2019. С. 222–247.*

167. Ільницький В. Використання вибухівки у протистоянні радянської репресивно-каральної системи із українським визвольним рухом (1944–1950-і рр.). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 43. Том 1. С. 12–25.

168. Ільницький В. Використання військово-патріотичного туризму як чинник збереження національної пам'яті. *Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи* : збірник матеріалів І-ї Міжнародної науково-практичної конференції / редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря. Баку – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2016. С. 252–254.

169. Ільницький В. Використання компрометаційних прийомів при ліквідації підпілля у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя : ЗНУ, 2014. Вип. 40. С. 158–162.

170. Ільницький В. Використання основних форм і методів конспірації у діяльності підпілля Карпатського краю ОУН. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* : тези І-ї Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (21–22 листопада 2013 р., м. Дрогобич) / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2013. С. 65–67.

171. Ільницький В. Використання підпільниками криївок у протистояннях із репресивно-каральною системою у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2014. Вип. 8. С. 17–25.

172. Ільницький В. Використання радянськими карально-репресивними органами спецзасобів у боротьбі проти підпілля в Дрогобицькій окрузі (середина 40-х – перша

половина 50-х рр. ХХ ст.). *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Історичні науки*. Луцьк, 2010. № 1. С. 100–106.

173. Ільницький В. Використання радянськими карально-репресивними органами спецзасобів у боротьбі проти визвольного руху у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Проблеми гуманітарних наук : наукові записки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / ред. кол. Н. Скотна (головний редактор), О. Петrenchко (редактор розділу) та ін. Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2014. Випуск тридцять четвертий. Історія. С. 76–86.

174. Ільницький В. Використання радянськими силовими органами агентурно-інформаційної мережі у боротьбі із підпіллям у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2017. Вип. 3. С. 80–93.

175. Ільницький В. Використання радянськими силовими органами внутрішньої агентури у боротьбі із українським визвольним рухом на Чернівецькій (1945–1946). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2018. Спеціальний випуск 3. С. 326–337.

176. Ільницький В. Використання радянськими силовими органами компрометаційних форм боротьби проти націоналістичного підпілля на Дрогобиччині (на прикладі с. Нижні Гаї) (1944–1950-і рр.). *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* : колективна монографія / наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон : Посвіт, 2023. Том 10: Науковий діалог у категоріях миру та війни. С. 57–71.

177. Ільницький В. Використання радянськими силовими органами спеціальних засобів і компрометаційних заходів у боротьбі з українським визвольним рухом (1944–1950-рр.). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантук, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 42. Том 1. С. 24–38.

178. Ільницький В. Використання репресивно-каральними органами повстанських родин в агентурно-оперативних заходах у Карпатському краї ОУН (1945–1950-ті рр.). *Українознавство*. Київ : Українське агентство інформації та друку “Рада”, 2012. № 2 (43). С. 68–74.

179. Ільницький В. Використання системи знакової відмінності військових звань у ВО 4 «Говерля». *Літопис Бойківщини*. 2020. Ч. 1/98 (109). С. 62–70.

180. Ільницький В. Використання українськими націоналістами фототехніки у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті* : матеріали II-ї Міжнародної науково-практичної конференції (24–25 березня 2016 р.) / редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький. Ченстохова – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2016. С. 48–50.

181. Ільницький В. Відновлення органів радянської адміністрації у Дрогобицькій області УРСР у 1944–1952 рр. *Питання історії України : збірник наукових праць кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*. Чернівці, 2012. Т. 15. С. 53–58.

182. Ільницький В. *Володимир Ільницький*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 67–69.

183. Ільницький В. *Володимир Лабанців*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 99–100.

184. Ільницький В. *Володимир Лівий*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 108.

185. Ільницький В. Володимир Фрайт – провідник Дрогобицького окружного проводу ОУН. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”*. Серія: Історичні науки. Острог : Національний університет “Острозька академія”, 2010. Вип. 16. С. 178–187.

186. Ільницький В. *Володимир Фрайт*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 205–206.
187. Ільницький В. Вплив русифікації на формування особистості у 1960–1980-х рр. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 58. Том 1. С. 35–40.
188. Ільницький В. Депортаційна політика як засіб утвердження радянської адміністрації у Карпатському краї ОУН (1944–1954). *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія* / за заг. ред. І.С. Зуляка. Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2014. Вип. 2. Ч. 1. С. 106–111.
189. Ільницький В. Джерела до вивчення українського визвольного руху у Карпатському краї ОУН (1945–1950-ті рр.). *Проблеми гуманітарних наук : наукові записки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / ред. кол. Т. Біленко (головний редактор), Р. Попп, С. Макарич та ін.. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2011. Випуск двадцять восьмий. Історія. С. 86–99.
190. Ільницький В. Діяльність легендарного Дрогобицького окружного проводу ОУН (1951–1960 рр.). *Історичні студії Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк, 2009. Вип. 2. С. 60–65.
191. Ільницький В. Діяльність молодіжних націоналістичних організацій у Дрогобичі (1945–1952). *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / головний редактор Л. Тимошенко, упоряд. і наук. ред. М. Галів, В. Ільницький, В. Футала. Дрогобич : Посвіт, 2017. Спецвипуск III. С. 300–311.
192. Ільницький В. Діяльність ОУН (м) у Дрогобицькій області УРСР (1940–1950-ті рр.). *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / ред. кол. Л. Тимошенко (голов. ред.), Л. Винар, Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич : Коло, 2011. Вип. XIV–XV. С. 386–399.
193. Ільницький В. *До історії персонального складу сотні імені Б. Хмельницького ТВ-24 “Маківка”. Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті : матеріали III-ї Міжнародної науково-практичної конференції (29–30 березня 2018 р.)* / редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький, Г. Бурунова, Д. Романюк, А. Сохал. Ченстохова – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2018. С. 95–97.
194. Ільницький В. До історії функціонування Бориславського пересильного пункту (1952 р.). *Літопис Бойківщини*. 2018. Ч. 2/95 (106). С. 83–89.
195. Ільницький В. До питання використання радянськими силовими органами авіації у протиповстанській боротьбі на західноукраїнських землях (1944–1950-і рр.). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 40. Том 1. С. 10–20.
196. Ільницький В. До питання діяльності агентурно-бойових груп у Дрогобицькій окрузі ОУН (1945–1952). *Літопис Бойківщини*. 2013. Ч. 1/84 (95). 2013. С. 71–75.
197. Ільницький В. До питання діяльності керівника технічного звена Дрогобицького окружного проводу ОУН «Омеляна»-«Крилана». *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Інтердисциплінарні виміри* / редактори-упорядники: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг : Посвіт, 2019. С. 16–19.
198. Ільницький В. До питання основних проблем дослідження УВР. *Проблеми дослідження українського визвольного руху ХХ століття (до 75-річчя Поліської Січі та 95-річчя Другого зимового походу)* : матеріали IV Всеукраїнської наукової конференції / за заг. ред. проф. Г.М. Стародубець. Житомир : “Полісся”, 2016. С. 125–130.

199. Ільницький В. До питання про масштаби боротьби репресивно-каральної системи проти українського визвольного руху у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Літопис Бойківщини*. 2013. Ч. 2/85 (96). С. 60–67.
200. Ільницький В. До питання про медичне забезпечення відділів УПА ВО-4 “Говерля”. *Літопис Бойківщини*. 2016. Ч. 1/90 (101). С. 53–59.
201. Ільницький В. До питання про широкомасштабні операції репресивно-каральних органів СРСР у Карпатському краї ОУН. *Літопис Бойківщини*. 2014. Ч. 2/87 (98). С. 51–59.
202. Ільницький В. До питання рейдів відділів УПА ВО-4 “Говерля” (1944–1949). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря*. Дрогобич : Посвіт, 2015. Вип. 14. С. 28–38.
203. Ільницький В. До питання ставлення українських націоналістів до євреїв у Карпатському краї ОУН (1940-і рр.). *Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції / редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря*. Баку – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2017. С. 61–63.
204. Ільницький В. До питання функціонування відділів УПА на Чернівецьщині (1944–1945). *Східноєвропейський історичний вісник / головний редактор В. Ільницький*. Дрогобич : Посвіт, 2016. Вип. 1. С. 60 – 68.
205. Ільницький В. До питання функціонування референтури пропаганди Карпатського крайового проводу ОУН (1945–1952). *Українознавчий альманах*. Київ – Мелітополь : МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2013. Вип. 13. С. 73–78.
206. Ільницький В. До проблеми адміністративно-територіальної та організаційно-кадрової характеристики Карпатського краю ОУН (1945–1954). *Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції / редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря*. Баку – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2017. С. 62–65.
207. Ільницький В. До проблеми військового і господарського забезпечення повстанців у ВО-4 “Говерля” (1943–1949). *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Історія, політологія*. Маріуполь, 2015. Вип. 13–14. С. 60–66.
208. Ільницький В. До проблеми дослідження українського визвольного руху у Карпатському краї ОУН (1940–1950-х рр.). *Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи. Міждисциплінарні перспективи / редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, М. Стреначікова*. Баку – Банська Бистриця – Ужгород – Херсон : Посвіт, 2017. Том V. С. 29–38.
209. Ільницький В. До проблеми чисельності підпілля у Дрогобицькій окрузі ОУН (1945–1952). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря*. Дрогобич : Посвіт, 2012. Вип. 3. С. 36–44.
210. Ільницький В. Документи до історії нацистських органів безпеки у Дрогобичі (1941–1944). *Дрогобицький краєзнавчий збірник / головний редактор Л. Тимошенко, упоряд. і наук. ред. М. Галів, В. Ільницький, В. Фугала*. Дрогобич : Посвіт, 2017. Спецвипуск III. С. 393–421.
211. Ільницький В. Дрогобицька округа ОУН: структура і діяльність (1945–1952) : автореф. дис. ... кан. іст. наук : 07.00.01. Львів, 2010. 16 с.
212. Ільницький В. Дрогобицька округа ОУН: структура і керівний склад (1945–1952 рр.). Дрогобич : Вимір, 2009. 368 с.
213. Ільницький В. Євреї в українському визвольному русі (1940-і рр.). *Українсько-польсько-єврейські взаємини у Східній Галичині (перша половина XX ст.): вибрані питання : монографія / за ред. В. Галика*. Дрогобич : Посвіт, 2018. С. 285 – 290.

214. Ільницький В. Життєвий і бойовий шлях Володимира Лівого-“Йордана”, “Митара” (1919–1948). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2013. Вип. 4. С. 20–29.
215. Ільницький В. Життєвий і бойовий шлях Петра Мельника – “Хмари” (за матеріалами особистих зізнань та документів репресивно-каральних органів). *Галичина. Всеукраїнський науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис. До 70-річчя створення Української повстанської армії* / головний редактор М. Кугутяк. 2013. Ч. 24. С. 195–202.
216. Ільницький В. *Життєві віхи підполковника Омеляна Колодяжного: невідомі факти. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* : тези II Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (25 квітня 2014 р., м. Дрогобич) / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2014. С. 53–56.
217. Ільницький В. Загибель останнього провідника Карпатського Крайового проводу ОУН Миколи Твердохліба-“Грома”. *Літопис Бойківщини*. 2012. Ч. 1/82 (93). С. 60–67.
218. Ільницький В. Закономірності функціонування Воєнної округи 5 “Маківка” : *збірник наукових праць. Серія “Історія та географія”* / Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. Харків : Колегіум, 2015. Вип. 52. С. 47–52.
219. Ільницький В. Застосування авіації радянськими репресивно-каральними органами у боротьбі проти визвольного руху в Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Літопис Бойківщини*. 2015. Ч. 1/88 (99). С. 66–74.
220. Ільницький В. Застосування публічних форм покарання проти представників українського визвольного руху у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Грані історії : збірник наукових праць*. Горлівка : Вид-во ГПМ ДВНЗ “ДДПУ”, 2013. Вип. 6. С. 94–105.
221. Ільницький В. Заходи щодо реалізації програми “Орлик” у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя : ЗНУ, 2014. Вип. 39. С. 172–176.
222. Ільницький В. Зиновій Ліщинський-“Сайгор”–референт СБ Стрийського надрайонного проводу ОУН. *Воєнна історія України. Галичина та Закарпаття* : збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської наукової військово-історичної заочної конференції (5–6 червня 2014 р.) / Національний військово-історичний музей України / за заг. редакцією В.В. Таранця. Київ, 2014. С. 311–313.
223. Ільницький В. Зиновій Ліщинський-“Сайгор” – референт СБ Стрийського надрайонного проводу ОУН. *Стрийщина: історія та сучасність* : матеріали науково-практичної конференції (Присвячується 80-річчю Стрийського краєзнавчого музею “Верховина”). Стрий : Укрпол, 2014. С. 144–149.
224. Ільницький В. Значення конспіративних заходів у діяльності підпілля Карпатського краю ОУН. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2013. Вип. 7. С. 32–52.
225. Ільницький В. *Іван Ходачник. 150 славних українців Дрогобиччини* / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 220.
226. Ільницький В. Ідентифікація тіл загиблих націоналістів у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Проблеми гуманітарних наук : наукові записки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / ред.-кол. Н. Скотна (головний редактор), О. Петrenchко (редактор розділу) та ін. Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2013. Випуск тридцять другий. Історія. С. 58–68.
227. Ільницький В. Ідеологічні кампанії радянської адміністрації проти підпілля у Дрогобицькій окрузі ОУН (1945–1952). *Проблеми гуманітарних наук : наукові записки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / ред.-кол.

- Т. Біленко (головний редактор), О. Петречко, Л. Тимошенко та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2012. Випуск тридцятий. Історія. С. 121–130.
228. Ільницький В. Історичний портрет працівника Служби безпеки ОУН: відомий та невідомий Роман Різняк-“Макомацький” (1944–1948). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2017. Спеціальний випуск. С. 134–153.
229. Ільницький В. *Йосиф Лужецький*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 110.
230. Ільницький В. Кадрове наповнення Дрогобицького окружного проводу ОУН (1945–1952 рр.). *Український історичний збірник*. 2012. № 15. С. 174–191.
231. Ільницький В. Кадрове наповнення Дрогобицького окружного проводу ОУН (1945–1952). *Український націоналізм: історія та ідеї* : науковий збірник / за ред. О. Багана. Рожнятів : Посвіт, 2013. Вип. 2. С. 193–212.
232. Ільницький В. Кадрове наповнення Карпатського крайового проводу ОУН (1945–1952 років) у документах репресивно-каральних органів. *Український вісник : незалежний політико-просвітницький альманах* / під ред. Я. Гелетія та В. Шевчук. Львів – Республіка Комі – Дубно – Луцьк, 2011. 2012. Вип. 11 (15). С. 263–286.
233. Ільницький В. Кадрове наповнення Стрийського надрайонного проводу ОУН (1945–1952). *Грані історії : збірник наукових праць*. Горлівка : Вид-во ГДПІМ, 2012. Вип. 5. С. 127–138.
234. Ільницький В. Кадрове наповнення Турківського надрайонного проводу ОУН(Б) (1947–1952). *Мандрівець. Всеукраїнський науковий журнал*. 2012. 5(101). С. 20–22.
235. Ільницький В. Кадровий потенціал Самбірського надрайонного проводу ОУН (весна 1945–1952 рр.). *Література галицького Підгір'я кінця ХІХ –початку ХХ ст. і процес національного відродження (З нагоди 140 річниці від дня народження Івана Филипчак): матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (17 лютого 2011 р., м. Самбір – Дрогобич)*. Дрогобич : Коло, 2011. С. 132–145.
236. Ільницький В. Кадровий склад Карпатського крайового проводу ОУН (1945–1954). *Збірник наукових праць Національного науково-дослідного інституту українознавства та всесвітньої історії*. Київ : ННДІУВІ, 2012. Т. ХХІХ. С. 122–141.
237. Ільницький В. Кадровий склад крайового проводу ОУН Карпатського краю (1945–1954). *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність* / голова редакційної колегії М. Литвин ; упоряд. і наук. ред. М. Романюк, О. Стасюк. Львів, 2012. Вип. 22: Українська повстанська армія в контексті національно-визвольної боротьби народів Центрально-Східної Європи. С. 334–346.
238. Ільницький В. Кадровий склад управлінь НКДБ–МДБ Дрогобицької, Закарпатської, Станіславської, Чернівецької областей УРСР (за штатними розстановками кадрів 1944, 1947, 1950 рр.). *Літопис Волині*. 2021. Ч. 25. С. 29–38.
239. Ільницький В. Карпатський край ОУН в українському визвольному русі (1945–1954). Дрогобич : Посвіт, 2016. 696 с.
240. Ільницький В. Карпатський край ОУН в українському визвольному русі (1945–1954). Дрогобич : Посвіт, 2016. 40 с. (автореферат)
241. Ільницький В. Керівний склад Дрогобицького надрайонного проводу ОУН (весна 1945–1952 рр.). *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету*. Рівне, 2009. Вип. 16. С. 207–211.
242. Ільницький В. Культурно-просвітницька діяльність Володимира Ільницького на Дрогобиччині. *Дрогобицька українська гімназія імені Івана Франка (1918–1944 рр.)* / упор. Л. Дутко-Слонська та ін.. Дрогобич : Посвіт, 2014. С. 32–34.
243. Ільницький В. Лужецький Йосиф-“Камінь” – провідник Дрогобицького надрайонного проводу ОУН. *Старожитності Дрогобиччини. Науково-популярний часопис історичного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. 2010. № 3–4. С. 42–43.

244. Ільницький В. Методологічні засади здійснення підрахунків цифрових даних функціонування українського визвольного руху у Карпатському Краї ОУН (1945–1954). *Вісник Львівського університету. Серія історична*. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. Випуск 53. С. 396–423.
245. Ільницький В. *Микола Ільчишин*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 69–70.
246. Ільницький В. *Михайло Харів*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 217–218.
247. Ільницький В. Молодіжна націоналістична організація у Дрогобицькому учительському інституті. *Літопис Бойківщини*. 2019. Ч. 1/96 (107). С. 79–86.
248. Ільницький В. Морально-психологічний і фізичний стан учасників українського визвольного руху у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Інтелігенція і влада : збірник наукових праць* / ред.-кол.: Г.І. Гончарук (голов. ред.) та ін. Одеса : “Астропринт”, 2015. Вип. 32. С. 174–187.
249. Ільницький В. Напади підрозділів УПА на обласні, міські та районні центри у ВО-4 “Говерля” (1944–1948). *Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія “Історія”* / ред.-кол. О. Петrenchко (головний редактор) та ін.. Дрогобич : Видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2015. Випуск тридцять шостий. С. 36–46.
250. Ільницький В. Невідомий документ до історії нападу на райцентр Сколе (жовтень 1944). *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* / редактори-упорядники: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг : Посвіт, 2018. С. 20–22.
251. Ільницький В. Невідомі документи до історії діяльності визвольного руху на Млинках. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* / редактори-упорядники: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2018. С. 26–31.
252. Ільницький В. Невідомі документи до історії націоналістичного підпілля. *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький; упор. В. Футала, М. Галів. Дрогобич : Посвіт, 2017. Спеціальний випуск 2. С. 212–228.
253. Ільницький В. Обставини втечі підпільників ОУН з-під варті у Карпатському краї (1945–1954). *Питання історії України : збірник наукових праць кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*. Чернівці : ЧНУ, 2016. Т. 18. С. 67–71.
254. Ільницький В. Обставини загибелі провідника окружного проводу ОУН Закарпаття Дмитра Бандусяка. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність* / гол. ред. Ігор Соляр ; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича. Львів, 2019. Вип. 32. С. 125–138.
255. Ільницький В. Опозиційна підпільна діяльність на теренах Карпатського краю ОУН у початковий період “хрущовської відлиги” (1955–1957). *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії*. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. Вип. 18. С. 61–69.
256. Ільницький В. Організаційно-кадрова робота і зв’язки в Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність* / голова редакційної колегії Іван Патриляк, упорядник Любомир Хахула / Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича. Львів, 2017. Вип. 29: Ювілейний збірник на пошану Миколи Литвина. С. 212–228.
257. Ільницький В. Організаційно-територіальний поділ Карпатського краю ОУН (1945–1954 рр.). *Український визвольний рух* / ред.-кол. В. В’ятрович, М. Гавришко (відп. редактор), Л. Зашкільняк, В. Косик та ін. / Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України, Центр досліджень визвольного руху. Львів, 2013. Збірник 18. С. 117–137.
258. Ільницький В. Організація боротьби репресивно-каральних органів протиукраїнського визвольного руху: невідомі інструктивні документи (1945 р.). *Проблеми гуманітарних*

наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія / ред. кол. Василь Ільницький (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. Випуск 1/43 (2019). С. 167–183.

259. Ільницький В. Організація господарського та фінансового забезпечення діяльності Карпатського краю ОУН. *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / ред. кол. Л. Тимошенко (головний редактор), В. Александрович, Л. Винар, Л. Войтович та ін. Дрогобич : Коло, 2017. Вип. XIX–XX. С. 340–356.

260. Ільницький В. Організація господарчо-фінансової діяльності ОУН: невідомі документи. *Літопис Бойківщини*. 2019. Ч. 2/97 (108). С. 79–85.

261. Ільницький В. Організація політвиховної роботи у ВО-4 “Говерля” (1944–1949). *Літопис Бойківщини*. 2016. Ч. 2/91 (102). С. 53–58.

262. Ільницький В. Організація Української народної самооборони на теренах Карпатського краю ОУН. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: “Історія”*. Збірник наукових праць / за заг. ред. проф. О.А. Мельничука. Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2017. Вип. 25. С. 122–128.

263. Ільницький В. Основні завдання політвиховної роботи у ВО 4 “Говерля” (1944–1945). *Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті. Діалог культур як чинник інтеграції* / редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький, Д. Романюк, А. Сохал. Варшава – Ужгород – Херсон: Посвіт, 2019. С. 19–22.

264. Ільницький В. Основні засади перебудови діяльності українських націоналістів у Карпатському краї ОУН (кін. 1940–1950-і рр.). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2016. Вип. 16. С. 51–63.

265. Ільницький В. Основні напрямки співпраці різних репресивно-каральних органів у боротьбі з визвольним рухом у Карпатському краї ОУН (1945–1952). *Літопис Бойківщини*. 2015. Ч. 2/89 (100). С. 50–60.

266. Ільницький В. Основні форми співпраці українського визвольного руху з різними соціальними групами населення у Карпатському краї ОУН. *Східноєвропейський історичний вісник* / гол. ред. В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2017. Вип. 2. С. 64–70.

267. Ільницький В. Особливості взаємовідносин між командним складом відділів УПА та керівниками структурних підрозділів ОУН у Карпатському краї (1944–1947). *Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи* : збірник матеріалів III-ї Міжнародної науково-практичної конференції / редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря. Баку – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2017. С. 64–68.

268. Ільницький В. Особливості взаємовідносин між командним складом відділів УПА та керівниками структурних підрозділів ОУН у Карпатському краї (1944–1947 рр.). *Галичина. Науковий і культурно-просвітній краєзнавчий часопис* / головний редактор М. Кугутяк. 2017. № 29–30. С. 9–15.

269. Ільницький В. Особливості облаштування побуту в умовах підпілля Карпатського краю ОУН (1945–1954) (за матеріалами Галузевого державного архіву Служби безпеки України). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : науковий журнал*. Київ : Міленіум, 2015. № 3. С. 34–39.

270. Ільницький В. Особливості формування Воєнної округи 4 “Говерля”. *Наукові праці Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історичні науки*. Кам’янець-Подільський : ТВО “Друкарня Рута”, 2015. Т. 25: На пошану професора І.С. Винокура. С. 351–362.

271. Ільницький В. Перебудова діяльності українських націоналістів у Карпатському краї ОУН (кінець 1940-х–1950-ті рр.). *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія:*

- “Історія” / ред. кол. О. Петречко (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2016. Випуск тридцять восьмий. С. 122–133.
272. Ільницький В. *Петро Петрига*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 148–49.
273. Ільницький В. Підбір і навчання кадрів у ВО 4 “Говерля”. *Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи* : збірник матеріалів І-ї Міжнародної науково-практичної конференції / редактори-упорядники А. Душний, М. Махмудов, В. Ільницький, І. Зимомря. Баку – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2016. С. 39–42.
274. Ільницький В. Підпільний зв’язок у Карпатському краї ОУН. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* : тези III-ї Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених (26–27 березня 2015 р., м. Дрогобич) / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2015. С. 71–74.
275. Ільницький В. Підрахунок утрат борців визвольного руху і радянських карателів унаслідок збройних сутичок (на прикладі бою 17 листопада 1944 р. у с. Сторона на Дрогобиччині). *Літопис Бойківщини*. 2014. Ч. 1/86 (97). С. 73–81.
276. Ільницький В. Підрахунок чисельності проведених акцій у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2017. Вип. 4. С. 88–99.
277. Ільницький В. Підрахунок чисельності проведених акцій у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький ; упор. В. Футала, М. Галів. Дрогобич : Посвіт, 2017. Спеціальний випуск 2. С. 121–132.
278. Ільницький В. Повсякденне життя Крукеничини (1946–1947): за матеріалами звітної документації українських націоналістів. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* : колективна монографія / наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон : Посвіт, 2023. Том 9: Дилеми сталого розвитку науки та освіти. С. 48–59.
279. Ільницький В. Політика московсько-компартиїної влади щодо мешканців Західної України. Невідомий наказ про облік військовослужбовців–“західняків” та встановлення агентурного нагляду за ними. *Літопис Бойківщини*. 2017. Ч. 1/92 (103). С. 66–71.
280. Ільницький В. Польське підпілля у Східній Галичині (1944–1945). *Українсько-польсько-єврейські взаємини у Східній Галичині (перша половина ХХ ст.): вибрані питання* : монографія / за ред. В. Галика. Дрогобич : Посвіт, 2018. С. 258–270.
281. Ільницький В. Польсько-українське протистояння у Карпатському краї ОУН (1943–1946). *Співпраця СРСР і Німеччини у міжвоєнний період та під час Другої світової війни: причини і наслідки* : матеріали Міжнародної наукової конференції (5–6 листопада 2011, м. Київ). Київ : НаУКМА ; Аграр Медіа Груп, 2012. С. 308–328.
282. Ільницький В. Польсько-український конфлікт у Карпатському краї ОУН (1943–1945). *Сумський історико-архівний журнал*. Суми : Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. № XXX. С. 41–48.
283. Ільницький В. Порушення “соціалістичної законності” при утвердженні радянської адміністрації у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2014. Вип. 10. С. 17–28.
284. Ільницький В. Постать Трифуна Гачіча на тлі визвольного руху у Карпатському краї ОУН. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2013. Вип. 6. С. 23–32.
285. Ільницький В. Постать Ярослава Мельника–“Роберта” на тлі українського визвольного руху. *Діалог культур – феномен у міждисциплінарному вимірі* / за ред. проф. Н. Скотної, проф. І. Зимомрі. Дрогобич : Посвіт, 2013. С. 153–160.

286. Ільницький В. Поширення спецорганами звернень колишніх підпільників як форма компрометації та ліквідації підпілля. *Літопис Бойківщини*. 2012. Ч. 2/83 (94). С. 56–62.
287. Ільницький В. Практична реалізація тактичної схеми “Олег” у Карпатському краї ОУН. *Наукові праці Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Історичні науки*. Кам’янець-Подільський: ТОВ “Друкарня Рута”, 2016. Т. 26: До 80-річчя від дня народження професора Анатолія Копилова. С. 412–421.
288. Ільницький В. Причини та наслідки виникнення конфліктних ситуацій усередовищі підпілля Карпатського краю ОУН (1945–1952). *Сумський історико-архівний журнал*. Суми: Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. № XXVII. С. 51–58.
289. Ільницький В. Про чисельність повстанців у Воєнній окрузі 4 “Говерля”. *Сумський історико-архівний журнал*. Суми: Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка. № XXV. С. 68–74.
290. Ільницький В. Проблема двомовності у радянській школі 1960–1980-х рр.: минуле і сучасність. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 59. Том 2. С. 28–33.*
291. Ільницький В. Проведення мобілізаційних заходів радянською адміністрацією у Карпатському краї ОУН. *Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць / головний редактор В.М. Вашкевич. Київ: Видавництво “Гілея”, 2015. Вип. 94 (3). С.47–50.*
292. Ільницький В. *Провід ОУН Карпатського краю*. Торонто – Львів: Видавництво “Літопис УПА”, 2012. 128 с.
293. Ільницький В. *Провідник Дрогобиччини та Калущини Володимир Фрайт. “І слова стали чином живим”. Боротьба ОУН та УПА крізь призму людських доль та стосунків: збірник біографічних нарисів / відп. ред. О. Стасюк; НАН України. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2014. С. 201–216.*
294. Ільницький В. Провідник Карпатського крайового проводу ОУН – Василь Сидор-“Шелест”. *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії*. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. Вип. 17. С. 130–138.
295. Ільницький В. Провідник Карпатського крайового проводу ОУН – Степан Слободян-“Єфрем”, “Клим”. *Збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2012. Вип. 1. С. 383–390.*
296. Ільницький В. Протиповстанська боротьба у Карпатському краї ОУН (1945–1954): чекістсько-військові операції як засіб придушення українського визвольного руху. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. Вип. 49. С. 46–52.
297. Ільницький В. Протистояння національного визвольного руху та радянської влади у Карпатському краї ОУН (1945–1954): мінування як засіб боротьби. *Інтелігенція і влада: збірник наукових праць / ред. кол.: Г.І. Гончарук (голов. ред.) та ін.. Одеса: “Астропринт”, 2014. Вип. 30. С. 138–148.*
298. Ільницький В. Протистояння СБ ОУН і МДБ: спроба ввести у середовище підпілля агента Якова Козлова-“Яровий”, “Богдан Богун”. *Східноєвропейський історичний вісник / головний редактор В. Ільницький; упор. В. Футала, М. Галів. Дрогобич: Посвіт, 2017. Спеціальний випуск 2. С. 241–262.*
299. Ільницький В. Радянські карально-репресивні органи: особливості формування в Карпатському краї. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич: Посвіт, 2015. Вип. 13. С. 21–45.*

300. Ільницький В. Реконструкція бою біля села Фащівка (1–5 квітня 1945 р.). *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи.* / ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон : Посвіт, 2023. Том XIV: Виміри сталого розвитку в теорії та практиці. С. 16–19.
301. Ільницький В. *Роман Різняк-“Макомацький”*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 158–159.
302. Ільницький В. Світлій пам’яті доцента Михайла Семеновича Савчина (1935–2016). *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / ред. кол. Л. Тимошенко (головний редактор), В. Александрович, Л. Винар, Л. Войтович та ін. Дрогобич : Коло, 2017. Вип. XIX–XX. С. 539–541.
303. Ільницький В. Соціальний портрет українського повстанця Карпатського краю ОУН (1945–1954). *Стрийщина: історія та сучасність* : матеріали науково-практичної конференції. Стрий – Дрогобич : Посвіт, 2017. С. 25–29.
304. Ільницький В. Специфіка функціонування пенітенціарних закладів у Дрогобицькій області (1944–1959). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2013. Вип. 5. С. 28–52.
305. Ільницький В. Співпраця представників інших національностей із українським визвольним рухом у Карпатському краї ОУН. *Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті* : матеріали І-ї Міжнародної науково-практичної конференції (19–20 листопада 2015 р.) / редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький. Ченстохова – Ужгород – Дрогобич : Посвіт, 2015. С. 14–17.
306. Ільницький В. Створення і бойова діяльність Дрогобицької округи ОУН (перша половина 1945 р. початок 1952 р.). *Проблеми гуманітарних наук : наукові записки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / ред.-кол. Т. Біленко (головний редактор), Р. Попп, С. Макарчук та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2009. Випуск двадцять четвертий. Історія. С. 135–145.
307. Ільницький В. Створення та діяльність у західних областях УРСР радянських парамілітарних формувань (1944–1954 рр.). *З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ*. 2011. № 2 (37). С. 47–82.
308. Ільницький В. *Степан Ніклевич*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 134.
309. Ільницький В. Стосунки українського визвольного руху і польського підпілля у Східній Галичині (1943–1945 рр.): від конфлікту до порозуміння. *Українсько-польсько-єврейські взаємини у Східній Галичині (перша половина ХХ ст.): вибрані питання* : монографія / за ред. В. Галика. Дрогобич : Посвіт, 2018. С. 271–284.
310. Ільницький В. Стосунки українців та поляків у Карпатському краї ОУН (1943–1946). *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2015. Вип. 11. С. 35–55.
311. Ільницький В. Стратегія і тактика українських повстанців у ВО-4 “Говерля”. *Spheres of Culture*. Lublin, 2016. Volume XIV. P. 298–306.
312. Ільницький В. Структура Дрогобицької округи ОУН (1945–1952 рр.). *З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ*. 2012. № 1 (38). С. 97–113.
313. Ільницький В. Структура Дрогобицької округи ОУН (1945–1952). *Інтелігенція і влада : збірник наукових праць* / ред. кол.: Г.І. Гончарук (голов. ред.) та ін. Одеса : Астропринт, 2012. Вип. 27. С. 103–116.
314. Ільницький В. *Теодор Муїла*. 150 славних українців Дрогобиччини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 131.

315. Ільницький В. Теоретико-методологічні засади дослідження діяльності Карпатського краю ОУН в Українському визвольному русі (1945–1954). *Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія, політологія*. Маріуполь, 2016. Вип. 16. С. 34–41.
316. Ільницький В. Турківський повітовий провід ОУН: структура і керівний склад (перша половина 1940-х років). *Літопис Бойківщини*. 2011. Ч. 2/81 (92). С. 55–63.
317. Ільницький В. Український визвольний рух на теренах Дрогобицької області (серпень 1944 р., лютий 1946 р.). *Галичина* / головний редактор М. Кугутяк. 2009. № 15–16. С. 415–422.
318. Ільницький В. Український національно-визвольний рух у Карпатському краї ОУН (1945–1954): історіографія проблеми. *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / головний редактор Л. Тимошенко, упоряд. і наук. ред. М. Галів, В. Ільницький. Спецвипуск II. Дрогобич : Посвіт, 2015. С. 277–313.
319. Ільницький В. Участь вчителів у національно-визвольному русі Карпатського краю ОУН (1945–1954). *По той бік Дніпра: вплив контраверсійних образів “іншого українця” на формування ментальних кордонів* : науковий збірник / за заг. ред. М.О. Фролова. Запоріжжя : Інтер-М, 2015. С. 32–37.
320. Ільницький В. Участь іноземців у визвольному русі на теренах Карпатського краю ОУН (друга половина 1940-х рр.). *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. Вип. 46. С. 259–263.
321. Ільницький В. Участь ОУН (м) у визвольному русі на теренах Карпатського краю (1940-ві роки). *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність* / голова редакційної колегії М. Литвин, упоряд. і наук. ред. І. Соляр, відп. секретар М. Чебан / НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2015. Вип. 27: Ювілейний збірник на пошану Юрія Сливки. С. 266–289.
322. Ільницький В. Участь представників східної України у національно-визвольному русі на теренах Карпатського краю ОУН (1945–1954). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2014. Вип. 9. С. 24–41.
323. Ільницький В. Фальсифікація радянських втрат у Карпатському краї 1940-х рр. через увічнення пам'яті загиблих. *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / головний редактор Л. Тимошенко, упоряд. і наук. ред. М. Галів, В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2015. Спецвипуск II. С. 414–464.
324. Ільницький В. Форми і методи боротьби радянських репресивних органів проти підпілля на Дрогобиччині (1945–1955 роки). *Реабілітовані історією* : у двадцяти семи томах / упорядник В.М. Савчак (керівник) та ін. Львів : Астролябія, 2014. Львівська область. Книга друга: м. Борислав, Бродівський район С. 164–173.
325. Ільницький В. Форми і методи боротьби радянських репресивних органів проти підпілля у Дрогобицькій окрузі ОУН (1945–1952). *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / ред. кол. Л. Тимошенко (голов. ред.), Л. Винар, Л. Войтович, Г. Гмітерек та ін. Дрогобич : Коло, 2014. Вип. XVII–XVIII. С. 366–375
326. Ільницький В. Форми та засоби ідеологічної роботи радянської адміністрації спрямовані проти підпілля у Карпатському краї ОУН у другій половині 1940-х рр. *Наукові записки Національного університету “Острозька академія”*. Серія: *Історичні науки* / ред. кол.: І. Д. Пасічник, В.В. Трофимович, А.І. Смирнов та ін. Острог : Видавництво Національного університету “Острозька академія”, 2015. Вип. 24. С. 101–107.
327. Ільницький В. Функціонування військово-польової жандармерії у Воєнній окрузі 4 “Говерля” (1944–1945). *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: “Історія” : збірник наукових праць / за заг. ред. проф. О.А. Мельничука. Вінниця : ФОП Корзун Д.Ю., 2016. Вип. 24. С. 95–100.

328. Ільницький В. Функціонування санітарної та суспільної опіки у Карпатському краї ОУН. *Україна в етнокультурному вимірі століть. Українська нація у боротьбі за збереження ідентичності й відродження державності (1917–2017 рр.). До 100-річчя УНР : збірник наукових праць : матеріали на допомогу викладачам, вчителям, студентам й учням вузів і шкіл / відповід. ред. О.О. Рафальський, О.П. Реєнт, П.М. Чернега. Вип. 7. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2017. С. 151–160.*
329. Ільницький В. Функціонування служби безпеки у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / голова редакційної колегії М. Литвин, упоряд. і наук. ред. М. Романюк, О. Стасюк ; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2014. Вип. 24: Український визвольний рух середини ХХ століття в контексті суспільно-політичних ідей, подій та обставин. С. 293–315.*
330. Ільницький В. Функціонування старшинських і підстаршинських шкіл у ВО-4 “Говерля” (1943–1944). *Spheres of Culture. – Lublin, 2016. Volume XIII. P. 384–391.*
331. Ільницький В. Характеристика кадрового потенціалу крайового проводу ОУН. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2016. Вип. 15. С. 49–66.*
332. Ільницький В. Характеристика кадрового складу підпілля у Дрогобицькій окрузі ОУН (перша половина 1945 р. – початок 1952 р.). *Збірник наукових праць Науково-дослідного інституту українознавства. Київ : Українське агентство інформації та друку “Рада”, 2009. Т. XXV. С. 386–399.*
333. Ільницький В. Шлях горіння. Спогади ветеранів ОУН і УПА про національно-визвольну боротьбу в 1930–1950-х рр. : посібник / упорядники: М. Галів, В. Ільницький. Дрогобич : ПП “Посвіт”, 2008. 520 с. Рекомендовано до друку вченою радою університету (протокол № 7 від 26.06.2008 р.)
334. Ільницький В. Штрихи до питання боротьби репресивно-каральної системи проти греко-католицької церкви у Дрогобицькій області УРСР (1945–1953). *Парадигма sacrum & profanum у літературі та культурі : збірник наукових праць : матеріали Міжнародного науково-практичного семінару. Дрогобич : Посвіт, 2012. С. 200–211.*
335. Ільницький В. *Ярослав Косарчин. 150 славних українців Дрогобищини / упорядник Б. Пристай. Дрогобич : ВПЦ “Наш друг”, 2012. С. 85–86.*
336. Ільницький В., Антонюк Я. OUN(m) Underground Activities on Transnistria Governorate Territory (1941–1944). *Eminak: Scientific Quarterly Journal. 2023. N. 1 (41) (January-March). С. 169–183.*
337. Ільницький В., Антонюк Я. До питання обміну населенням між УРСР та ЧСР: чинник ОУН. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи / ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Перемишль : Посвіт, 2022. Том XII: Якісні дослідження для покращення життя людини. С. 7–9.*
338. Ільницький В., Антонюк Я. Кримінальний аспект повоєнного життя Галичини: озброєні злочинські банди (1944–1950). *Західні землі України у перші післявоєнні роки (1944–1953): повсякденне життя : колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. С. 116–131.*
339. Ільницький В., Антонюк Я. Міські боївки Служби безпеки ОУН (1941–1951): створення і діяльність. Новітня доба / гол. ред. Михайло Романюк ; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. Львів, 2023. Вип. 11. С. 175–194.
340. Ільницький В., Антонюк Я. Обмін населенням між УРСР та ЧСР: оунівський чинник. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи : колективна монографія / наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Перемишль : Посвіт, 2022. Том 7: Чинники оцінювання якісних досліджень С. 7–11.*
341. Ільницький В., Антонюк Я. Практикування народної медицини українськими повстанцями. *Трансформований соціум: повсякденне життя населення західних земель*

- України у перші післявоєнні роки (1944–1953)*: колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький, М. Галів. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. С. 112–126.
342. Ільницький В., Артимишин П. Творці змін. Українські революції кінця ХХ – початку ХХІ ст. та їх наслідки для розвитку нової демократичної держави. *Central Eastern Europe under 1989–2022 socio-economic, political, and cultural-educational transformations* : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. Рр. 1–28.
343. Ільницький В., Артимишин П. Українські революції кінця ХХ – початку ХХІ ст.: причини та наслідки. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 51. С. 4–18.
344. Ільницький В., Батюк Т. Policy of the management of the OUN’S Carpathian area on the starving arrivals from Ukraine’s eastern regions (1946–1947). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2017. Вип. 2. С. 58–63.
345. Ільницький В., Батюк Т. Боротьба радянських репресивно-каральних органів проти підрозділів Тактичного відтинку 22 «Чорний Ліс» (1946–1947). *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність* / гол. ред. Ігор Соляр ; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича. Львів, 2020. Вип. 33. С. 111–136.
346. Ільницький В., Батюк Т. Заходи репресивно-каральних органів із розшуку Миколи Твердохліба-“Грома” (за матеріалами Галузевого державного архіву Служби безпеки України). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2015. Вип. 12. С. 22–31.
347. Ільницький В., Батюк Т., Павловський Ю. Фотографії як джерело до вивчення українського визвольного руху в Карпатському краї ОУН (1940-і – початок 1950-х років). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 47. Том 1. С. 19–27.
348. Ільницький В., Білавич Г., Б. Савчук, Федчишин Н. Культура наукового мовлення майбутнього магістра як складник його професійної компетентності. *Гірська школа українських Карпат*. 2020. № 23. С. 75–80.
349. Ільницький В., Бойчук А., Душний А. Біографічний нарис про Володимира Листопада (за матеріалами архівно-кримінальної справи). *Спадщина Івана Франка в контексті дослідження проблем історії, культури і музеєзнавства від найдавніших часів до сучасності* : матеріали II-го міжнародного з’їзду архівістів і хранителів музеїв в Нагуєвичах присвяченого 105-им роковинам смерті українського генія, 27 травня 2021 р., Нагуєвичі / ред. кол. Б. Лазорак (голов. ред.), П. Гриценко, Л. Тимошенко, О. Петречко, В. Александрович та ін. Нагуєвичі – Дрогобич : Посвіт, 2021. С. 62–64.
350. Ільницький В., Бойчук А., Душний А. Володимир Листопад: життя і творчість в умовах радянської дійсності (1912–1985). *Електронне наукове фахове видання Історія науки і біографістика*. 2021. № 2
351. Ільницький В., Галик В. Нове документальне джерело до біографії Тараса Івановича Франка. *Садиба Франка : науковий збірник заповідника «Нагуєвичі»* / ред. кол. Б. Лазорак (голов. ред.), Я. Мельник, М. Мозер, П. Гриценко, Л. Тимошенко, В. Александрович та ін. Дрогобич : Посвіт, 2022. Кн. III. С. 96–104.
352. Ільницький В., Галів М. Вплив політико-ідеологічних кампаній в національно-культурній сфері СРСР на український історико-педагогічний наратив (1920–1980-ті рр.). *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* : колективна монографія / наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон : Посвіт, 2021. Том 6: Проектування суспільних та гуманітарних досліджень С. 45–56.

353. Ільницький В., Галів М. До історії діяльності молодіжних українських націоналістичних організацій на Дрогобиччині: нове документальне свідчення. *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / головний редактор Л. Тимошенко, упоряд. і наук. ред. М. Галів, В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2015. Спецвипуск II. С. 475–485.

354. Ільницький В., Галів М. Документ радянських органів держбезпеки про діяльність осередку нацистської СД (служби безпеки) в Дрогобичі (1941–1944 р.). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2017. Вип. 4. С. 61–68.

355. Ільницький В., Галів М. Документи польської поліції про громадсько-політичні погляди українських і єврейських учителів Дрогобицького повіту (1925). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2017. Вип. 5. С. 88–106.

356. Ільницький В., Галів М. Лицар невмирущої ідеї. Життя і боротьба Михайла Харіва. Дрогобич : “Швидкодрук”, 2009. 108 с.

357. Ільницький В., Галів М. Матеріали радянських спецорганів про українське і польське підпілля на Дрогобиччині (серпень-вересень 1944 р.). *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / головний редактор Л. Тимошенко, упоряд. і наук. ред. М. Галів, В. Ільницький. Дрогобич : Посвіт, 2015. Спецвипуск II. С. 486–499.

358. Ільницький В., Галів М. Михайло Харів – “Шугай”: життєпис оунівця. Дрогобич : Посвіт, 2008. 72 с.

359. Ільницький В., Галів М. Польське шкільництво на Дрогобиччині в період німецької окупації (1941–1944 рр.). *Розвиток сучасної освіти і науки : результати, проблеми, перспективи* / наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Київ : Посвіт, 2019. Том II: Контексти ідентичності й свободи в освіті та науці. С. 32–52.

360. Ільницький В., Галів М. Провідник Дублянського районного проводу ОУН Михайло Харів – “Шугай”. *Літопис Бойківщини*. 2009. Ч. 1/76 (87). С. 79–85.

361. Ільницький В., Галів М. Програма дій польського уряду щодо національних меншин на західноукраїнських землях (1939 р.). *Актуальні проблеми філософії освіти: загальнофілософські, психолого-педагогічні та організаційні виміри* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції до 70-річчя від дня народження професора В.Г. Скотного / ред. рада Ткаченко О.А. (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2018. С. 233–234.

362. Ільницький В., Галів М. Соціокультурна ідентичність українських і польських інтелектуалів кінця ХІХ – першої третини ХХ ст. у дослідженнях історії освіти. *Українські та польські інтелектуали в другій половині ХІХ – першій третині ХХ ст.: співпраця, конфлікти, рецепція* : колективна монографія / за редакцією Віталія Тельвака. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2019. С. 345–451.

363. Ільницький В., Галів М. Створення та діяльність винищувальних батальйонів в Дрогобицькій області (1944–1948 рр.). *Український визвольний рух* / ред. кол. В. В’ятрович, М. Гавришко, Я. Дашкевич, Р. Забілий (відп. редактор) та ін. Львів : Центр досліджень визвольного руху ; Інститут українознавства ім. І. Крип’якевича НАН України, 2009. Вип. 13. С. 195–230.

364. Ільницький В., Галів М. Тоталітарне суспільство і проблематика формування характеру особистості в радянській педагогічній думці (20–60-ті рр. ХХ ст.). *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* : колективна монографія / наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Київ – Херсон : Посвіт, 2020. Том III: Констатації та діалоги в просторі науки та освіти. С. 56–66.

365. Ільницький В., Галів М. Українські, польські, єврейські учителі та учні Дрогобиччини як об’єкт радянських репресій (1939–1941 рр.). *Молодь і ринок*. 2019, серпень. № 8 (175) С. 32–37.

366. Ільницький В., Галів М. Українсько-польське протистояння на Дрогобиччині у 1943–1944 рр. *Мандрівець*. 2009. № 1 (79). С. 46–55.

367. Ільницький В., Галів М. *Українсько-польське протистояння на теренах Дрогобиччини (1943–1944 рр.): документи ОУН і УПА*. Дрогобич: Посвіт, 2008. 60 с. Рекомендовано до друку вченою радою університету (протокол № 7 від 26.06.2008 р.)
368. Ільницький В., Галів М., Бойчук А. Функціонування румунських розвідувальних і контррозвідувальних органів у Трансністрії (1941–1944) (за матеріалами ГДА СБУ). *Zaporizhzhia Historical Review*. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Вип. 1 (55). С. 131–145.
369. Ільницький В., Галів М., Шикітка Д. Газета «Дрогобицький листок» (листопад 1918 – травень 1919 рр.): характеристика часопису. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 69. Том 1. С. 37–45.
370. Ільницький В., Глібіщук М., Компанієць О. Селянська проблематика у працях ідеолога і теоретика ОУН Петра Федуна-«Полтави». *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Юрій Стецик (головний редактор) та ін. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. Випуск 6/48 (2021). С. 293–318.
371. Ільницький В., Глібіщук М., Старка В. Практика порушення «соціалістичної законності» при утвердженні радянської адміністрації у західноукраїнських областях (1944–1950-і рр.). *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 52. Т. 2. С. 9–22.
372. Ільницький В., Глібіщук М., Старка В. Як ідеологічні засади білогвардійського руху вплинули на світогляд В. Путіна. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 53. Т. 1. С. 12–21.
373. Ільницький В., Гриник Л. «Повсякдення терору» (1944–1952): публічні форми боротьби радянської влади проти українських націоналістів. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Василь Ільницький (головний редактор) та ін. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 11/53. С. 174–195.
374. Ільницький В., Гриник Л. Боротьба підрозділів Червоної армії із українським визвольним рухом (1946): документ до історії. *Сумська старовина*. 2017. № LI. С. 101–114.
375. Ільницький В., Гриник Л. Греко-католицька церква та український визвольний рух у повоєнній дійсності. *Західні землі України у перші післявоєнні роки (1944–1953): повсякденне життя*: колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2022. С. 319–336.
376. Ільницький В., Гриник Л. До проблеми організації польського підпілля у Карпатському краї (1944–1945). *Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті*: матеріали III-ї Міжнародної науково-практичної конференції (29–30 березня 2018 р.) / редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький, Г. Бурунова, Д. Романюк, А. Сохал. Ченстохова – Ужгород – Дрогобич: Посвіт, 2018. С. 97–101.
377. Ільницький В., Гриник Л. Заходи репресивно-каральних органів СРСР щодо ідентифікації загиблих учасників українського визвольного руху (1945–1954). *Літопис Бойківщини*. 2018. Ч. 1/94 (105). С. 75–80.
378. Ільницький В., Гриник Л. Конфліктні ситуації у Карпатському краї (1944–1950-ті рр.): причини, типи, наслідки. *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Юрій

- Стецик (головний редактор) та ін. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 10/52. С. 99–116.
379. Ільницький В., Гриник Л. Комунікація як складова повсякденного життя українських націоналістів на Прикарпатті (1940–1950-і рр.). *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Юрій Стецик (головний редактор) та ін. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 9/51. С. 278–300.
380. Ільницький В., Гриник Л. Репресований отець Зиновій Бандрович (1916–1986): реконструкція біографії за матеріалами архівно-кримінальної справи. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 45. Том 1. С. 10–17.
381. Ільницький В., Гриник Л., Кантор Н. Повстанське повсякдення у воєнних реаліях (1944–1950-і рр.): вибрані питання. *Західні землі України у перші післявоєнні роки (1944–1953): повсякденне життя* : колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. С. 94–115.
382. Ільницький В., Гриник Л., Старка В. Особливості грошового обігу та фінансових документів у Карпатському краї ОУН (1945–1954). *Український нумізматичний щорічник. Кропивницький – Київ – Переяслав*, 2023. Вип. 7. С. 202–220.
383. Ільницький В., Дробчак Я. Вшанування пам'яті полеглих побратимів у Дрогобицькій окрузі ОУН (1950 р.). Невідомий документ. *Літопис Бойківщини*. 2017. Ч. 2/93 (104). С. 80–89.
384. Ільницький В., Ільницька Н. До проблеми характеристики структури Станіславівської округи ОУН (1945–1954). *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* / ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Херсон – Київ : Посвіт, 2020. Том ІХ: синергія в розвитку науки та освіти С. 20–24.
385. Ільницький В., Ільницька Н. Постаць Трифуна Гачіча на тлі визвольного руху на теренах Карпатського Краю ОУН. *Історичний збірник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького*. Мелітополь : ФОП Однорог Т.В., 2019. Випуск 5–6. С. 16–23.
386. Ільницький В., Ільницька Н., Вовк Л. Особливості облаштування побуту націоналістами Карпатського краю ОУН (1945–1954). *Повсякденне життя населення західних земель України у перші повоєнні роки (1944–1953)* : колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2021. С. 172–199.
387. Ільницький В., Кантор Н. Operative-tactical devices of the insurgents of Military district – 4 “Hovberlia” (1944–1949). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Видавничий дім “Гельветика”, 2018. Вип. 8. С. 132–141.
388. Ільницький В., Кантор Н. Reprisals of the Soviet administration against families of insurgents in Karpatskyi krai of the OUN (1945–1954). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Видавничий дім “Гельветика”, 2018. Вип. 7. С. 173–180.
389. Ільницький В., Кантор Н. Боротьба радянських репресивно-каральних органів проти польського підпілля у Карпатському краї (1944–1946). *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Посвіт, 2018. Вип. 18. С. 151–158.
390. Ільницький В., Кантор Н. Застосування компрометаційних методів боротьби радянської адміністрації проти учасників ОУН та УПА: невідоме архівне свідчення. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* / ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Київ – Херсон : Посвіт, 2020. Том VIII: діалог у розвитку науки та освіти С. 28–32.

391. Ільницький В., Кантор Н. Нове документальне свідчення про повсякденне життя депортованих західноукраїнців (1946–1948). *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* / ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Херсон : Посвіт, 2021. Том X: Ефекти участі в розвитку науки та освіти на відстані. С. 39–42.

392. Ільницький В., Кантор Н. Повсякденне життя на Дрогобиччині (1946 р.): нове документальне свідчення. *Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Юрій Стецик (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. Випуск 7/49 (2021). С. 120–155.

393. Ільницький В., Кантор Н., Батюк Т. Повсякденне життя у Дрогобицькому учительському інституті: новий документ до історії (1946–1949). *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Юрій Стецик (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. Випуск 6/48 (2021). С. 342–364.

394. Ільницький В., Кантор Н., Батюк Т. Повсякденне життя Миколаївщини (1946–1947): у матеріалах звітної документації українських націоналістів. *Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Випуск 12/54, С. 371–440.

395. Ільницький В., Литвин М. Соціогуманітаристика західного регіону України в умовах сталінського тоталітаризму: просопографічний та комеморативний аспекти. *Політика пам'яті в Україні щодо радянських репресій у західних областях (1939–1953)* : колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2021. С. 139–153.

396. Ільницький В., Литвин М. Західноукраїнська соціогуманітаристика в умовах сталінського тоталітаризму: просопографічний та комеморативний аспекти. *Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Василь Ільницький (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. Випуск 4/46 (2020). С. 208–228.

397. Ільницький В., Мельничок Ю. Вектори збройної боротьби ВО-4 “Говерля” (1944–1949). *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / головний редактор Л. Тимошенко, упоряд. і наук. ред. М. Галів, В. Ільницький, В. Футала. Дрогобич : Посвіт, 2017. Спецвипуск III. С. 312–327.

398. Ільницький В., Михаць Р. Боротьба радянської репресивно-каральної системи проти українського визвольного руху: нове документальне свідчення. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи*. / ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Київ – Херсон : Посвіт, 2020. Том VIII: діалог у розвитку науки та освіти С. 32–40.

399. Ільницький В., Михаць Р. *Заходи радянської репресивно-каральної системи щодо боротьби проти польського підпілля (1944–1946)*. *Україна – Польща: стратегічне партнерство в системі геополітичних координат : зб. наукових праць II міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 14–15 травня 2020 р.* Київ : «Міленіум», 2020. С. 37–38.

400. Ільницький В., Михаць Р. Невідомий документ про порушення соціалістичної законності при утвердженні радянської адміністрації на західноукраїнських землях. *Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Василь Ільницький (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. Випуск 3/45 (2020). С. 186–203.

401. Ільницький В., Михаць Р. Розшук та розробка радянськими силовими органами українських націоналістів на території Румунської народної республіки (1955–1957). *Сумський історико-архівний журнал: науковий журнал з історії та архівознавства України*. Суми : Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. № XXXVI. С. 27–36.

402. Ільницький В., Нестайко М. Музеї Львова другої половини ХХ століття в контексті радянського ідеологічного виховання. *Zaporizhzhia Historical Review*. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. Вип. 2 (54). С. 327–332.
403. Ільницький В., Огар А. До питання створення меморіалів радянським військовослужбовцям (1944–1948): на прикладі Івано-Франківщини та Дрогобиччини. *Zaporizhzhia Historical Review*. 2021. Vol. 5 (57). С. 102–108.
404. Ільницький В., Огар А. Українські націоналісти Карпатського краю ОУН та румунське підпілля (1940-і – початок 1950-х рр.): співпраця в умовах протистояння тоталітарним режимам. *Сумський історико-архівний журнал: науковий журнал з історії та архівознавства України*. Суми : Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. № XXXVII. С. 29–41.
405. Ільницький В., Пантюк М. Діяльність старшинської школи УПА імені полк.Є. Коновальця на Коломийщині (із особистих зізнань Федора Стефановича-“Кропиви”). *Східноєвропейський історичний вісник / головний редактор В. Ільницький*. Дрогобич : Посвіт, 2018. Вип. 6. С. 163–181.
406. Ільницький В., Петречко О., Журавльов С. Висвітлення трагедії рейсу МН17 на сторінках газети «The New-York times». *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря*. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 54. Том 2. С. 17–22.
407. Ільницький В., Посівнич М. Василь Рєгей (1915–1996): життя та діяльність в умовах тоталітарних режимів. *Галичина. Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис*. 2021. Ч. 34. С. 138–152.
408. Ільницький В., Старка В. «Колгоспне рабство»: впровадження радянської моделі сільськогосподарського виробництва у західних землях України (1944–1953 рр.). *Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія / ред. кол. Юрій Стецик (головний редактор) та ін.* Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 10/52. С. 129–144.
409. Ільницький В., Старка В. Повсякдення терору: репресивно-депортаційні заходи радянської влади на території Східної Галичини у 1944–1953 рр. *Радянські репресії у західних областях України (1939–1953): історія, особистості, пам'ять : колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький*. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. С. 149–166.
410. Ільницький В., Старка В. Страйки сільського населення Східної Галичини 1902–1903 років як засіб боротьби за економічні та політичні права. *Новітня доба / гол. ред. Михайло Романюк ; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича*. Львів, 2021. Вип. 9. С. 3–16.
411. Ільницький В., Стасюк О. Радянські виборчі кампанії повоєнного періоду та політика радянзації західноукраїнського суспільства. *Радянські виборчі кампанії в Західній Україні (1946–1951 рр.) : збірник документів і матеріалів / упор. і відп. ред. О.Й. Стасюк ; Національна академія наук України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича*. Львів, 2011. С. 3–36.
412. Ільницький В., Стецик Ю. Методика використання інформаційно-комунікаційних технологій при викладанні правознавчих дисциплін. *Молодь і ринок*. № 2 (169) лютий 2019. С. 27–30.
413. Ільницький В., Стецик Ю. Методичні підходи до використання міжпредметних зв'язків на уроках правознавства. *Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря*. Дрогобич : Видавничий дім “Гельветика”, 2019. Вип. 23. Т. 1. С. 30–33.
414. Ільницький В., Стецик Ю. Видавнича праця та трагічна доля отця Модеста (Михайла) Пелеха (чин святого Василя Великого) (1883–1955 роки). *Актуальні питання*

гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 45. Том 1. С. 43–48.

415. Ільницький В., Стецик Ю., Бойчук А. Політичні репресії щодо василянського чернецтва у Галичині (1944–1946): просопографічні аспекти. *Радянські репресії у західних областях України (1939–1953): історія, особистості, пам'ять* : колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. С. 290–313.

416. Ільницький В., Хахула Л. Волинь та Галичина у діяльності польських земляцьких товариств (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Юрій Стецик (головний редактор) та ін. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Випуск 8/50. С. 364–385.

417. Ільницький В., Хахула Л. Митець vs авторитарна влада: творче середовище радянського Львова другої половини ХХ століття. *Соціум. Документ. Комунікація*. 2021. Випуск 13. С. 229–256.

418. Ільницький В., Хахула Л. Репресії – травма – пам'ять: репрезентації тоталітарного досвіду в музеях України та Польщі. *Політика пам'яті в Україні щодо радянських репресій у західних областях (1939–1953)* : колективна монографія / відп. ред. В. Ільницький. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2021. С. 225–245.

419. Ільницький В., Хахула Л. Сучасні українські музейні наративи як чинники детравматизації пам'яті про тоталітаризми ХХ ст. *Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Василь Ільницький (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. Випуск 4/46 (2020). С. 347–370.

420. Ільницький В., Ярушак М. До історії діяльності молодіжних націоналістичних організацій у Дрогобицькій сільськогосподарській школі та Дрогобицькому нафтовому технікумі (1950–1951). *Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія Історія* / ред. кол. Василь Ільницький (головний редактор) та ін. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. Випуск 5/47 (2020). С. 427–449.

421. Ільницький В. Життєвий та бойовий шлях Володимира Фрайта (1911–1951). *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи* : колективна монографія / наукова редакція: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Херсон : Посвіт, 2021. Том V: Динаміка наукових та освітніх досліджень в умовах пандемії. С. 96–105.

422. Ільницький В., Нечепуренко А. Керівний склад військової референтури Дрогобицького окружного проводу ОУН (1945–1949). *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи*. / ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький. Конін – Ужгород – Херсон : Посвіт, 2021. Том X: Ефекти участі в розвитку науки та освіти на відстані. С. 42–44.

423. Пнуськыж W. Współpraca cerkwi grekokatolickiej z ukraińskim ruchem wyzwoleniczym w Karpackim kraju OUN (1945–1954). *Človek a spoločnosť. Internetový časopis pre pôvodné teoretické a výskumné štúdie z oblasti spoločenských vied*. – 2015. Ročník 18. № 4. S. 53–63.

424. Пнуськыж V. On the problem of ukrainian-polish cooperation in Karpatskyi krai of OUN (1943–1945). *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. Вип. 50. С. 146–152.

425. Пнуськыж V. Personnel Staff of NCSS-MSS Drohobych, Transcarpathia, Stanislav, Chernivtsi regions of the USSR (1944–1950): prosopo-graphical analysis. *Stalin's repressions against the population of the western regions of Ukraine (1939–1953): social and personal dimensions, politics of memo-ry* : collective monograph / ed. V. Pnytskyi. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. Pp. 27–46.

426. Pnytskyi V. Practical Realization of the Ethno-national Policy in the Carpathian Area of OUN (1944–1954): Jews in the Ukrainian Liberation Movement. *Danubius*. XXXVII. Galați. 2019. Pp. 251–260.
427. Pnytskyi V. Revisiting the functioning of the Ukrainian insurgent movement in TV 22 “Black Forest” (1945–1946). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Видавничий дім “Гельветика”, 2018. Вип. 9. С. 93–107.
428. Pnytskyi V. Spotting and liquidation of Ukrainian, Polish and Jewish organizations in Drohobych by soviet repressive units (1940). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Видавничий дім “Гельветика”, 2018. Вип. 7. С. 120–150.
429. Pnytskyi V. The sources to the history of functioning of the ukrainian liberation movement in the Carpathian region of the OUN (1945–1954). *Chronology in the timeline of historical knowledge* : collective monograph / V.M. Andryeyev, M.D. Haliv, H.Z. Hrytsenko, V.I. Pnytskyi, etc. Lviv – Toruń : Liha-Pres, 2019. Pp. 57–87.
430. Pnytskyi V. The unknown documents to the history of the elections into the supreme council of the USSR (on February 10th, 1946). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Видавничий дім “Гельветика”, 2018. Вип. 8. С. 153–170.
431. Pnytskyi V., Antoniuk J. Súdna a disciplinárna prax v Ukrajinскеj povstaleckej armáde (1943–1947). *Acta historica Neosoliensia*. Tomus 24, Vol. 1. 2021. Pp. 136–142.
432. Pnytskyi V., Haliv M. Education between “class” and “nation”: the influence of the theory of class struggle on Ukrainian educational historiography (1920s – 1980s) | Wychowanie między “klasą” a “narodem”: wpływ teorii walki klas na ukraińską historiografię, historia wychowania (lata 1920–1980). *Echa Przeszłości*. 2023. N 24 (2). Pp. 123–139.
433. Pnytskyi V., Haliv M. Structure and activities of romanian intelligence and counterintelligence bodies in Transnistria (1941–1944) (based on SSA SSU). *Analele Universității din Craiova. Istorie (Annals of the University of Craiova. History)*. 2020. *Anul. XXV*. N 1 (37). April. S. 107–124.
434. Pnytskyi V., Haliv M. The activity of the Ukrainian theatre in Peremyshl during the nazi occupation (1941–1944). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: Науковий журнал*. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2019. № 1. С. 45–50.
435. Pnytskyi V., Haliv M. The Industrial School for Jewish Girls, Sambir (1925–1939): A Local Institutional Description. *Annales Universitatis apulensis. Series Historica*. 2019. N 1 (23). S. 119–132.
436. Pnytskyi V., Haliv M. The struggle of soviet repressive and punitive organs against former romanian intelligence and counterintelligence structures in Ukraine (1944–1951). *Analele Universității din Craiova. Istorie (Annals of the University of Craiova. History)*. 2019. *Anul. XXIV*. N 2 (36). November. S. 103– 118.
437. Pnytskyi V., Haliv M. Theoretical Argumentation in the Historical Narrative of Ukraine of the Second Half of the 19th – First Half of the 20th century (on the Example of Research in the History of Education). *Eminak : Scientific Quarterly Journal*. 2022. 3 (39) (July-September). S. 66–80.
438. Pnytskyi V., Haliv M. Violations of “socialist legality” at the statement of the soviet administration in the Carpathian region of OUN (1945–1954). *Challenges of study, conservation and interpretation of historical and cultural heritage* : collective monograph / V.M. Halyk, H.Z. Hrytsenko, V.I. Pnytskyi, M.D. Haliv, etc. Lviv – Toruń : Liha-Pres, 2019. Pp. 48–69.
439. Pnytskyi V., Haliv M. The methods of internal criticism of written sources in the works of ukrainian historians: on the example of scientific narratives on the history of education (1840s–1930s). *Annales Universitatis apulensis. Series Historica*. 2021. N. 1 (25). Pp. 281. N. 297.
440. Pnytskyi V., Hlibischuk M. V. Political life and the agrarian question in the columns of the Ukrainian cerenist newspaper “Khliborobska pravda” (the second half of the 1920s). *Peasant-centric dimension of the socio-cultural space of Ukraine during the revolution of 1917–1921* :

collective monograph / S.V. Kornovenko, V.P. Telvak, V.S. Lozovyi, etc. Lviv – Toruń : Liha-Pres, 2021. С. 89–104.

441. Ilnytskyi V., Hlibischuk M., Starka V. “Ukrainians and russians are one nation”: influence of the ideology of the white movement of the southern russia on the worldview of V. Putin. *The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects* : scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. Pp. 477–483.

442. Ilnytskyi V., Hrynyk L., Ilnytska N. Daily cooperation between the Greek Catholic Church and the Ukrainian liberation movement (1944–1950s). *Western Ukrainian lands in the first postwar years (1944–1953): everyday life* : collective monograph / red. V. Ilnytskyi. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. Pp. 46–58.

443. Ilnytskyi V., Hrynyk L., Kantor N. *Essay on the history of the everyday life of the rebels of the Carpathian region (1944 – the 1950s)*. Western Ukrainian lands in the first postwar years (1944–1953): everyday life : collective monograph / red. V. Ilnytskyi. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. Pp. 35–45.

444. Ilnytskyi V., Kantor N. Establishment of the soviet administration in the Carpathian region through the use of the open forms of punishment (1944–1954). *Східноєвропейський історичний вісник* / головний редактор В. Ільницький. Дрогобич : Видавничий дім “Гельветика”, 2019. Вип. 10. С. 181–192.

445. Ilnytskyi V., Kantor N. The unknown document on the struggle of the soviet power bodies against the ousting of the melnykivskyi direction on the chernivtsi region (16 may 1947). *Сумський історико-архівний журнал : науковий журнал з історії та архівознавства України*. Суми : Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка. № XXXIV. С. 40–53.

446. Ilnytskyi V., Kornovenko S., Telvak V. Evolution of peasant land tenure during the Ukrainian revolution of 1917–1921. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2018. Vol. 4. № 3. Pp. 133–141.

447. Ilnytskyi V., Korsak R., Sichka I. Interregional European Integration, Trade And Tourism Cooperation Of The Countries Of Eastern And Central Europe (On The Example Of Ukraine And The Czech Republic). *European journal of transformation studies*. 2019. Vol. 7. № 1. S. 67–89.

448. Ilnytskyi V., Telvak V. Mykhailo Hrushevsky and Nicolae Iorga scholars' struggle over the national history. “*Codrul Cosminului*”. XXIV. 2018. № 1. Pp. 53–64.

449. Ilnytskyi V., Telvak V. Operative investigations of the participants of Ukrainian liberation movement in romanian people’s republic (1955–1957) by the soviet repressive bodies. *Analele Universității din Craiova. Istorie (Annals of the University of Craiova. History)*. 2018. Anul. XXIII. № 34 (2). November. S. 97–108.

450. Ilnytskyi V., Telvak V. The Romanian vector of the activity of the OUN’s Carpathian area (the 1940 s – beginning of the 1950 s): on the cooperation of the Ukrainian and Romanian underground. *Danubius*. XXXVI. Galați. 2018. Pp. 217–234.

451. Ilnytskyi V., Telvak V. Ukraine between Europe and Russia: Mykhailo Hrushevsky’s Vision. *European journal of transformation studies*. 2018. Vol. 6. № 2. С. 25–43.

452. Ільюшин І. ОУН-УПА і українське питання в роки Другої світової війни (в світлі польських документів). Київ : Інститут історії України НАН України, 2000. 198 с.

453. Ільюшин І. Протистояння УПА і АК (Армії Крайової) в роки Другої світової війни на тлі діяльності польського підпілля в Західній Україні. Київ : Інститут історії України НАН України, 2001. 289 с.

454. Ільюшин І. Українська повстанська армія і Армія Крайова. Протистояння в Західній Україні (1939–1945 рр.). Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 399 с.

455. Історико-культурна спадщина Прикарпаття. *Науковий збірник на пошану Петра Арсенича*. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2006. 800 с.

456. Іщук О. Молодіжні організації ОУН (1939–1955 рр.). Торонто ; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2011. Т. 11. 944 с.
457. Іщук О., Ніколаєва Н. Діяльність молодіжних структур ОУН (Б) на території Східних та Центральних областей України у 1944–1954 рр. Київ, 2006. 29 с.
458. Іщук О., Ніколаєва Н. Застосування радянськими спецслужбами допоміжних засобів у боротьбі з підпіллям ОУН та УПА. *Український визвольний рух*. Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Центр досліджень визвольного руху, 2008. Збірник 12. С. 134–163.
459. Іщук О., Ніколаєва Н. Ліквідація органами державної безпеки УРСР підпільних типографій організації українських націоналістів у 1944–1954 рр. Київ, 2007. 38 с.
460. Іщук О., Ніколаєва Н. Методи зашифрування кореспонденції у підпіллі ОУН і УПА та їх розшифрування органами державної безпеки УРСР в 1944–1945 рр. Київ, 2007. 39 с.
461. Іщук О., Огороднік В. Генерал Микола Арсенич: життя та діяльність шефа СБ ОУН. Коломия : «Вік», 2010. 196 с.
462. Касьянов Г. До питання про ідеологію Організації українських націоналістів (ОУН): аналітичний огляд. Київ : Інститут історії України НАН України, 2003. 63 с.
463. Кентій А. Нарис боротьби ОУН–УПА в Україні (1946–1956 рр.). Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. 111 с.
464. Кентій А. Нариси історії Організації українських націоналістів (1920–1941 рр.). Київ : Інститут історії України НАН України, 1998. 201 с.
465. Кентій А. Нариси історії Організації українських націоналістів в 1941–1942 рр. Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. 201 с.
466. Кентій А. Українська повстанська армія в 1942–1943 рр. Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. 287 с.
467. Кентій А. Українська повстанська армія в 1944–1945 рр. Київ : Інститут історії України НАН України, 1999. 220 с.
468. Киричук Ю. Історіографія Української повстанської армії. *Дрогобицький краєзнавчий збірник*. Дрогобич : НВЦ «Каменяр», 2002. Спецвипуск. С. 92–109.
469. Киричук Ю. Нариси з історії українського національно-визвольного руху 40–50-х рр. ХХ ст. Львів : ЛДУ імені Івана Франка, 2000. 304 с.
470. Киричук Ю. Польський терор на українських землях. *Політичний терор і тероризм в Україні. ХІХ–ХХ ст.* : історичні нариси. Київ : Наукова думка, 2002. С. 548–556.
471. Киричук Ю. Ставлення ОУН–УПА до мобілізації населення Західних областей України в Червону армію (січень 1944 – травень 1945 р.). *Вісник Львівського університету. Серія історична*. Вип. 25–36. Львів : [б.в.], 2000. С. 344–353.
472. Киричук Ю. Український національний рух 40–50-х рр. ХХ ст. : ідеологія та практика. Львів : Добра справа, 2003. 464 с.
473. Клименко О. Грошові документи ОУН (бофони) 1939–1952 рр. Тернопіль : Державне книжково-журнальне видавництво «Тернопіль», 1999. 306 с.
474. Ковальчук В. Діяльність ОУН (б) і запілля УПА на Волині й південному Поліссі (1941–1944 рр.). Торонто; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2006. Т. 7. 512 с.
475. Когут М. Герої не вмирають ... Калуш : «Артекс», 2003. Кн. 4. Нарис, спогади. 52 с.
476. Когут М. Герої не вмирають... Калуш : «Артекс», 2002. Кн. 2. 72 с.
477. Когут М. Герої не вмирають... Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2001. Кн. 1. 62 с.
478. Когут М. Командир Різун. Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2001. 38 с.
479. Когут М. Підгірки: минуле і сучасне. Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 2000. 163 с.
480. Когут М. Повстанська доля Байрака. Дрогобич : «Відродження», 1999. 48 с.
481. Козицький А. Авіаційні епізоди з історії УПА. *Військово-історичний альманах*. 2007. Ч. 1 (14). С. 73–88.

482. Коломиєць М. Історія Калуша і Калущини у датах, цифрах і цікавих фактах. Брошнів, 1996. 265 с.
483. Косик В. Польсько-українська трагедія під час Другої світової війни (1942–1944). *Український визвольний рух*. 2003. Зош. 2 : Українсько-польський конфлікт 30–40-ві рр. XX ст. С. 95–108.
484. Косик В. Правда історії. Роки окупації України 1939–1944 : збірник статей. Київ : Українська видавнича спілка, 2008. 184 с.
485. Косик В. Спецоперації НКВД – КГБ проти ОУН: боротьба Москви проти українського націоналізму 1933–1943. Дослідження методів боротьби. Львів : Галицька видавнича спілка, 2009. 160 с.
486. Косик В. Україна і Німеччина у Другій світовій війні. Париж – Нью-Йорк – Львів : Наукове т-во ім. Шевченка у Львові, 1993. 670 с.
487. Кравець А. Медична служба Української Повстанської Армії у Визвольних Змаганнях 40–50-х рр. *Матеріали наукової конференції «Організація Українських Націоналістів і Українська Повстанська Армія (історія, уроки, сучасність)»* / упоряд. О. Дичковський, Г. Дичковська, Л. Наконечний. Стрий : ТОВ «УВІС», 1993. С. 69–70.
488. Кріль М. Старосамбірщина: історія і культура. Львів : Піраміда, 2009. 600 с.
489. Лебедь М. УПА. Українська Повстанська Армія. Її генеза, ріст і дії у визвольній боротьбі українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу : репринтне вид. Дрогобич : Видавнича фірма «Відродження», 1993. Ч. 1. Німецька окупація України 208 с.
490. Макарчук С. Радянські методи боротьби з ОУН і УПА. 1944–1945 рр. *Українська Повстанська Армія у боротьбі проти тоталітарних режимів* / гол. ред. кол. Ярослав Ісаєвич ; упоряд. і відп. ред. Юрій Сливка. *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*, 11 / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. Львів, 2004. С. 210–223.
491. Мандрик М. Стрийщина: шлях до волі. Стрий : Просвіта; Щедрик, 1998. 626 с.
492. Манзуренко В., Гуменюк В. Рейд УПА в Румунію 1949 р. Львів – Рівне : Бібліотека журналу «Однострій», 2007. 56 с.
493. Матисякевич З. Історія Синевідська Вижного. Львів : Літопис, 2003. 350 с.
494. Мизак Н.С. УПА-«Захід» і збройне підпілля ОУН у боротьбі за Українську Самостійну Соборну Державу у 1942–1960 рр. Чернівці – Торонто : Прут, 2011. 436 с.
495. Мисів Л. Діяльність ОУН-УПА на Дрогобиччині у перші повоєнні роки (1945–1946). *Дрогобицький краєзнавчий збірник*. Дрогобич : НВЦ «Каменярь», 2002. Спецвипуск. С. 158–169.
496. Михайлів Л.Л. Рожнятів і околиці. Історико-краєзнавча книга. Івано-Франківськ : «Місто НВ», 2012. 176 с.
497. Мицан К., Роман Є. ОУН-УПА на Прикарпатті в 1944–1950 роках: (за матеріалами Станіславського обкому КП(б)У). *Галичина*. 1997. № 1. С. 69–87.
498. Мірчук П. Українська повстанська армія, 1942–1952. Документи і матеріали. Мюнхен : Ціцерон, 1953. 319 с.
499. Мороз В. Структура референтури пропаганди ОУН на Дрогобиччині (1944–1950-і рр.). *Дрогобицький краєзнавчий збірник*. Дрогобич : НВЦ «Каменярь», 2002. Спецвипуск С. 188–198.
500. Мороз В. Технічні засоби пропаганди в діяльності ОУН. *Український визвольний рух* / Центр досліджень визвольного руху, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. Львів, 2004. Збірник 3: до 75-ліття Організації Українських Націоналістів. С. 205–234.
501. Мороз В. Вступ. Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 12: Воєнна округа УПА «Буг»: Документи і матеріали. 1943–1952 / упоряд. Володимир Мороз, Олександр Вовк. Книга 1. Київ ; Торонто : [б.в.], 2009. С. 6–69.

502. Надвірнянщина: хресна дорога народного болю / упоряд. О.О. Зварчук. Івано-Франківськ : Видавництво «Лілея-НВ», 2008. 568 с.
503. Надольський Й.Е. Депортаційна політика сталінського тоталітарного режиму в західних областях України (1939–1953 рр.) : монографія. Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 260 с.
504. Нескорена Долинщина / упоряд. Михайло Борис. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2002. 552 с.
505. Ніколаєва Н. Підпільні друкарні ОУН та їх ліквідація каральними органами СРСР в 1944–1954 рр. Торонто; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2012. Літопис УПА. Серія «Події і люди». Кн. 20. 132 с.
506. Нікольський В.М. Підпілля ОУН (б) у Донбасі. Київ, 2001. 178 с.
507. Онишко Л. «Нам сонце всміхалося крізь ржавії ґрати ...». *Катерина Зарицька в українському національно-визвольному русі*. Торонто; Львів : Видавництво «Літопис УПА», 2007. 928 с.
508. Організація Українських Націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси. Київ : Інститут історії України НАН України, 2005. 496 с.
509. Організація українських націоналістів і Українська повстанська армія. Фаховий висновок робочої групи істориків при урядовій комісії з вивчення діяльності ОУН і УПА. Київ : Наукова думка, 2005. 54 с.
510. ОУН-УПА на Сумщині / упоряд. Геннадій Іванущенко. Київ : Українська видавнича спілка ім. Юрія Липи, 2007. Т. 1 156 с.
511. ОУН-УПА на Сумщині / автор-упоряд. Іванущенко Г. М. Суми : б.в. Т. 2. 232 с.
512. Патриляк І. Старшинські й підстаршинські школи УПА в 1943–1944 рр. *Визвольний шлях*. Кн. 4 (673). Травень 2004. Річник 57. С. 92–106.
513. Патриляк І.К. Військова діяльність ОУН(Б) у 1940–1942 рр. Київ, 2004. 513 с.
514. Патриляк І.К., Боровик М.А. Україна в роки Другої світової війни: спроба нового концептуального погляду. Ніжин : Видавець ПП Лисенко М.М., 2010. 590 с.
515. Полтава П. Хто такі бандерівці та за що вони борються? *Большевизм і визвольна боротьба*. Вид. ЗЧ ОУН, 1957. С. 252–281.
516. Посівнич М. Воєнно-політична діяльність ОУН у 1929–1939 рр. Львів : ВФ «Афіша», 2010. 368 с.
517. Радянські репресії на західноукраїнських землях (1939–1953): документи Галузевого державного архіву Служби безпеки України / упоряд. Василь Ільницький, Микола Галів. Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 600 с.
518. Романишин Ю. Пропагандивна діяльність ОУН-УПА 40–50-х рр. ХХ ст. *Як факт історії боротьби за незалежність України* : збірник праць Науково-дослідного центру періодики. Львів : [б.в.], 2001. Вип. 9. С. 222–229.
519. Русначенко А. Народ збурений: *Національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940–50-х рр.* Київ : Університетське видавництво «Пульсари», 2002. 519 с.
520. Савчин М. Концепція національної революції ОУН (30–40 рр.). *Дрогобицький краєзнавчий збірник* Дрогобич : НВЦ «Каменярь», 2002. Спецвипуск С. 20–38.
521. Савчин М. Політика ОУН-УПА щодо українсько-польських відносин під час Другої світової війни та в перші повоєнні роки. *Дрогобицький краєзнавчий збірник* / відп. ред. Л. Тимошенко. Дрогобич : «Вимір», 2000. Вип. IV. С. 234–242.
522. Савчин М. Політика ОУН щодо створення антиімперіалістичного блоку поневолених народів під час Другої світової війни та перші повоєнні роки. *Проблеми гуманітарних наук. Наукові записки ДДПУ*. Дрогобич : «Вимір», 1999. Вип. IV. Історія. С. 183–193.
523. Сеньків М. Західноукраїнське село: насильницька колективізація 40 – поч. 50-х рр. ХХ ст. Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 2002. 292 с.
524. Ситник О.М. Формування та еволюція ідеологічних концепцій національно-

державницького спрямування в Україні (від початку ХІХ ст. до 1939 р.): монографія. Донецьк : «Нуолідж», 2009. 547 с.

525. Спогади учасників українського визвольного руху 1940–1950-х рр.: повсякдення боротьби / упорядники Василь Ільницький, Микола Галів. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 484 с.

526. Стародуб Т. Зовнішньополітичні орієнтири державотворення в українській політичній думці націоналістичного спрямування у 20–50-х рр. ХХ ст. Львів, 2023. 260 с.

527. Стародубець Г.М. ОУН (б) в українському національно-визвольному русі на Волині в період Другої світової війни (1941–1943 рр.). Тернопіль : Підручники і посібники, 2002. 144 с.

528. Стародубець Г. Українське повстанське запілля (друга пол. 1943– поч. 1946-х років) : монографія. Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. 527 с.

529. Стасюк О. Видавничо-пропагандивна діяльність ОУН (1941–1953 рр.). Львів : Центр досліджень визвольного руху; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 2006. 384 с.

530. Ткаченко С. Повстанческая армия: (тактика борьбы) / под общ. ред. А.Е. Тараса / Минск : Харвест; Москва : АСТ, 2000. 512 с.

531. Трофимович В., Дмитерко О. Пропагандистська діяльність ОУН і УПА (1944–1950 рр.). *Шляхами історії : науковий збірник історичного факультету ЛНУ ім. І. Франка*. Львів : [б.в.], 2004. С. 409–422.

532. Україна партизанська. Партизанські формування та органи керівництва ними (1941–1945 рр.) / авт.-упоряд.: О.В. Бажан, А.В. Кентій, В.С. Лозицький та ін. ; ред.-кол. В.А. Смолій та ін.. Київ : Партизанське вид-во, 2001. 319 с.

533. Федун Петро-«Полтава». *Концепція Самостійної України*. Том 1. Твори / упоряд. і відп. ред. Михайло Романюк ; НАН України. Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича ; Галузевий державний архів Служби безпеки України. Львів, 2008. 720 с.

534. Фостій І.П. Північна Буковина і Хотинщина у Другій світовій війні 1939–1945 рр. Чернівці : Чернівецьке обласне відділення Пошуково-видавничого агентства «Книга пам'яті», 2004. 368 с.

535. Футала В. Історія вивчення суспільно-політичного життя українців у міжвоєнній Польщі (1921–1939). Львів – Дрогобич : «Коло», 2010. 456 с.

536. Чорна книга України. *Збірник документів, архівних матеріалів, листів, доповідей, статей, досліджень, есе* / упоряд. Федора Зубанича ; передм. Володимира Яворівського. Київ : Видавничий центр «Просвіта», 1998. 784 с.

537. Шанковський Л. Великий рейд УПА 1947–1948. За історичну оцінку Акту 30 червня 1941 р. *Альманах «Гомін України»*. Торонто : [б.в.], 2001. С. 47–63.

538. Шанковський Л. Ініціативний Комітет для створення Української Головної Визвольної Ради: Повстання і дія в 1943–1944 рр. : спогад і комент. *Визвольний шлях*. 1985. Кн. 7. С. 840–856.

539. Шанковський Л. Українська Повстанська Армія. *Історія українського війська (1917–1995)* / упоряд. Ярослав Дашкевич]. Львів : Видавництво «Світ», 1996. С. 482–695.

540. Шанковський Л. УПА на Стрийщині. *Стрийщина. Історико-мемуарний збірник Стрийщини, Скільщини, Болехівщини, Долинищини, Рожнітивщини, Журавенищини, Жидачівщини і Миколаївщини*. Нью-Йорк; Торонто; Париж; Сідней, 1990. Том І. С. 193–218.

541. Шанковський Л. Українська Повстанча Армія. *Історія Українського війська*. Вінніпег, 1953. С. 634–793.

542. Шаповал Ю. Війна після війни. *Українська Повстанська Армія у боротьбі проти тоталітарних режимів* / гол. ред. кол. Ярослав Ісаєвич ; упоряд. і відп. ред. Юрій Сливка. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність, 11 / Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. Львів, 2004. С. 184–200.

543. Шпіцер В., Мороз В. Крайовий провідник Володимир Тимчій-«Лопатинський». Львів : «Афіша», 2004. 255 с.

544. Щур Р. Курінь УПА «Бойки» імені Богдана Хмельницького. Львів : Новий час, 2004. 150 с.
545. Щур Р. Підгородецька школа: сторінка історії. Львів : Коло, 2006. 136 с.
546. Щур Ю. Організація Українських націоналістів на Запоріжжі. Короткий нарис. Запоріжжя, 2009. 52 с.
547. Ярош Б. Тоталітарний режим на західноукраїнських землях. 30–50 -ті рр. XX ст. : історико-політологічний аспект. Луцьк : Надстир'я, 1995. 176 с.

Зразок титульної сторінки

Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка

Кафедра історії України та правознавства

Створення та діяльність АБН

Індивідуальне завдання
студ. гр. І-11 М денної форми навчання
історичного факультету
Іваненка Івана Івановича

Навчальний рік _____

Семестр _____

Дата подання ІЗ викладачеві		
Дата перевірки		
Перевірив викладач		
	Прізвище, ініціали	підпис
Максимально можливе число балів за виконання ІЗ		
Число балів за виконання даного ІЗ		

Дрогобич
2024

Електронне навчально-методичне видання

Василь Ільницький

**РУХ ОПОРУ У КАРПАТСЬКОМУ КРАЇ
(1940–1950 рр.)**

Методичні матеріали до семінарських занять

**Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка**

Редактор

Ірина Невмержицька

Технічний редактор

Ірина Артимко

Здано до набору 19.04.2024 р. Формат 60x90/16. Гарнітура Times. Ум. друк.
арк. 5,75. Зам. 34.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка.
(Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5140 від
01.07.2016 р.). 82100, Дрогобич, вул. Івана Франка, 24, к. 203.